

ADVERTENTIE-TARIEF

Advertenties f 0.50 per regel, met een minimum van 10 regels. Bij plaatsing over de breedte van 2 kolommen wordt het dubbele gevorderd en zoo verder. Bij abonnement ruim rabat.

Familie-berichten f 5.— per plaatsing van 15 regels; elke regel meer 50 cent. Volgende plaatsing 50% reductie.

Voor plaatsingen in de Zaterdag-editie 25% verhoging.

Het bedrag der advertenties dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Aanbieding van advertenties geschiedt vóór 10 uur.

Dit nummer bestaat uit VIER bladen.

DE LOCOMOTIEF

EERSTE BLAD

Uitgave der Naamloze Vennootschap.
DAGBLAD DE LOCOMOTIEF

Directeur-Hoofredacteur:
W. G. N. DE KEIZER.

HET ABONNEMENT KOST:
VOOR NEDERLANDSCH-INDIË
per kalender kwartaal f 10.—
per maand „ 3.50
VOOR HET BUITENLAND (incl. porti) per kwartaal „ 13.50
Men abonneert zich voor een vol kwartaal.
Abonnement moet bij aanvang van den termijn betaald worden.

DE WAJANG KOELIT.

Eerste Nederlandsche Vertaling van een Lakon.

Voortreffelijke Dissertaties van dr. Tjan Tjoe Siem aan de Rijks-Universiteit te Leiden.

Over den Dalang en zijn Moeilijke Kunst.

„Hoe Koeroepati zich zijn vrouw verwerft.”

Door Dr. C. Hooykaas.

MENIG lezer zal wel eens een wajang-koelit of wajang-poerwa- opvoering hebben meegemaakt, althans ten deele. Zijn aandacht werd door allerlei tegelijkertijd in beslag genomen. Daar is het gamelanorkest met zijn ongewone en zoo overvloedige slaginstrumenten; daartusschen zittende een zanger die als vox humana fungeert. Het scherm met de fraaie slakkerende olielamp, dat tegen de grillige schaduwen van de fingsneden poppen met lange armen en breede schouders boven slanke lijven. Intusschen de voordracht van den dalang, die lang niet altijd goed verstaanbaar is. Wat zegt hij toch allemaal en wat zingt hij?

Wel, er is drieërlei te onderscheiden: in de eerste plaats gesprekken van de optredende poppen, liefst ieder met een eigen stem, waarbij een zekere vrijheid voor den dalang bestaat in de bewoordingen, in het bijzonder daar, waar de clowns aan het woord zijn, de narren, Semar, Pétroek en Gareng. Hun karakter in het algemeen is geveerd, evenals hun uitwendig voorkomen, maar de dalang kan ze toespelingen laten maken op gebeurtenissen en politiek van den dag. Virtuositeit van een dalang kan hier het best aan den dag gelegd worden, veel minder reeds bij de helden van de beide partijen, die goeddeels geijkte taal spreken.

Moeilijke recitatieven.

IN de tweede plaats zijn er de recitatieven over de welvaart van een land, de pracht van een kraton, de majestéit van den vorst, de kleeding van een held. Spraken de narren volkstaal, verstaanbaar voor en begrepen door alle aanwezigen, en waren de discourses der verder personen begrijpelijk voor wie verstand is met beschafte hoog-Javaansche recitatieven worden wel herkend, maar niet altijd geheel begrepen. Daarvoor zijn er veel traditionele passages in verouderde taal, in die de dalang zelf ook niet altijd geheel dóór heeft. Wel geeft hij vaak een parafraze van onbegrijpelijke woorden en vreemde namen, maar die is menigmaal op de gis en minór juist, althans wetenschappelijk niet verantwoord.

In de derde plaats zingt hij in den loop van den nacht ongeveer een honderdtaal vierregelige verzen, die zonder uitzondering ontleend zijn aan min of meer verouderde dichtertaal, soms wel acht eeuwen oud. Ze zijn genomen uit oude gedichten, soms ontstaan in de zgn. Kadrische periode, d.i. in de twaalfde eeuw. Geen wonder dat deze verzen, soe ook geheel, min of meer verminkt zijn, en naar den inhoud slechts eenigszins op de gis begrepen kunnen worden, óók door den dalang.

Hoe voert de dalang de regie van de gamelanpelers, hoe weten zij welke melodie zij moeten spelen, welk tempo, welk klankvolume zij ontwikkelen moeten? Grootendeels door gewoonte en traditie, maar ook geeft de dalang voortdurend aanwijzingen in zijn voordracht. Eén van de laatste woorden die hij telkens spreekt, klinkt bij na net zoo als, of is synoniem met den naam van de aan te heffen melodie, dit is genoeg voor de geoefende gamelanpelers.

Opleiding en ervaring.

DE dalang doet alles uit het hoofd, negen uren lang, zonder ooit te hoeven speken of gesouffleerd te worden. Zijn opleiding en ervaring stellen hem hier toe in staat, ook de geijkte taal van de stukken die hij vertoont. Toch zijn er ook voor hem handleidingen, pakem of pepakem geheuten. Reeds vóór het jaar duizend liet de toenmalige Javaansche koning Dharmawagga een proza-uitreksel maken van het Voor-Indische Mahābhārata, om zijn hofdalangs stof te bieden voor hun wajangspelen. Zoomin als Caesar heeft kunnen voorzien dat zijn politieke en militaire memoires een kleine tweeduizend jaar later gebezigd zouden worden om veertienjarigen in de heele wereld Latijn op te leeren, heeft koning Dharmawagga kunnen bevroeden dat een kleine duizend jaar later op Java en in Holland de studie van het Oud-Javaansch met Adi-Parwan zou beginnen.

Er zijn honderden van die handboeken met geraamten van Javaansche schimmenspel-stukken; de gereede afname van boekjes waarin verzamelingen hiervan afgedrukt staan bewijst wel, dat ook anderen dan dalangs ze raadplegen. Men heeft ze van verschillende lengte; een bladzijde of zes is al voldoende voor een enkele tusschenact, maar er zijn er ook van eenige tientallen bladzijden, die het verloop van het stuk meer in details aangeven.

Ten slotte zijn ruim een halve eeuw geleden op aandrang van Hollandsche zijde een zestal lakon, d.i. drama's, handelingen, in extenso op schrift gesteld door een vooraanstaand dalang uit Soerakarta. Het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen heeft in twee dikke deelen zijner Verhandelingen deze teksten uitgegeven, voorafgegaan door een inleiding van prof. Kern en prof. Vreede. De betekenis en waarde zijn niet onderschat: de deelen zijn uitverkocht, gekocht door Javanici. Voor Javanen waren ze niet in de eerste plaats gedrukt; toen dit wel gebeurde door Volkslectuur, bleek het niet in te slaan. Liever dan een tekstboek met tooneel-aanwijzingen leest de Javanen wajang-gedichten, waarin het geheele verloop van een schimmenspel-nacht in welverzorgde poëzie bezongen wordt. Maar een dergelijk gedicht is nog nooit in vertaling verschenen, althans niet uit het Nieuw-Javaansche.

Voortreffelijke vertaling.

DR. TJAN TJOE SIEM nu in zijn dissertatie geeft een vertaling in vlekkeloos Hollandsch van een dezer lange teksten; deze beslaat 200 bladzijden. Voor een geboren Hollander is het al moeilijk van een aangeleerde taal in goed Hollandsch te vertalen; dat een in Soerakarta geboren Chinese, die pas omstreeks zijn 20ste jaar in Hollandsch milieu kwam te verkeer, hierin op zoo voortreffelijke wijze is geslaagd, strekt hem niet weinig tot eer.

Ook zijn honderden noten getuigen van kennis en belevendheid. Het zal niemand verwonderen dat in verband staat met de belevendheid een uurtje te bladeren in dit belangwekkend proefschrift. Beter nog kan men het aandachtig lezen; ik zou geen betere inleiding weten tot het bijwonen van een wajang-koelit-voorstelling. De Javaansche tekst erbij, voor hen die het Javaansche schrift machtig zijn, ook slechts 50 cents bij Volkslectuur (Seric nr. 1053); pas dan zal men ten volle beseffen, welke moeilijkheden te overwinnen waren en hoe goed dr. Tjan Tjoe Siem hierin is geslaagd.

Prijsvraag Radiohoorspelen.

Geldprijzen door dr. Philips uitgeloot.

Tijdens een vergadering van de Federatie van Oostersche Omroepverenigingen te Solo heeft dr. Philips geldprijzen toegezegd voor de beste radiohoorspelen in de Maleische, Javaansche en Soendaneesche taal.

Er werden voor de drie beste hoorspelen in ieder der genoemde talen drie prijzen uitgeloot: een eerste prijs van f 300, een tweede prijs van f 200 en een derde prijs van f 100. In totaal dus f 1800 aan prijzen.

De beoordeeling zal worden overgelaten aan een jury, welke door de P.P.R.K. in het leven zal worden geroepen.

De uiterste termijn voor deze prijsvraag is ultimo 1938.

Voor nadere bijzonderheden zie men pagina twee van het Vierde Blad.

25 Febr. jl. is onze gezant te Rome naar zijn standplaats vertrokken. — De heer en mevrouw Hubrecht op het punt den trein te Den Haag te nemen, die hen naar het zonnige Zuiden zal brengen.

Spotternij.

Door BARBAROSSA.

Moderne slagers.

In onze buurt heeft zich een nieuwe slager gevestigd — een elektrische en dus geheel modern — en daar ik een half ons biefstuk noodig had om weer jetwat op krachten te komen, liep ik zijn zaak binnen en raakte, na mijn beste linge te hebben opgegeven, met den waardigen man in gesprek.

— Een half ons, zei hij en wendde zijn blikken op het koebeest dat aan den haak hing. Een half ons?

Ik knikte.

Hij nam zijn mes en beschreef er een cirkel mee in de lucht.

— Van de haas?

— Om u te dienen.

— Dan dien ik eerst de cotangens van den ingesloten hoek te berekenen, zei hij.

Wacht u even? Mijn logaritmientafel ligt in mijn bureau.

Hij ging en ik trok verwonderd mijn wenkbrauwen op.

Zou deze slager misschien plotseling niet lekker geworden zijn door al het blaas dat hij dagelijks om zich heen ziet stroomen en straks mogelijk mij een half ons van haas uit mijn ribben snijdt? Overdael en keek benauwd naar hem op toen hij, met zijn wiskundig boek terugkeerde.

— Ik zal ook eventjes den weerstand moeten berekenen dien het mes ondervindt als ik het in het vleesch zet, zei hij en dan dien ik ook te weten hoe de weefselvorming is — de histologie, meneer — u moet dat niet afpoetsen.

— Is u niet lekker? waagde ik op te merken.

— En dan is er nog het inkrimpingsverschijnsel dat in verband staat met de cohaesie.

— Krijg ik mijn half ons of niet? vroeg ik ongeduldig.

— De spierligging laat ons ook niet onverschillig, meneer, en het maakt wel enig verschil of het vleesch dicht bij de „symphysis“ ligt. En dan is er nog de correlatie, het begrip, meneer, van het mes dat in een noodzakelijk verband staat tot dit andere begrip — den slijpsteen.

— Snijdt u nu of niet?

— Geduld, meneer, geduld. Ik dien ook de parabool te berekenen waarmee ik het mes tot het vleesch breng... U begrijpt...

— Ik begrijp er niets van. Geef me mijn half ons of.....

— Maar meneer, weet u dan niet dat je tegenwoordig, om je als slager te kunnen vestigen, eendiploma H.B.S. 5-jarige moet hebben of het gym of hogere handelschool? Daar gaat ie dan!

Hij zette het mes in het vleesch, woog den biefstuk af:

— Het hindert zeker niet als hij anderhalf pond te zwaar is?

Wikkeld het in, overhandigde mij mijn biefstuk en sprak:

— Ik zeg met Dickens in „Domby en Zoon“: „Koeien zijn mijn hartstocht!“ Of als u wat klassiekers wilt?

Hij strekte het geld op en zei:

— Absque argento omnia vana, wat zoveel zeggen wil: zonder geld geen Zwitsers. Morgen, meneer!

De biefstuk was zoo taai als een redevoering van..... vult u maar in.

Maar dank zij minister Steenberghe, krijgen wij nu klassieke slagers!

(Nadruk verboden).

Bedrijvigheid Aan „De Kooy”.

Vele vliegers in opleiding voor Nederlandsch-Indië.

Den Helder, 24 Febr. — Bij den Marine Luchtvaartdienst heerscht groote bedrijvigheid, gelijk trouwens bij alle marine-instellingen. De in voorgaande jaren toegepaste bezuinigingen hebben ook den Marine Luchtvaartdienst sterk getroffen. Thans moet, onder den drang der noodzakelijkheid, in korten tijd zeer veel personeel, zowel vliegers als vliegtuigmakers, worden opgeleid voor Ned.-Indië. Tegelijkertijd dient de noodige aandacht aan het materieel te worden geschonken.

Op het vliegkamp „De Kooy” zijn in het begin van deze maand 13 aspirant-officieren vlieger en 18 aspirant onderofficieren-vlieger voor hun proefperiode in dienst gekomen, meldt men ons dd. 24 Febr. jl. uit Den Helder. In ongeveer anderhalf twee jaar moeten zij theoretisch en praktisch „klaar gestoomd” worden voor Indië. Er mogen er enkelen afvallen, het grootste contingent zal toch, in het laatste van het volgende jaar, de reis naar de tropen aanvaarden. Momenteel zijn er ongeveer vijftig leerlingen op „De Kooy” en eveneens velen op „De Mok”. Dit groote aantal leerlingen stelt hoge eischen aan de instructeurs en het technisch personeel. Elk oogblik van den dag wordt dan ook benut, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.

De Mok heeft, om het groote aantal leerlingen te kunnen opleiden, een dependance in het vliegkamp Schellingwoude, waar instructeurs met leerlingen sinds 1 Februari aanwezig zijn.

De vijftien nieuw ontvangen vliegtuigen — als overgangsvliegtuigen in dienst — voldoen goed en nieuw lesmaterieel is op komst. Met vertrouwen en ambitie is de Marine Luchtvaartdienst het derde lustrum van zijn bestaan ingetreden.

Personalia.

A. R. van Soest.

Morgen zal de heer Nootboom, assistent-resident van Soemadang, met Europeesch verlof vertrekken.

Naar wij vernemen is nog geacq. opvolger te Soemadang benoemd. Dr. A. C. Tobin, a. r. ter beschikking van den resident van Priangan zal, naar wij vernemen, de functie van assistent-resident van Soemadang vervullen zoolang hier nog geen a. r. benoemd is.

Pestgeval in Gevangenis.

Besmetting uit de desa meegenomen.

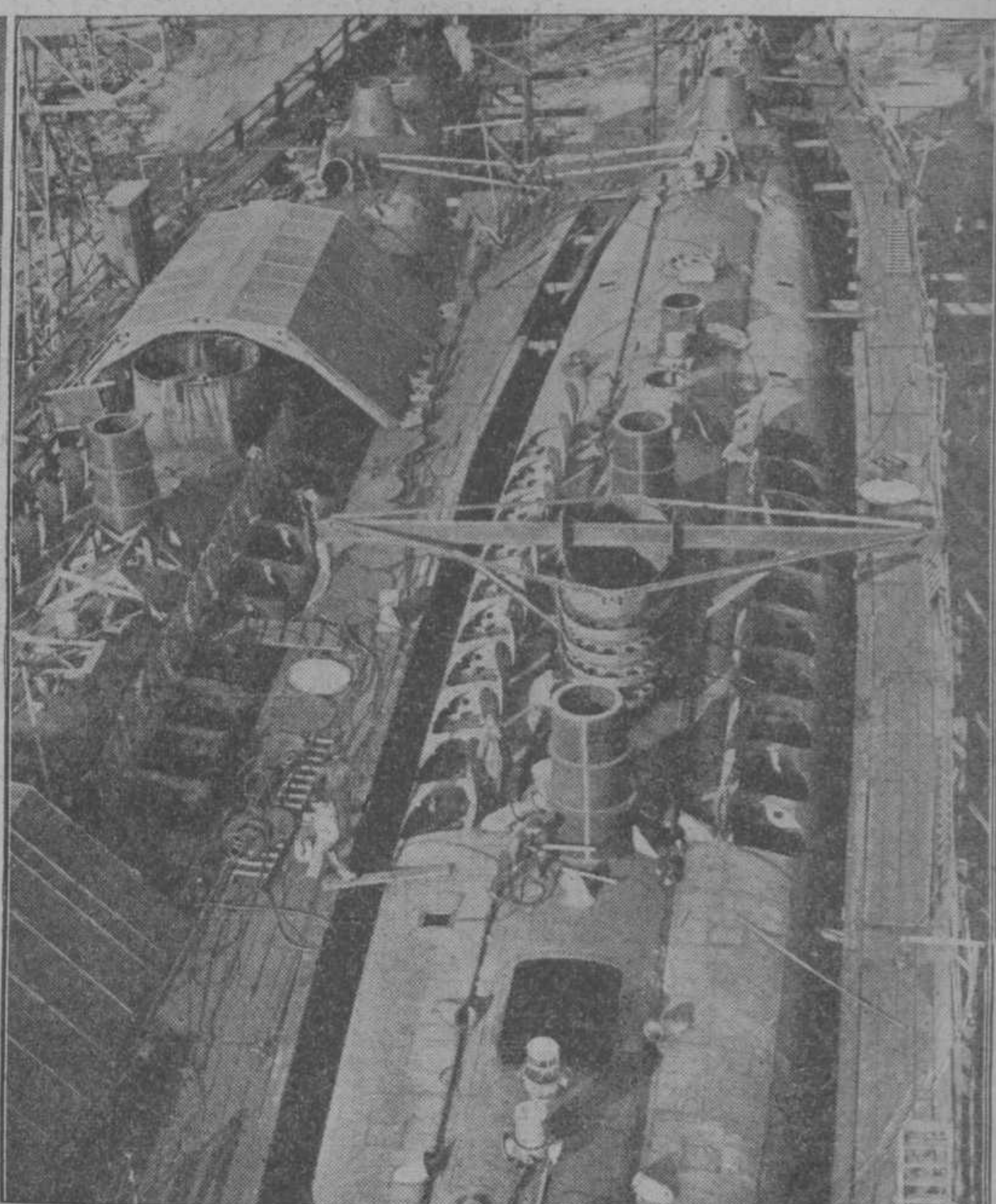
Naar wij vernemen heeft zich in de gevangenis van de regentschapsofplaats Soemadang een geval van pest voorgedaan hetwelk bij Binnenlandsch Bestuur zoowel als bij den dienst der Volksgezondheid groote ongerustheid veroorzaakte.

Gisterenmorgen hebben de assistent-resident t.b. dr. Tobin en prof. dr. Thierfelder, hoofdresidentie-arts, zich naar Soemadang begeven teneinde een onderzoek in te stellen.

Geconstateerd werd dat de aan pest overledene afkomstig is uit een pestbesmette streek, de desa Rantjalong nabij Tandjong-sarie.

Hij had de ziekte, welke nadat hij 7 dagen in de gevangenis zat, is uitgebroken, reeds eerder onder de leden.

De gevangenis is onderzocht en pestvrij bevonden.

Onze grootste onderzeeërs. — De K. 19 en K. 20, de grootste onderzeeërs, tegelijk mijnenleggers, olt voor de Koninklijke marine gebouwd, liggen vlak naast elkaar op de Wilton-Fijnschroef te Schiedam. Zij zijn thans zoover gereed, dat de commando-torens geplaatst kunnen worden. — Links: de K. 20, gedeeltelijk onder de overkapping. Rechts: de K. 19, waarin duidelijk de „mijnenbuis” (met opgeklapt deksel) te zien zijn.

Nu en Morgen.

De Vooruitbetaling.

Vóór een landsdienaar begint te werken, betaalt een welgezinde overheid hem eerst zijn salaris. Men heeft dit altijd wel wonderlijk gevonden; want voor ieder ander geldt nog altijd, dat het loon komt na het werken. Als het komt...

Het is wellicht het treffelijkste teken van de kostbaarheid van den ambtelijken arbeid, dat men dien arbeid reeds betaalt, nog voor hij is verricht.

De onderscheiding ware uiteraard nog treffender, gold zij niet mede voor diegenen, van wier loopbaan men weinig meer kan zeggen, dan dat hij begint met een benoemingsbesluit en eindigt met een advertentie p.p.c. en verliedert verdere afscheidsbezoeken af te leggen.

Hoe dit zij, het is een eeuwenoude instelling dat, in tegenstelling met alle overige stervelingen, de Indische landsdienaar zijn salaris bij vooruitbetaling ontvangt.

Een Oplossing.

Het salaris op den eersten en niet op den laatsten dag der maand lijkt aangenaam; doch deze schijn bedriegt. De rekening zit, zelfs voor den Ambtenaar, onder in den zak; en de nuchtere uitwerking voor hem is, dat hij zijn rekeningen over deze maand met het salaris over de volgende maand betaalt. De stempelpijns met „Lain Boelan” nu buiten beschouwing gelaten.

Daarom doet het zoo goed, in het Orgaan der A.V.A. en Hoogere Ambtenaren de suggestie van een Volksraadslid te lezen: laat de Regering den ambtenaren één maand salaris extra schenken, en die niet uitbetaald. Dan is met één slag de zaak generaliseerd; die extra-maand kost aan de schatkist maar heel langzaam geld — betaling gebeurt pas als de betrokkenen met verlof gaan! — en men heeft, al wordt de begroting één jaar met 13 maanden salaris belast, toch met geringe offers voor de kaspositie een einde gemaakt aan wat het Orgaan terecht, juist voor de ambtenaren noemt:

een ellendig systeem!

Reizen in Indië.

Nog steeds krijgt steller deze brieven van lezers en lezeressen van dit vabrieke — voelt U de slimme suggestie van een massalen lezerskring? — over die stukjes inzake het goedkoop reizen. Men schrijft over: bevordering van Eigen Toerisme, de 50%-vacantie-korting van de K.P.M., een te stichten Reisvereniging, Jeugdherbergen in Indië, verbetering van het instituut der Schoolreizen. Wij komen op dit „Kent Uw Land!” deze dagen terug.

Bij de bureu.

De Japansche spoorwegen namen een 3-jaren-plan aan voor het doen maken van 500 locomotieven, 1000 wagons en 10,000 goederenwagens... De bepalingen tot het beperken van het benzinegebruik voor niet-militaire doeleinden zijn in Japan verscherpt... Japan zal zich op de Internationale Arbeids-Conferentie in Juni te Genève niet doen vertegenwoordigen... Dr. Ryuzo Torii, bekend archaeoloog, verklaart dat de oudste inwoners van Peru van Japanschen oorsprong waren... De Japansche Regering besloot, dat de Japansche arbeiderspartij en

Veilig Verkeer.

Ieder, die veel per auto op Java's wegen rijdt, weet hoe glad vele dier-wagen in den regentijd zijn, en hoe gevaarlijk ik glad.

Het is daarom gelukkig, dat men ook in Indië meer en meer aandacht aan de techniek voor stroeve wegoppervlakten gaat schenken.

Een publicatie van de nuttige N.I. Wegen Vereniging behandelt vele daartoe gebruikte methoden en beveelt er, na vele proeven, enkele aan.

De voornaamste is een methode, waarbij het wegoppervlak met 0.1 liter eener bepaalde flux-olie per vierkanten meter wordt bestreken, na 2 uur zeer fijn grind wordt opgebracht en met een 10-ton-wals ingewalst. Kosten per 100 vierkanten meter alles ingebregten f 3.76. Men moet hopen, dat alle instanties, welke Indische wegen beheeren, de verstrooving zoo veel mogelijk zullen bevorderen.

Personalia.

Het voorbeeld van Barbara Hutton, die haar Amerikaansch burgerschap opgaf en haar miljoenen weghaalde, vond navolging... De vroegere Lorraine Manville, thans gehuwd met den Nederland-schen industrieel Cornelis Drees-selhuys, heeft eveneens opgehouden Amerikaansch staatsburgerschap te zijn. Hetgeen, daar volgens de U.S.A.-wetten het huwelijk een buitenlander toch de U.S.A.-nationaliteit doet behouden, met aparte formaliteiten moet geschieden... Mevrouw Drees-selhuys erfde met haar broer samen het Manville-asbest-fortuin van 23,000,000 dollar... Men is in Amerika nogal boos over het geval... Sonja H. heeft in 1937, behalve haar filmhonoraria nog eens ruim \$ 800,000 verdiend met persoonlijk optreden op kunstjazzbanen... George Martin, hoofdredacteur van het weekblad der Rockefeller Foundation, heeft een tikje de gaskraan opengezet en liet een briefje achter waarop: „Cremate my body and throw the ashes out of the backdoor...”

Gemengd Nieuws.

Niets is pijnlijker, dan hard-op-droomen. Met name, wanneer de wederhelft wat sceptisch van aard is.

Ook is er een bijgeloof: maak, wanneer iemand slaapt, Uw vingertoppen nat, druk die tegen zijn vingertoppen en hij zal, slapende, als een argeloos kind Uwe vragen beantwoorden...

De echtgenoot van een der bekendste Amerikaansche auteurs heeft dit gedaan. Zij vroeg dingen, die men een man niet vragen moet. Zelfs niet als hij raakker is. En de ongelukkige, al slapende, gaf antwoorden, waardoor zijn vrouw bij he ochenakreken spoorstags naar den ad caat snelde.

Of hij, ter zitting, al volhield, dat f zijn droom met een te schrijven roman-vas, het baatte niet...

Hij is nu hertrouwd. Slechts zijne vrienden begrijpen, waarom hij nu j nacht altijd van die dikke handse draagt...

Geestelijk Leven.

De Hernhutters.

Volgelingen van Johannes Huss.

Men schrijft uit Zeist:

Wat begonnen werd met fanatieke geloofsbezieling, is in den loop van twee eeuwen afgeëld tot een rustige, gelijkmatige beweging.

Uit een extatische secte werd een praktische werkgemeenschap.

En zoo staan te Zeist de groote gebouwencomplexen, waar de Evangelische Broedergemeenschap der Hernhutters leeft en arbeidt. Twee rustige pleinen, waar een volkomen harmonie heerscht. Negens in Nederland vindt men een zoo ongerepte stilte. Wanneer hier nog beproefde dames en heeren in achttiende-eeuwse dracht rondschreden, zou de ietwat stijve deftigheid van deze periode volmaakt zijn.

Wie deze rust over zich laat komen, de melkkanen met koperen kannen in de helle zon ziet blinken, de wat dorpsche bedrijvigheid op de pleintjes gadeslaat, kan zich niet dan met moeite voorstellen, dat hier de vervolgde Moravische Broeders, nazaten van Johannes Huss, hun veilige woon gekozen hebben.

In 1415 werd Huss verbrand. Hij had beweerd, dat de godsdienst er was voor heel het volk, dat de Bijbel in de landstaal gelezen moest worden en dat vele zondaren Gods genade deelachtig konden worden. Dat was ketterij! Niet slechts in de oogen der kerk-grooten, maar ook volgens de eenvoudigen van geest zelve.

De duizenden volgelingen van den verbranden ketter wierpen zich in de wanhopige worsteling, die de Hussieten-oorlog heet, een moordpartij, waaraan slechts enkelen ontsnapten.

De Unitas Fratrum was vernietigd. Zes en twintig harer predikanten waren opgehangen. Hun lijken moesten tien jaar lang als afschrikwekkend voorbeeld dienen. Haar laatste bisschop, Comenius, vluchtte naar Polen en later naar Holland. Vóór hij te Naarden stierf, voorspelde hij in zijn geestelijk testament, dat de Broedergemeente weer zou herleven.

Deze profetie werd oewaarheid. De laatste resten der Broeders kwamen in aanraking met den graaf Von Zinzendorf, die zijn landgoed in Saksen te hunner beschikking stelde en hun beziellende leider werd. Een oer-christelijke, communistische kolonie ontstond. Ieder, die het Christendom beleed, in welken vorm ook, was er welkom. De eenheid van alle geloovigen streefden deze Hernhutters na.

Ook in Holland, het seculiere, haatdragende, onderling twistende Holland.... Botsingen met de officiële kerk en de predikanten konden niet uitblijven. De meeslepende spreker Von Zinzendorf, voor wie in Amsterdam geen zaal groot genoeg was, werd gesteund. Vijftig jaar lang brachten de Evangelische Broeders het land in beroering.

„Posthuizen des Heeren“.

Joan Willem Friso's weduwe behoorde tot hun aanhangers. Rijke Amsterdamsche kooplieden stonden hen. Tegen het verzet der predikanten werd eerst te IJsselstein, daarna te Zeist een kolonie gebouwd, een „Posthuis des Heeren“, vanwaar vooral de zending uit bestuurd werd.

Ook deze werkzaamheid werd hevig gewraakt. Waarom zou men negers, die toch tot den gevloekten stam van Cham, dit „brandhout voor de hel“ behoorden, bekeeren?

Maar Von Zinzendorf had van den Surinaamschen neger Anton Bovenhagen allerlei gruwelijke bijzonderheden over het lot der slaven gehoord en organiseerde de eerste zendingsarbeid.

De wijze, waarop de kerk tegen hem van leer took, grenst aan het fantastische. Duizend lastergeschriften tegen de Evangelische Broedergemeente zijn verzameld. Scheldwoorden als „bedragers“, „schelmen“, „dagdevien“, „kloonscheesters“, „landloopers“, „zwijnepoelen“, „duivelsapostelen“ vallen uit de stichtelijke woordenschat der predikanten te citeeren.

De Amsterdamsche Kerkeraad zond een „herderlijk“ schrijven rond, waarin gewaarschuwd werd tegen de Moravische Broeders, die Gods hemel een open tuin zonder omheining en toegankelijk voor al het gepeupel noemden, alsof er geen praedestinatieverdragstuk bestond.

Het gevolg was, dat de zendingen slechts in zes van de vierhonderd plantages werden toegelaten. Zij werden in de gevangenis gesmeten, doodgeknipt, ergelijk mishandeld. Doch zij hielden vol. Meer dan tweehonderd van deze fanatieke predikers liggen in Suriname begraven. Deze menschen lieten zich als slaven verkopen om maar in contact met de negers te komen. Zij doorstonden alles!

Ook onder de Indianen werkten zij. Dat stond de plantagebezitters niet aan. Want Indianen werden omgekocht om de Bosch-negers, ontvluchte slaven, te vermoorden. Van f 25 tot f 100 kregen zij voor een skalp. Werden zij gekerstend, dan zou het daarmee gedaan wezen. Dus volgde een verbod om Indianen te doopen en hun land af te staan.

Deze vervolging duurde tot 1832. Toen echter bemerkten de H.H. plantagebezitters, dat een gekerstend neger in „kwaliteit“ boven zijn heidense rasgenoten uit kwam. Hij bracht op de slavenmarkt f 100 méér op.

De plantages werden opengesteld voor de zendingen...

Deze praktische zin, waarin een Hollands koopman altijd sterk is geweest, kreeg zelfs en nog vroeger glans, toen de plantagegenooten de zendingen verzochten om een zegenrijk werk ook tot de Bosch-negers te strekken. Ze wilden er zelfs voor betalen. Waaruit valt af te leiden, hoe laag de betaling werd geweigerd, doch de ding ter hand genomen. Tot op dit genblik duurt zij voort.

De gemeente.

„En hoe werkt de Broedergemeente in deze tijd?“ vroeg ik den heer P. M. Regéne, die secretaris is van het Zeister Zendinggenootschap.

„Volgens de oude gedachtenlijn“, antwoordt hij, „Wij trachten niet om zoveel mogelijk leden voor de gemeente te winnen, nemen zelfs liever geen nieuwe leden op. Maar wie bij ons wil kerken en aan het Heilig Avondmaal wil aanzitten, is welkom. Daarom onderscheiden wij ook de leden van hen, die tot de „diaspora“ behoren. Onze invloed is grooter dan ons ledental doet blijk. In Holland hebben wij slechts vierhonderd broeders vereenigd. In Suriname echter dertig duizend.“

Hier in Zeist staan de kerk, een meisjesschool, een kostschool, een huis voor weduwen en zusters, een kinderschool, een zendingsbureau en een bibliotheek. Verder hebben we in het slot een paar lokalen gehuurd, waar het zendingsmuseum in gevestigd is. Wij organiseren in Zeist de zending in Suriname, Groenland, Afrika en andere streken; houden onze liturgische diensten, exploiteeren onze bezittingen en arbeiden rustig voort aan ons ideaal. Het is ons volkomen onverschillig, tot welk kerkgenootschap iemand behoort. In onze kerk vindt u alle belijdenissen bijeen en er is geen wrijving tusschen de afzonderlijke groepen, de „troepen“. Zoo werkt de geest van Huss en van Zinzendorf verder, al is hij aangestapt aan den modernen tijd...“

Wie over het Broeder- en Zusterplein wandelt, ontmoet echter nog tal van monumenten uit den „verleden tijd“. 't Is er eigenlijk één herinnering aan.

Men ziet er prachtige patriciërswoningen, die de 18e-eeuwse kooplieden er lieten bouwen. Het kerkje heeft slechts een klein torentje en zelfs dit is van lateren datum, daar de oude Calvinisten hun al te breed ingestelde mede-christenen niet konden toestaan, een echte kerk, dus met een toren, te bouwen.

Die kerk is van binnen zeer merkwaardig. Alles is er wit! Muren, banken, gordijnen, kachels — alles. De voorganger draagt ook een witte toga, en een wit kleed bedekt tijdens de diensten de tafel. Een preekstoel is er niet, daar de eene broeder zich niet boven den anderen mag verheffen.

De kachels zijn intusschen buiten gebruik gesteld. Deze kerk wordt van de zoldering uit chemisch, n.l. door ultra-violette stralen, verwarmd.

In een stillen hoek bij het slot, ligt de begraafplaats, waar de broeders en zusters rusten. De begrafenisstoeten zijn eveneens wit. Muziek luistert de plechtigheid op.

Kleine, bijna vierkante steenen bedekken den doodnakker. Hier is de strengste gelijkvormigheid doorgevoerd. De eerst begravene, „der Anna Elisabeth Hasselmannin“, die als nauwelijks vierjarig meisje in Januari 1747 is „heimgegaan“, rust onder een even eenvoudig zerkje als de beroemde broeders Schellinger en broeder Erich Baron van Ranau. Hier ligt ook de bekende onderwijzerman, Jacob Stamperius begraven.

Midden in de gemeenschap leven afzonderlijke groepen, die niet aan den weg timmeren en van wie de naam alleen aan het groote publiek bekend is.

De Hernhutters behooren tot de zekeren. Het leek mij wel de moeite waard om iets van hen te vertellen...

Varia.

Rembrandt voor 66 Mille.

Men schrijft ons dd. 26 Febr. uit Londen:

Na een vreedzamen, maar hevigen strijd in Christie's veilingzaal is het prachtige kleine portret, dat Rembrandt omstreeks 1630 van zijn vader schilderde, voor f 66.750 het eigendom geworden van sir Edward Mount.

De Nederlandsche handelaren, die in grooten getale opgekomen waren, hadden bij het bieden hardnekkig volgehouden.

Kunst-Kroniek.

Rijmen en prenten van

Corn. Veth.

Cornelis Veth: „Gisteren en Vandaag“. Uitg. Bigot en Van Rossum.

Cornelis Veth, die gaarne de teekenpen hanteert op een ietwat venijnige wijze, zet ons thans een veertigtal gekleurde prenten voor elk voorzien van een zezregelijk rijm, waarin hij telkens om beurten het verleden en het heden te lijf gaat. Zoo ziet men om te beginnen het Kind van Gisteren stijf en braaf aan tafel staan naast een vader met vadermoeders, uit de jaren van voorheen.

„De Boekhouder gisteren en Illustraties uit Cornelis Veth: „Gisteren en Vandaag“.

maar toen de heer Edward Smith vóór sir Edward Mount opbood tot 7000 gúnjes, riep de laatste der Holland-sche strijder: „O heer Van der Heuvel: „Houd op! Genoeg!“

Zestig jaar geleden werd dit prachtwerk op een veiling te Brighton opgepikt voor 100 pond sterling. Het is op een paneel geschilderd ter grootte van 64 bij 49 1/2 c.M.

Wijnen de heer Chamberlain uit Hove stipuleerde in zijn testament, dat het voor 7000 pond sterling de natie zou worden aangeboden, of anders met andere stukken bij Christie geveild zou moeten worden.

Een schilderij van Corot uit deze zelfde collectie bracht 600 guinjes op en een riviervatereel van Van Goyen ging voor 500 guineas over in het bezit van den heer Katz.

Wetenschap.

Moderne Zonne-Aanbidding.

Licht en Lucht.

Dr. Berthold Stokvis schrijft:

„Ziet u, dat macht die Sonne,“ zegt prof. Rollier, de bekende voorvechter der helio-therapie, der geneeswijze door zon en der helio-prophylaxis, de leer van het voorkomen van ziekten onder invloed van onze machtigste warmtebron. „Das macht alles die Sonne“, en vol trots toont hij mij de gebruikte, prachtige ontwikkelde ruggen van zijn patiënten, ijdiers aan een vorm van beenderen-tuberculose, de wervel-t.b.c. „Voelt u maar, het is als van ijzer en staal...“

Ik moet het toegeven, zijn patiënten hebben ruggen om jaloersch op te zijn, met hun krachtige spieren en gebronsde huid.

„U moet bedenken,“ aldus de professor, „dat deze menschen bij ons komen als wrakken. Zij hebben in den regel een bochel, die immers is ontstaan, doordat eenige wervels, onder invloed van het tuberculose proces, met elkaar zijn versmolten. Nu moet die zieke wervelkolom steun hebben. Dezen kunt u bereiken door een gipskorset of wel een steunapparaat of wel, als u wilt, door hen te opereeren en een beenstang uit het knuitbeen te implanteren in hun wervelkolom. Dit kan allemaal. Maar voor mij bestaat er een soeverein korset en dat is het spierkorset en als de spieren krachtig zijn, dan kunnen de gewrichten ook beter worden geoefend, terwijl bovendien, als de ademhalingspijnen sterker worden, de longen beter worden geventileerd. Iets soortgelijks geldt ook voor den buik: als de buikspieren sterk worden, krijg ik een buikgordel, zoals ik mij er geen beteren kan wenschen.“

Spierkorset.

Hoe ik het krijg, zoo een spierkorset in den rug? Daarvoor is eerst noodig: buikligging. Mijn patiënten moeten den geheelen dag met een hard kussen onder de borst op hun buik liggen; zij moeten vanzelf wel hun hoofd op omhoog houden en trekken hun schouder naar achteren, terwijl zij steunen op hun ellebogen. Daardoor worden de rugspieren in hun gespannen houding voortdurend geoefend en ontwikkeld.

Ja, dit valt natuurlijk niet mee in het begin den geheelen dag op je buik te liggen, maar het went betrekkelijk gauw. Zoo moeten ze ook leeren schrijven en werken, want op den duur moeten die menschen natuurlijk aan het werk gezet, anders zouden ze geestelijk leelijk in den put raken. Wij hechten veel waarde aan de arbeidstherapie.

In die houding dan worden ze in de zon gezet. En de zon doet de rest. De zon werkt masseerend.

Zonne-massage.

„Heb ik dat goed verstaan, Herr Professor, dat de zon masseerend werkt?“

„Ja zeker, zonne-massage, oneindig beter dan gewone massage. Vergeet u toch één ding niet. Wat is onze huid? een adernet nietwaar? Als je even met een speld prikt, waar ook, bloedt u. Onder inwerking van de zonnestralen, vooral van de roode en de infra-roode stralen, verwijderen zich die bloedvaatjes en

Het kind, ofschoon der ouders trots en vreugd,

Werd niet geteld, uit hoofde van zijn jeugd,

En daarnaast ziet men het kabalige tegeend afgeëld, aldus gepresenteerd: Mensch houdt u taal, en ramel al uw

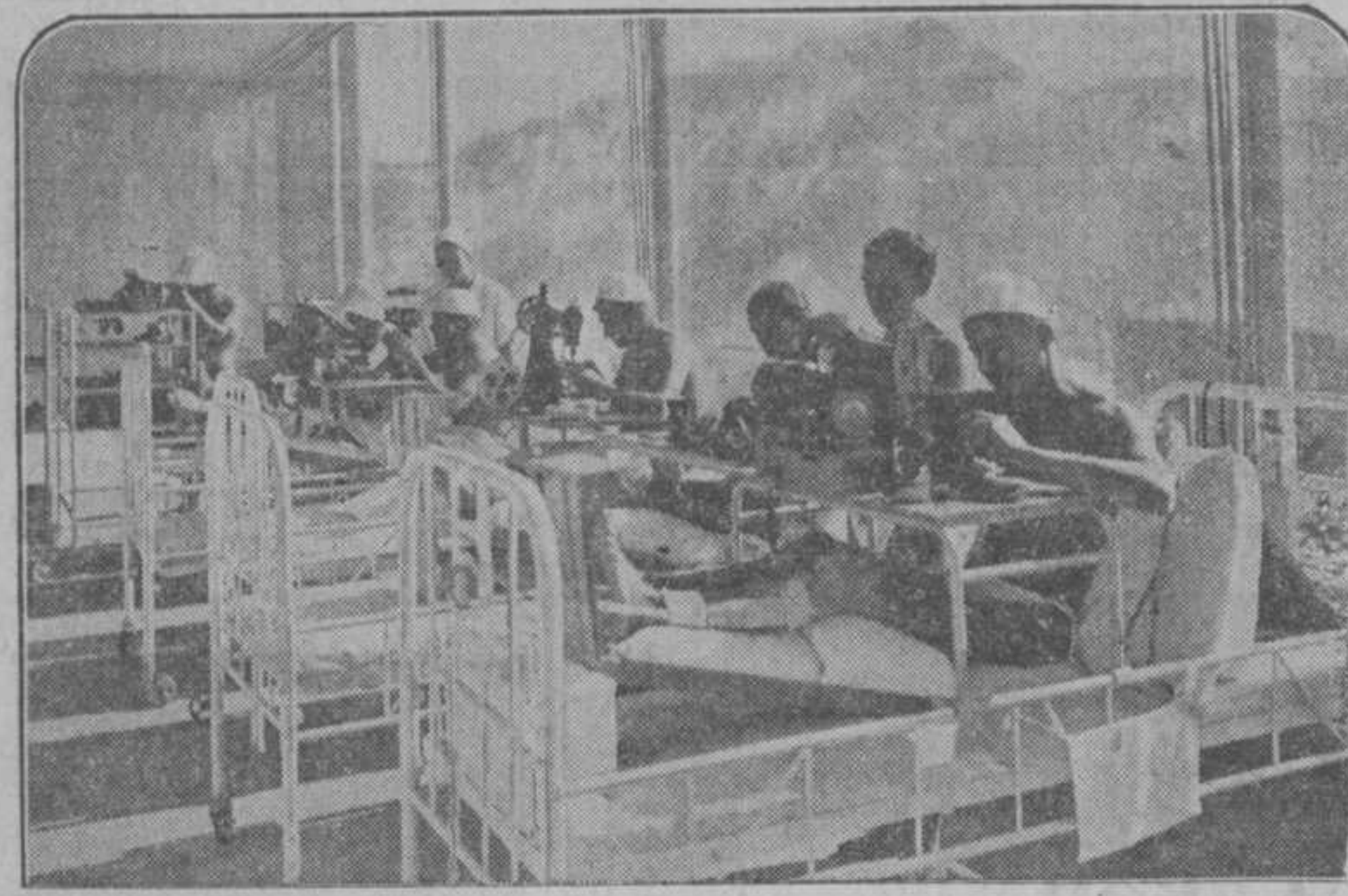
Als ge in d'Eeuw van 't Kind het Kind [der Eeuw ontmoet.

Vervolgens komen de bruid, de echtgenoot, de grootmoeder, het dienstmeisje, de postbode, de dokter, de beul, de kroonprins, de generaal, de tandarts en de architect en vele anderen aan de beurt, en menigeen komt er met de kous op den kop af.

Voor den mensch, die nog plezier in prentenlijken en rijmenlezen heeft, is dit een aardig, vinnig boekje.

„De Boekhouder vandaag“ „Gisteren en Vandaag“.

In het zonne-sanatorium te Laysin. — Tal van gebruiksvoorwerpen worden door de zieken vervaardigd.

er wordt als het ware bloed naar de huid getrokken. Daardoor worden dieper gelegen organen ontlast en de heele bloedsomloop verbeterd.

Men zou de huid een soort van oppervlakkig hart kunnen noemen. Zoo wordt dus de bloedmassa door de spieren heen naar de oppervlakte getrokken en worden de spieren, beter dan bij een massage ooit mogelijk is, goed met bloed doorstroomd. Trouwens in de huid zitten zenuw-einden, die door de zon worden geprikkeld, waardoor langs reflectorischen weg een gunstige invloed op de spierbundels wordt uitgeoefend, ik zou willen zeggen: het zenuwstelsel in de huid is als een uiterst gevoelig klavier met al zijn toetsen, waarop de zonnestralen resonanties doen ontstaan, waarvan de echo tot in de diepte diepten van het lichaam weerklinkt, dank zij den reflexwerkingen....“

Het begint mij eerlijk gezegd, een beetje te duizelen, wij komen op gevaarlijk glad ijs, op het gebied der hypothesen. Maar hoe het ook zij, de spieren der patiënten zijn krachtig. Dat is onloochenbaar. Ik zie het met mijn oogen.

Nieuwe banen.

„Ik heb in mijn behandelingsmethode van de beenderentuberculose ook definitief gebroken met de vroegere opvatting, die alleen de plaatselijke, de locale behandeling propageerde. Ik ben van meening, dat men den algemeenen toestand van het individu in de eerste plaats moet verbeteren en daarom wordt, natuurlijk volgens een bepaalde methode en voorzichtig geseoerd, het gehele lichaam aan de zonnewerking blootgesteld.“

Filters duld ik niet; vensterglas laat de warme door, maar houdt de werkzame stralen tegen. Daar hebben wij niets aan. Ook moet men niet het zonnespectrum uit elkaar trachten te rafelen en zeggen, dat die en die stralen het werkzaamst zouden zijn en dat bijv. de ultra-violette stralen beter zouden werken dan de infrarode. Dat bestaat voor mij niet: het zonnespectrum is een ondeelbaar, biologische veel-eenheid. Licht en lucht, het zijn de beste geneesmiddelen!

De zonnestralen brengen het skelet er toe weer kalk af te zetten. Ik ben er van teruggekomen mijn patiënten kalkpreparaten te geven. Ja, als ze er erg op gesteld zijn, mogen ze die gebruiken, maar ik hecht er geen waarde aan. De zon doet beter.... De zon maakt de banden der gewrichten stevig, de zon zet 't onwerkzame ergosterine in de huid om tot 't vitastierine, 't vitamine D, de zon beïnvloedt de klieren met inwendige afscheiding, de zon maakt het mes overbodig in onze behandeling van de gevallen van tuberculose, die wij hier krijgen, de zon wekt de menschen op de neerslachtig zijn, de zon maakt...., de zon doet.... dat macht alles die Sonne.....“

Het is elf uur in den morgen. Buiten schijnt een heldere, warme Februari-zon. Aldus neem ik haastig afscheid van den professor tot morgenochtend en spoed mij naar mijn kamer. Immers buiten schijnt de zon, waarvan ik nu de stralen laat neerplassen op mijn verbleekte stadsgezicht, zonder filter, nu echter niet in buik, doch in rugligging! Ik geloof, dat Rollier gelijk heeft. Was het niet Michelet die zong: „la fleur humaine est de toutes celle qui a le plus besoin de soleil...“

Vlaamsche Academie Komt Er.

Maandenlang is in de Vlaamsche pers en in Vlaamsche wetenschappelijke kringen te doen geweest over de oprichting van een Vlaamsche Academie voor Wetenschap. Aanvankelijk werd er naar gestreefd de huidige Koninklijke Academie van België in twee autonome afdelingen te splitsen. Uit den boezem van deze Academie zelf kwam verzet tegen deze plannen en op voorstel van den minister van Onderwijs, Hoste, heeft de regering thans besloten een nieuwe Academie ten behoeve van de Vlaamsche wetenschap op te richten.

Deze Vlaamsche Academie voor Wetenschappen zal drie klassen tellen. Zij zal den naam dragen van „Koninklijke Vlaamsche Academie van België“. Elke klas zal bestaan uit ten hoogste dertig leden. De eerste tien leden, de kern dus van de drie klassen, zullen door den koning worden benoemd, vervolgens nog tien leden door coöptatie en de resterende tien door de eerste twintig leden. Elke klas zal een bestuurder krijgen, die benoemd wordt door de leden van de klas.

De koning kiest den algemeenen bestuurder der Academie uit de drie bestuurders, die aangesteld worden door de leden der Academie. Er zal voor levenslang een algemeen secretaris worden benoemd. Iedere klas kan vijf corresponderende leden in België benoemen en de drie klassen te zamen kunnen ten hoogste vijftig buitenlandse leden tellen. De zetel der Vlaamsche Academie zal te Brussel worden gevestigd. De Koninklijke Vlaamsche Academie voor Geneeskunde zal naderhand worden opgericht onder ressort van het ministerie van Volksgezondheid.

Publieke Opinie.

Telefoneeren met Holland.

Naar aanleiding van het groote aantal aanvragen voor een goedkoop telefoon-gesprek met Nederland, haalt Z(entgraaff) in de Java Bode de volgende herinnering op:

Het is iets minder dan elf jaren geleden dat voor het eerst Hare Majesteit de Koningin eene radioboodschap naar Indië uitzond. In het begin van Juni 1927 trok 's avonds een groot gezelschap naar Tandjong-Priok om de uitzending van Hare Majesteits toespraak te hooren.

Het eerste moment: zeer duidelijk kwam een stem door: „Nederlandsch-Indië...“ Holland roept u! En na enkele momenten zweefde het Wilhelmus aan, toen Hare Majesteit met Prinses Juliana ginds in de studio arriveerden.

Er stonden te Tandjong-Priok mannen die een half menschenleven in de tropen hadden gewerkt; zij schenen verhard in dit zware leven, niet vatbaar voor zachtere gevoelens, en zij hadden, zoals ieder braaf Hollander pleegt te doen, steeds het opkomend sentiment teruggedrongen, want het is niet behoorlijk, daarvan aan anderen te doen blikken.

Doch toen de roep van Holland kwam, het Wilhelmus klonk, en daarna de klare stem van Hare Majesteit doorkwam met Hare boodschap van hart tot hart: allereerst aan de moeders die gescheiden waren van hare kinderen door de tragiek van de uiteenrifting der gezinnen... toen brak, door dijen van conventie en materialisme, het mooie sentiment teruggedrongen, want konden hun aandoening niet bedwingen en snikten; Karel Wybrands liepen de tranen over de wangen.

In hetzelfde artikel bespreekt ook Z. de kwestie van een goedkoop tarief. Hij merkt daarover het volgende op:

Thans streken 2500 personen in Indië en Holland, met 2500 anderen: 5000 wien stem door den aether wordt voortgedragen.

Dit werd mogelijk door de sterke tariefsverlaging van f 15 op f 5.

Indien iets uit deze cijfers duidelijk blijkt dan is het dit:

het te preekken met Holland is eene behoefte geworden, welke echter door de hoore kosten niet kan worden bevredigd.

Wellicht zal men zeggen: houdt den prijs op f 5, desnoods op f 7,50, en gij zijt verzekerd van eene geweldige toename der gesprekken.

Dit is echter niet mogelijk; de zelfkosten voor een gesprek bedragen ongeveer f 13 per 3 minuten, en er is voorlooi geen mogelijkheid die kosten te verminderen.

Ten eerste: een zender kost meer dan een ton; er zitten lampen in tot een totaal bedrag van ongeveer f 30.000.

Een ontvanger kost ongeveer een halve ton; elk lampje dat „doorpijpt“ veroorzaakt eene schade van f 1000.

Ten tweede: aan weerszijden zijn 9 personen noodig voor de bewaking van elk onderdeel; dit alleen kost in Indië ongeveer f 3000 per maand.

Ten derde: een gesprek van 3 minuten vordert voorbereiding; men kan per uur slechts ongeveer 10 dertig gesprekken voeren.

Dit alles, met de „overhead-expenses“ voor hooger personeel, maakt dat het voorlooi niet goedkoop kan.

Wat den duren prijs der lampen betreft, men vergeet niet dat daaraan heel wat is

Stemmen

van Overal.

Jacht op grof wild.

Uit een artikel over jachtongelukken „De Politie“, orgaan van de Ver. van Nat. v. Politie in Ned.-Indië:

Ergens in Duitsland was een jachtpartij op grof wild en het zoogenoemde „Plaatshert“ was vrijgegeven.

In Duitsland is nml. de jacht verpand en heeft dus ieder, of alleen, of in compagnie, een eigen stuk, waarop hij alleen jagen. Om nu bijvoorbeeld in zoo'n terrein den hertenstand beter te maken, wordt gesies geregeld, wat men afschieten mag, oude hinden bijvoorbeeld, herten met minder mooi gewei enz.

Verder heeft zoo'n revier, zooals we het daar noemen een hert, dat zoo'n beetje een stamvader is, het „fokhert“ om het maar eens uit te drukken. Dat hert wordt zorgvuldig gespaard, het is natuurlijk een mooi exemplaar en kan zich daarom handhaven als leider, omdat het zijn revier len de baas is.

Maar eenmaal komt de tijd, dat de jacht gaan tellen, dan begint het terug te loopen, zooals wij dat noemen en dan dient er een opvolger te komen om het geslacht krachten te houden.

Dan mag zoo'n „plaatshert“ worden gesloten.

Vanzelfsprekend is het dan nog een prachtbeest, want iemand, die goed voor zijn revier zorgt, vervangt zijn fokbeest op het juiste moment, net als het hoogtepunt gepasseerd wordt.

Om nu op het verhaal terug te komen, plaatshert was dan vrijgegeven en schutters staan opgesteld op een weg, schen twee bosschen, op den weg zelf natuurlijk niet geschoten worden, want het gevaar, pas als het hert over den gewisseld is en in het achterliggende bos komt, is het vrij.

De schutters staan een honderd pas van elkaar en tusschen een ouden bedaarjager en den provincie-rechter door een ploetseling het „plaatshert“.

Vanzelfsprekend is het een sluce en varen raker, en midden op den weg, gesies tusschen de twee schutters in, hij het even staan om te zekeren. Op dat moment kraakt een schot, het hert maakt sprong en valt dan neer. De oude jager kijkt, tegen alle regelen der jachtwetgeving in, geschoten te hebben en de provincie-rechter is van schrik neergezegen en klappertanden op den grond.

Na de drift natuurlijk geweldige deining en de jachttheer zal den ouden jager even „à faire“ viemen.

Of hij dan niet wist, wat hij gedaan had of hij dan geen begrip had van het gevecht dat hij veroorzaakt had.

Maar doodbedaad en glimlachend zal de euveldeader den gastheer aan en zeggen „Ik wist er alles van, maar u moet begrijpen: zoo'n rechter, die kun je te krijgen en te keur krijgen, maar zoo'n hart, nooit weer“.

Tableau.

te maken; voortdurend wetenschappelijke experimenteeren door geselecteerde en Rostbare krachten om iets te vinden, en te blijven, verslindt groote sommen.

Wat de toekomst betreft kan een langrijke verlaging der spreektaal slechts mogelijk zijn door zoedanje voorringen der techniek dat de lampen goedkoop worden, terwijl voortgaande matiseering op den duur moet leiden tot groote vermindering van den dienstenpersoneel.

Derhalve zal nog geruimen tijd op lampen moeten worden gewacht.

Het is niet geteld dat hier de behoefte de mogelijkheid der goedkope vervuiling vooruitgaat. Zij behoort niet meer te worden geprikkeld en wanneer een goedkope methode wordt gevonden zal het met Holland groote populariteit krijgen.

VOOR KUNSTLIEFHEBBERS

Verkoop-Expositie van Schilderijen

62

Meesterwerken uit de Haagsche School van Evert Moll, Charles Dankmeijer, B. Hüppe, P. de Zwart, H. van Blom, H. van Daalhoff, M. van der Maarel, Gerard Bal, H. G. Wolbers, J. Akkeringa. Voorts twee werken van oude meesters, t. w. Q. VAN BREKELINKAM en REMBRANDT of een zijner leerlingen.

De Expositie wordt gehouden in het LOGE - GEBOUW aan Pendrikan (Semarang) op heden en 9, 10 en 11 Maart van 8-12 uur v. m. en 4-8 uur n. m.

Philips en de Toekomst der Televisie.

Men Verwachte Niet Teveel: „Alledaagsche Werkelijkheid Nog Niet in 't Verschiet."

Uitzendingen Kosten Enorm Veel!

Programma. Keuze Zeer Moeilijk Psychologisch Verschil met Radio.

Ware Staud van Zaken.

(Van een bijzonder medewerker).

Er komen proefuitzendingen van televisie. In verschillende plaatsen van ons land zal binnenkort de gelegenheid komen, dat men van een zangeres niet alleen de fluiten alstem hoort, maar haar, de zangeres, ook ziet; dat een radio-hoorspel tevens een radio-kijkspel wordt en dat de velen, die bij een Holland-België-wedstrijd geen plaats konden vinden in een der stations, den wedstrijd geheel of gedeeltelijk op het witte scherm meeleven.

De televisie maakt al deze wonderen tot werkelijkheid. Worden zij nu echter ook alledaagsche werkelijkheid? Is het te verwachten, dat Nederland binnen korten tijd een belangrijk aantal kijkers zal bezitten, is het te verwachten, dat de televisie een even groote vlucht zal nemen als de radio heeft genomen?

Voorspellingen zijn gevaarlijk, maar het feit, dat Nederland ten opzichte van de televisie-in-de-praktijk later komt dan eenige andere landen, heeft dit voordeel, dat men kan profiteren van de ervaringen in het buitenland opgedaan. De televisie-praktijk heeft zich in Nederland tot dusver beperkt tot de Eindhovense studio, waar men de technische aspecten van het versien onder de knie heeft. Hoe denkt men daar evenwel over de economische aspecten en over de toekomst der televisie-in-de praktijk?

Het oordeel van Philips nu is, dat aan een praktische toepassing van televisie nog zooveel problemen in den weg staan, dat in de eerste vijf jaren van versien op groote schaal bestel geen sprake kan zijn. Daarna zal, zoo meent men, een televisie-apparaat nog altijd een luxe-object blijven.

Het is een misschien wat ontvullende conclusie voor hen, die ons land in korten tijd overstromd meenden met televisie-ontvangers en in elk geval hun eigen huiskamer met een televisie-ontvanger, dat hun alle actuele dingen op het gebied van kunst, sport en politiek op het witte scherm vertoont. Het is een kwestie van geld; geld niet alleen bij den aspirant-koper van een toestel, maar vooral bij de instanties, die voor de uitzendingen moeten zorgen.

Want al is het misschien mogelijk voor een bedrag van 500 tot 1000 gulden een toestel te koop, dat men aansluit op de gewone lichtleiding en dat door middel van een knopbediening beelden op het doek tooverd, daarmee heeft men nog niet het probleem opgelost, hoe er elken dag, en elk uur van den dag actuele en aantrekkelijke beelden op dat witte doek komen. Enorme kapitalen zouden noodig zijn om zooveel mogelijk te maken. Wie zal deze beschikbaar stellen, als er geringe kans is op rentabiliteit? Men moet dus uitgaan van een normalen ontwikkelingsgang.

PRINCIPEEL VERSCHIL.

Bij den radio-omroep heeft men te doen met een samenspel van een aantal uiterst gunstige factoren: zeer eenvoudige ontvangers, zoals die bij het ontstaan van den radio-omroep, in gebruik waren, zijn niet kostbaar en waren reeds toentertijd door amateurs te construeren. Bij radio-uitzending bereikt men reeds met een weinig kostbare zender een zeer groot publiek. Voorts is er de gunstige omstandigheid, dat er een enorme muziekliteratuur bestaat, waaruit rijklijk kan worden gepikt (grammofoonplaten) terwijl zich de psychologische merkwaardige factoren voordoen, dat dat vrijwel iedereen van muziek houdt en dat men ook nog andere bezigheden kan verrichten, terwijl men naar de muziek luistert!

Met de televisie betreft men een geheel ander terrein. Vijf stooten ten eerste op het principeel verschil tusschen waarnemingen met het oor en waarnemingen met het oog. Terwijl bij aural waarneming de aandacht niet in sterke mate wordt afgeleid en allerlei andere dingen kunnen worden gedaan, zelfs lezen, terwijl men aural uitsendingen hoort, is dit bij visuele waarneming geheel anders. Men moet in ieder geval in een meer of minder sterk verduisterde kamer zitten, waardoor andere bezigheden zo goed als uitgesloten zijn en men is verplicht naar een beeld te kijken, dat het gunstige geval (bij gebruik van een projectieontvanger) ca. 40 x 50 cm. groot is, als het formaat heeft van een vrij klein schilderij. Nu is het de vraag, of het programma, dat men te zien zal krijgen, voldoende interessant is om er gedurende een uur of twee met zijn halsgevoelen geconcentreerd naar te blijven kijken. Bovendien moet men op een bepaalde plaats blijven.

Uit dit psychologisch verschil in waarnemingsmethode volgt dus, dat veel hoogere eischen gesteld moeten worden aan de programma's, dan met gehoorwaarnemingen het geval is.

Hetzelfde geldt trouwens ook in technische opzichte: de geringste vervorming of storing wordt onmiddellijk door het oog waargenomen, veel eerder dan een soortgelijke vervorming door het oor. Men komt dus te staan voor het groote probleem om

tenissen zijn zeer kostbaar. Om een geheel land te bestrijken heeft men een aantal zenders nodig, die door middel van zeer dure kabelinstallaties onderling verbonden moeten worden (100-maal zoo duur als een telefoonkabel).

Dit alles zou niet zoo erg zijn indien er maar een voldoende groot aantal „kijkers" aanwezig was, resp. binnen korten tijd zou kunnen ontstaan, die door hun bijdrage het financieren van een zendernet mogelijk zouden maken. Het betreft hier echter een vicieuze cirkel: er zijn geen kijkers omdat de ontvangers veel te duur zijn en omdat er geen uitzendingen gegeven worden en er zijn geen uitzendingen omdat er geen televisie-auditorium is. Zal het ooit gelukken dezen cirkelgang te onderbreken? Er is niemand die op deze vraag op het oogenblik een antwoord kan geven.

Kostbare uitzendingen en kostbare ontvangers. Men kan de tegenwerping maken, dat laatstgenoemde later wel goedkoop zullen worden, zooals altijd het geval is met toestellen, welke aanvankelijk duur zijn.

Neen, antwoordt Philips; men mag geen noodlotige vergissing begaan; de ontvangers zullen heel duur blijven, alleen al omdat er zooveel materiaal voor nodig is, kathodestraalbuis, een groot aantal lampen etc. en daarom zal zulk een toestel voor de meesten onbetaalbaar blijven.

De ervaring in Engeland heeft geleerd, dat in het acht miljoen zielen tellende conglomeraat van Londen slechts een betrekkelijk gering aantal menschen van de mogelijkheid tot televisie-ontvangst gebruik heeft gemaakt. Ook daar heeft men met groote programma-moelijkheden te kampen gehad; de neiging neemt er toe, de uitzendingen te concentreren op enkele actuele uitzendingen gedurende enkele uren van den dag; het amusementsprogramma is niet aantrekkelijk genoeg gebleken, met de sport zal het naar men hoop beter gaan.

Tot zoover de Eindhovensche mededeelingen. Hebben zij ten doel een domper te zetten op de geestdrift der vooruitstrevenden? Neen, zij betoogen, naar ons meendeelde, alleen den waren stand van zaken te laten zien: een technisch probleem, dat vrijwel is opgelost, de praktische toepassing op groote schaal staat evenwel op zooveel moeilijkheden en het wezen der televisie is ook van dien aard, dat een gebruik op groote schaal als die van de radio, indien er geen wonderen gebeuren, gedurende de eerste jaren uitgesloten geacht moet worden.

FINANCIEELE BEZWAREN.

Financieele bezwaren ontstaan voorts, doordat de werkingssfeer van elken zender zeer beperkt is (een gebied met een straal van max. 40 K.M.). De installaties voor het uitzenden van actuele gebeur-

Een Klein Vergrijp van een Groot Inbreker.

Serge de Lenz, met iets-gere-toucheerd uiterlijk, fopte den inspecteur.

Parijs, 25 Febr.

Serge de Lenz, de befaamde Parijse gentleman-inbreker, zit in het Huis van Bewaring, maar heeft zoo af en toe zijn uitstapjes. Eenige weken geleden kreeg hij, naar men weet, permissie om te gaan trouwen met een jongedame, die hij naar zijn zeggen eerherstel verschuldigd was, omdat hij aan gezelschap gearceesterd was. En gisteren mocht hij bij wijze van verzet voor de rechtbank een van zijn laatste stoute stukjes gaan vertellen, om zich vervolgens tot een kleine straf te hooren veroordeelen, in afwachting van de groote zaak waarvoor hij in arrest zit: de inbraak in het museum Cognac-Jay, waar hij verleden jaar Maart op onnavensbare wijze voor 500.000 francs 18de eeuwse kunstvoorwerpen moet hebben laten verwijderen.

Het voorval, dat Serge thans voor den rechter bracht, heeft zich van den zomer afgespeeld, toen hij, door de heele politie-macht gezocht wegens de museum-affaire, rustig door Parijs wandelde, dank zij enkele kleine retouches aan zijn uiterlijk, waardoor het signalement niet meer klopte.

Met zijn knappen heper André D'aud, die nu ook achter slot en grendel zit, reed

Serge in een taxi naar Montmartre, om te gaan lunchen. Op een gegeven oogenblik zag de chauffeur, die in zijn spiegelkeek, tot zijn schrik een van de heeren een revolver aan den ander overreiken.

Sinds geruimen tijd hebben de taxi-chauffeurs hier terecht een afkeer van passagiers met revolvers. Hij nam dus een kloek besluit, reed naar den eerstvolgenden politiepost, sprong de taxi uit en stelde den op wacht staanden agent op de hoogte. André D'aud was een tweede na hem uit de taxi gesprongen en reeds om een straathoek verdwenen. Serge echter glimlachte minzaam tegen den agent en ging mee naar binnen.

„De revolver, legde hij den dienstdoenden inspecteur uit, was een heelen tijd geleden door mijn vriend geleend, die haar nu terug gaf."

„Maar u wist toch, dat u geen wapens mocht bezitten, zonder een verklaring bij de politie afgelegd te hebben," wierp de inspecteur tegen, die geen oogenblik vermoedde, dat de heer voor hem met dikke letters in het politie-blad stond.

„Dat wilde ik juist gaan doen, zei Serge. De chauffeur kan getuigen, dat ik de revolver pas sinds drie minuten weer in mijn bezit heb."

De inspecteur was zoo perplex over de spitsvondigheid van den ander, waartegen niets in te brengen viel, dat hij hem toestond te vertrekken, daar hij reeds veel tijd verloren had onder voorwaarde, dat hij den volgende dag de vereischte verklaring zou komen afleggen.

Het spreekt vanzelf, dat daarvan noot iets gekomen is en hiernoeft de rechter van instructie een middel gevonden, om hem dit kleine vergrijp alvast te laten boeten, voor het geval het bewijs van de groote inbraak niet gelukken mocht.

(Nadruk verboden).

Rechter Humphreys en zijn Rechtszaal.

Het Tocht er, het is er te Warm of het „Riekt er," „Mylord" Heeft Er Schoon Genoeg Van!

Geen Makkelijk Heer!

Londen, 24 Februari.

Rechter Humphreys kreeg er genoeg van. Ik schors de zitting, zeide hij, want mijn handen zijn zoo koud dat ik geen letter meer behoort op het papier kan zetten.

En daarmee had hij den knoop doorgehakt. Het had rechtte Humphreys al lang geërgerd, dat het in het kasteel van Winchester, waar het gerechtshof van Hampshire gehuisvest is, zoo vreesselijk tocht. Het kasteel moog architectonische waarde hebben, bewoonbaar is niet, naar de rechter opmerkte. Dus ging hij Dinsdag liever naar huis dan zichzelf, de jury, den misdadigers en den getuigen een ziekte te bezorgen. En men kan niet anders zeggen dan dat de autoriteiten den duidelijken wenk ter harte hebben genomen. Want nauwelijks was rechter Humphreys verdwenen of een klein legerij werdken deed zijn intrek in de rechtszaal — de kieren werden dichtgemaakt, zware gordijnen voor ramen en deuren gehangen en toen mr. Justice Humphreys den vol-

Rechter Humphreys arriveert in Winchester Castle.

genden dag weer verscheen kon hij tot zijn genoegen constateeren, dat het recht te Winchester inderdaad beoefend kon worden zonder gevaar voor longontsteking.

Maar het schijnt nogal moeilijk, het recht Humphreys naar den zin te maken. Want met den tocht was ook alle ventilatie verdreven. De arbeiders hebben hun taak op voorbeeldige wijze uitgevoerd, meende Mr. Justice, maar ik ben bang, dat het hier nu wel te berauwd zal zijn.

Aan een vrouwelijk jury-lid, dat nogal dicht bij de deur zat, vroeg de rechter: Heeft u nog last van den tocht, mevrouw?

— No, mylord, verzekerde de aangesprokene.

— Laten we dan maar hopen, dat het niet te warm wordt.

Een paar minuten later viel een ander jury-lid — het was een manlijk lidmaal — flauw. Hij moest weggebracht worden en een ander nam zijn plaats in. De zitting werd voortgezet.

Zoo is rechter Humphreys nog maar half tevredengesteld. Hij was zelfs weer hoogst verontwaardigd, toen hem ter oore kwam, dat de getuigen er over geklaagd hadden, dat zij zoo lang moesten wachten in een vertrek met een steenen vloer en met als eenige verwarming twee allesbehalve aangenaam ruikende olie-stellen.

Ik wensch, dat aan dergelijke toestanden een einde komt, verklaarde rechter Humphreys. En anders verhuis ik met de heele rechtbank naar Southampton!

Nee, Winchester Castle is nog geen ideale rechtszaal, ook al is rechter Humphreys dan ook geen gemakkelijk heer!

Een Wild Zwijn als Mascotte.

Schoolhoofd Handgemeen met Weerspanningen Leerling.

Pijnlijke Situatie in de Rechtszaal: In het Verdachten-Bankje; Heele Klasse Getuigt!

Kreeg „Zomaar" een Klap om zijn Ooren.

Gevreesde Meester!

(Van een bijzonder medewerker).

Vrijwel de geheele hoogste klasse van de openbare school te Zuidervouwen, gemeente Broek in Waterland, zat Woensdag in de getuigenbanken van de rechtszaal. Een pijnlijke zaak wachtte op behandeling. Het hoofd van de openbare school te Zuidervouwen moest in het bankje der verdachten plaats nemen, omdat hij zich aan mishandeling van een zijner leerlingen zou hebben schuldig gemaakt. Muisstil zat de klas in de getuigenbanken, ditmaal onder toezicht van den dorpsveldwachter en niet onder dat van den meester, te wachten op de dingen, die komen zouden.

Op 12 October van het vorige jaar ging de tijd. „Cor van Waveren heeft met den meester gevochten" als een loopend vuur-tje door het dorp. De jeugdige Van Waveren, een stellige 14-jarige knaap, was tegen het verbod van den meester op het sportterrein. Hij werd naar de school gestuurd en in de klasse nam hij een houding aan, die het hoofd der school weinig kon bekoren. Tardend en spottend noemde hij het. Hij wilde den recalcitranten leerling een tik geven, deze weerde af en de meester greep hem in den nek en wierp hem op den grond.

NIET ZOO ERG!

De pijn scheen niet zoo bijzonder groot te zijn, ofschoon de hals van den jongen — zooals later de dokter constateerde — roode plekken vertoonde. Ik zal het tegen mijn vader zeggen, was het bescheid van den lastigen leerling, aldus de „N. R. Ct."

Vader Van Waveren ging op hoogte benen naar den burgemeester om te klagen over den bovenmeester. De politie kreeg opdracht een onderzoek in te stellen. Het viel me op, vertelde thans de gemeenteveldwachter, dat alle kinderen vrijwel precies hetzelfde verklaarden, hun verhalen waren bijna woordelijk gelijklopend. Het is niet mijn werk om hier conclusies uit te trekken, maar ik heb het toch maar in mijn verhaal vermeld.

De eerste van de serie kleine getuigen was de mishandelde jongen, een pootje keltje met een bijdehand gezicht. Hij is nu erg timide. Vooral als de president hem met klem op het hart drukt alleen en uitsluitend de waarheid te vertellen. Geen

Het beroemde Fransche Alpenjagersreglement, dat te Antilles ligt, houdt er als regimentsmascotte een echt wild zwijn op na, dat in de bergen gevangen is. Gevaarlijk is het echter niet meer, daar het zijn wilde haren met de jaren verloren heeft. — Het zwijntje dat vrij op de binnenplaats der kazerne mag rondwandelen.

Schoolhoofd Handgemeen met Weerspanningen Leerling.

Pijnlijke Situatie in de Rechtszaal: In het Verdachten-Bankje; Heele Klasse Getuigt!

Kreeg „Zomaar" een Klap om zijn Ooren.

Gevreesde Meester!

(Van een bijzonder medewerker).

Vrijwel de geheele hoogste klasse van de openbare school te Zuidervouwen, gemeente Broek in Waterland, zat Woensdag in de getuigenbanken van de rechtszaal. Een pijnlijke zaak wachtte op behandeling. Het hoofd van de openbare school te Zuidervouwen moest in het bankje der verdachten plaats nemen, omdat hij zich aan mishandeling van een zijner leerlingen zou hebben schuldig gemaakt. Muisstil zat de klas in de getuigenbanken, ditmaal onder toezicht van den dorpsveldwachter en niet onder dat van den meester, te wachten op de dingen, die komen zouden.

Op 12 October van het vorige jaar ging de tijd. „Cor van Waveren heeft met den meester gevochten" als een loopend vuur-tje door het dorp. De jeugdige Van Waveren, een stellige 14-jarige knaap, was tegen het verbod van den meester op het sportterrein. Hij werd naar de school gestuurd en in de klasse nam hij een houding aan, die het hoofd der school weinig kon bekoren. Tardend en spottend noemde hij het. Hij wilde den recalcitranten leerling een tik geven, deze weerde af en de meester greep hem in den nek en wierp hem op den grond.

NIET ZOO ERG!

De pijn scheen niet zoo bijzonder groot te zijn, ofschoon de hals van den jongen — zooals later de dokter constateerde — roode plekken vertoonde. Ik zal het tegen mijn vader zeggen, was het bescheid van den lastigen leerling, aldus de „N. R. Ct."

Vader Van Waveren ging op hoogte benen naar den burgemeester om te klagen over den bovenmeester. De politie kreeg opdracht een onderzoek in te stellen. Het viel me op, vertelde thans de gemeenteveldwachter, dat alle kinderen vrijwel precies hetzelfde verklaarden, hun verhalen waren bijna woordelijk gelijklopend. Het is niet mijn werk om hier conclusies uit te trekken, maar ik heb het toch maar in mijn verhaal vermeld.

De eerste van de serie kleine getuigen was de mishandelde jongen, een pootje keltje met een bijdehand gezicht. Hij is nu erg timide. Vooral als de president hem met klem op het hart drukt alleen en uitsluitend de waarheid te vertellen. Geen

Rechter Humphreys en zijn Rechtszaal.

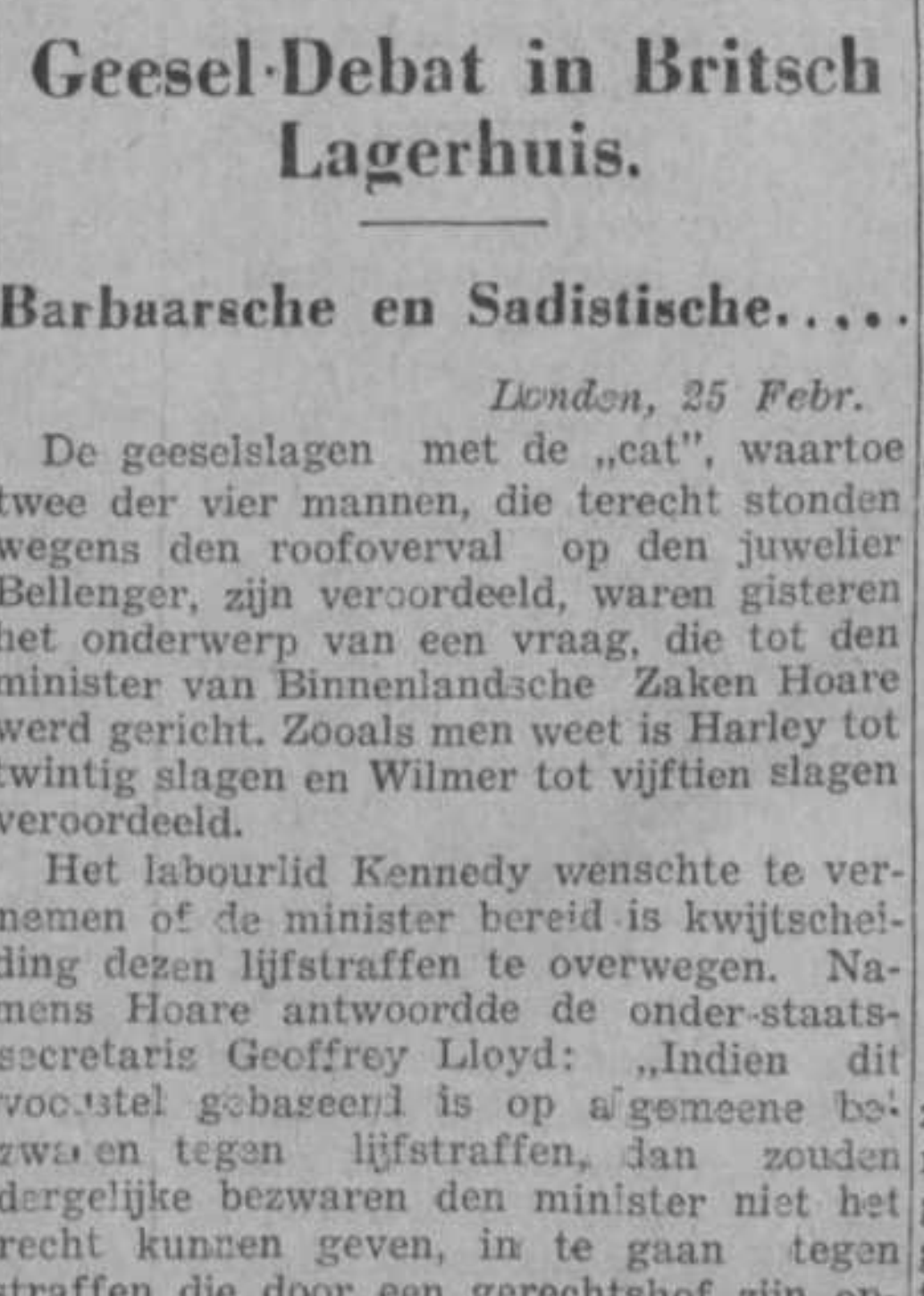
Het Tocht er, het is er te Warm of het „Riekt er," „Mylord" Heeft Er Schoon Genoeg Van!

Geen Makkelijk Heer!

Londen, 24 Februari.

Rechter Humphreys kreeg er genoeg van. Ik schors de zitting, zeide hij, want mijn handen zijn zoo koud dat ik geen letter meer behoort op het papier kan zetten.

En daarmee had hij den knoop doorgehakt. Het had rechtte Humphreys al lang geërgerd, dat het in het kasteel van Winchester, waar het gerechtshof van Hampshire gehuisvest is, zoo vreesselijk tocht. Het kasteel moog architectonische waarde hebben, bewoonbaar is niet, naar de rechter opmerkte. Dus ging hij Dinsdag liever naar huis dan zichzelf, de jury, den misdadigers en den getuigen een ziekte te bezorgen. En men kan niet anders zeggen dan dat de autoriteiten den duidelijken wenk ter harte hebben genomen. Want nauwelijks was rechter Humphreys verdwenen of een klein legerij werdken deed zijn intrek in de rechtszaal — de kieren werden dichtgemaakt, zware gordijnen voor ramen en deuren gehangen en toen mr. Justice Humphreys den vol-

Rechter Humphreys arriveert in Winchester Castle.

Schoolhoofd Handgemeen met Weerspanningen Leerling.

Pijnlijke Situatie in de Rechtszaal: In het Verdachten-Bankje; Heele Klasse Getuigt!

Kreeg „Zomaar" een Klap om zijn Ooren.

Gevreesde Meester!

(Van een bijzonder medewerker).

Vrijwel de geheele hoogste klasse van de openbare school te Zuidervouwen, gemeente Broek in Waterland, zat Woensdag in de getuigenbanken van de rechtszaal. Een pijnlijke zaak wachtte op behandeling. Het hoofd van de openbare school te Zuidervouwen moest in het bankje der verdachten plaats nemen, omdat hij zich aan mishandeling van een zijner leerlingen zou hebben schuldig gemaakt. Muisstil zat de klas in de getuigenbanken, ditmaal onder toezicht van den dorpsveldwachter en niet onder dat van den meester, te wachten op de dingen, die komen zouden.

Op 12 October van het vorige jaar ging de tijd. „Cor van Waveren heeft met den meester gevochten" als een loopend vuur-tje door het dorp. De jeugdige Van Waveren, een stellige 14-jarige knaap, was tegen het verbod van den meester op het sportterrein. Hij werd naar de school gestuurd en in de klasse nam hij een houding aan, die het hoofd der school weinig kon bekoren. Tardend en spottend noemde hij het. Hij wilde den recalcitranten leerling een tik geven, deze weerde af en de meester greep hem in den nek en wierp hem op den grond.

NIET ZOO ERG!

De pijn scheen niet zoo bijzonder groot te zijn, ofschoon de hals van den jongen — zooals later de dokter constateerde — roode plekken vertoonde. Ik zal het tegen mijn vader zeggen, was het bescheid van den lastigen leerling, aldus de „N. R. Ct."

Vader Van Waveren ging op hoogte benen naar den burgemeester om te klagen over den bovenmeester. De politie kreeg opdracht een onderzoek in te stellen. Het viel me op, vertelde thans de gemeenteveldwachter, dat alle kinderen vrijwel precies hetzelfde verklaarden, hun verhalen waren bijna woordelijk gelijklopend. Het is niet mijn werk om hier conclusies uit te trekken, maar ik heb het toch maar in mijn verhaal vermeld.

De eerste van de serie kleine getuigen was de mishandelde jongen, een pootje keltje met een bijdehand gezicht. Hij is nu erg timide. Vooral als de president hem met klem op het hart drukt alleen en uitsluitend de waarheid te vertellen. Geen

Rechter Humphreys en zijn Rechtszaal.

Het Tocht er, het is er te Warm of het „Riekt er," „Mylord" Heeft Er Schoon Genoeg Van!

Geen Makkelijk Heer!

Londen, 24 Februari.

Rechter Humphreys kreeg er genoeg van. Ik schors de zitting, zeide hij, want mijn handen zijn zoo koud dat ik geen letter meer behoort op het papier kan zetten.

En daarmee had hij den knoop doorgehakt. Het had rechtte Humphreys al lang geërgerd, dat het in het kasteel van Winchester, waar het gerechtshof van Hampshire gehuisvest is, zoo vreesselijk tocht. Het kasteel moog architectonische waarde hebben, bewoonbaar is niet, naar de rechter opmerkte. Dus ging hij Dinsdag liever naar huis dan zichzelf, de jury, den misdadigers en den getuigen een ziekte te bezorgen. En men kan niet anders zeggen dan dat de autoriteiten den duidelijken wenk ter harte hebben genomen. Want nauwelijks was rechter Humphreys verdwenen of een klein legerij werdken deed zijn intrek in de rechtszaal — de kieren werden dichtgemaakt, zware gordijnen voor ramen en deuren gehangen en toen mr. Justice Humphreys den vol-

Rechter Humphreys arriveert in Winchester Castle.

Londense Winkelier aan den Schandpaal.

Drie weken lang staat op zijn deur te lezen, dat hij een knoeier is.

Londen, 22 Februari.

Keeren wij terug naar de tijden van den schandpaal?

Deze vraag wordt hier druk besproken, nu een winkelier in de volksbuurt Bethnal Green wegens het ten verkoop aanbieden van bedorven eieren niet alleen tot een hoge boete is veroordeeld, maar tevens zal moeten toesien, hoe op order van den magistraat een aankondiging aan zijn winkeldeur zal worden aangebracht, waarin den volke van dit vonnis en van de redenen, waarom het werd opgelegd, kennis wordt gegeven.

Dat deze levensmiddelenknoeier een voorbeeldige straf verdient heeft, betwist niemand. Toch vraagt men zich af, of het niet al te ver gaat, de gebruiken van de Middeleeuwen te doen herleven, toen bakkers, die brood van te laag gewicht verkochten, door de stad moesten trekken met een brood rond den nek gebonden, toen vischhandelaars die ondegdelijke visch aan den man hadden trachten te brengen, een halskraag omgaven van stinkende visch en zoo onder het gejuur der menigte, door de straten werden geleid, en toen kruideniers, die een speerjens vervalschten, aan den schandpaal geketend werden, terwijl hun speerjens onder hun neus werden verbrand.

Deze vonnissen van „aan de kaak stellen" verdwenen reeds honderd jaar geleden uit de Britsche rechtspraak. Doch de wet op de levensmiddelenvalscheijng geeft den magistraten zooveel steeds het recht, een overtreder tegen wien binnen den tijd van één jaar voor den tweeden keer een veroordeeld vonnis wordt uitgesproken, nog extra te straffen, door te gelasten, dat dit vonnis op zijn deur zal worden aangeplakt, waar het drie weken zal moeten blijven. Proeft de man het te verwijderen, dan stelt hij zich aan een nieuwe boete bloot.

Sinds jaren is zulk een vonnis niet meer opgelegd en de gemeentelijke autoriteiten van Bethnal Green weten niet, wat zij er mee aan moeten. Doch de wet moet worden uitgevoerd. Intusschen lijkt het geen twijfel, dat door dit vonnis danig de schrik is gebracht onder de winkeliers, die zich wel eens aan minder oirbare praktijken schuldig hebben gemaakt.

(Nadruk verboden).

Een Gevaarlijk Familielid.

Arsenicum-„Kuur".

Boedapest, 25 Febr.

Om in het bezit te komen van het aanzienlijke vermogen zijner familie is een molenaarsknecht in het bij Boedapest gelegen plaatsje Alsomedi er niet voor teruggekeerd dertien personen, o.w. zijn naasten familielieden, arsenicum toe te dienen. Reeds drie hunner zijn overleden. De knecht en een paar medeplichtigen zijn aangehouden,

OPWEKKERTJES

LICHTGEWICHT.

De kruidenier vertelde aan een klant: „Ja, het jongmensch, dat hier in mijn zaak bediende, is naar de bokssport overgegaan. Hij is zelfs kampioen geworden.”

„Zoo, zoo,” meende de klant, „dan zeker kampioen in lichtgewicht. Daarvoor had hij al aanleg, toen hij hier nog werkte.”

DOET UW TANDEN SCHITTEREN ALS JUWELEN

Kolynos verwijderd snel lelijke gele vlekken, doodt mondkiem, die tandbederf veroorzaken en maakt de tanden helderwit.

Probeer Kolynos, de antiseptische tandcream.

Verhelder Uw glimlach met Kolynos Wees zuinig! Koop de groote tube

WYLER, CYMA, ELECTION.

Zoojuist uit Duitsland ontvangen: Heeren Polshorloges, Zwitsersche Fabrikaat, 3 versch. merken, n.l. Wyler, Cyma en Election, ankerwerk, 15 steentjes, steeds zuiver loopend, waterproof, nieuwste model 1938. Ook verkrijgbaar de alombekende Kienzle Klokken, Westminster klokken à f 25.—, Gongklokken à f 17.50. 10 Jaren garantie.

HORLOGEHANDEL A. G. A. O. S.

Pasar Aloon-Aloon No's. 1, 2 en 3 Semarang. N. B. Het vanoudsbekende adres (27 jaren) voor verkoop en repareren van horloges. Geen filialen op andere plaatsen.

787 — 2099

DINSDAG EN VRIJDAG LOC'S

Als de zon aan de kim is verrezen begint Uw werk, het voornaamste deel van Uw leven

Duizenden beginnen den Tropendag verkeerd, stappen met het verkeerde been uit hun bed.

En dit in onze tijd van comfort en vele technische uitvindingen die in het belang van de menschheid worden gedaan. Stel U voor: U met 'n hooge hoed naar Uw werk in 1938! Of met een kuitbroek en lange zijden kousen en op Uw hoofd een van die onderwetsche pruiken. Dat zou U een daverend lachsalvo bezorgen. U zou zich bespottelijk maken. Als de

zon aan de kim is verrezen, begint Uw werk, het voornaamste deel van Uw leven. Duizenden beginnen den Tropischen dag verkeerd door met het verkeerde been te stappen uit zoo'n

Andriesse Tropen Ledikanten

ledikant, dat haast 100 jaar geleden modern genoemd werd. Waarom toch vastgehouden aan die oude sleur. Is de uitgave voor het beste Tropen ledikant te groot? Geen zorg. U kunt dit kleine bedrag in elf maandtermijnen betalen. Kunt U de oude ledikanten niet kwijt, laat er ons dan voor U op maat een ideale ATL matras in maken. De prijs is zeer laag. Doe het nu!

Duizenden gingen U voor

„Ik kan U tot mijn genoegen mededeelen, dat de door U geleverde Andriesse Ledikanten aan alle eischen voldoen welke men aan een draadmatras kan stellen. Daarbij is de ledikantconstructie zeer eenvoudig. De zeer geringe prijs t.o.v. andere fabrieken is opvallend en zeer laag.”

Prijzen van hoofd- en voet-einden plus geweven matras, incl. emballage:

100 x 200 cm.	27.50
120 x 200 cm.	33.—
140 x 200 cm.	38.50
160 x 210 cm.	49.50

Loco Semarang.

ATL-SHS 13

Bekendmaking.

Door Oei Gwan Ik te Tjepoe is een verzoekschrift ingediend strekkende ter verkrijging van een vergunning tot het bezigen van openbare autobussen voor het vervoer van personen op het traject Tjepoe — Biora — Wirosari.

Deze aanvraag ligt voor een ieder ter inzage ter provinciale secretarie te Semarang.

1698

Een Loc-advertentie en Een succes is Een

FEUILLETON

De Man in het Bruine Pak.

Naar het Engelsch van GELETT BURGESS.

60).

„Dat zullen we gauw gencegen,” zei Florio, „Wel Bessie, jij was hier op den dag, dat mijnheer Saxon zijn chauffeur John Shorball heeft ontslagen, nietwaar?”

„Ja, mijnheer.”

„Ben je, nadat Shorball weg was gegaan, nog in de garage geweest?”

„Dat kan wel zijn, dat is mogelijk.”

„Heb je de revolver uit de limousine genomen en weggestopt?”

„Nee, nee. Natuurlijk heb ik dat niet,” snikte ze.

„Heb je de revolver niet weggenomen en verstopt, Bessie Poole?”

Juffrouw Poole sprong op. „O,” gilde ze bijna, „dit is toch wel wat al te bar. Jack Shorball heeft de revolver weggenomen. De revolver werd vermist, toen Shorball weg was.”

Florio glimlachte en zei: „Hoe wist u dan, dat de revolver werd vermist, juffrouw Poole?”

Bessie beet op haar zakdoek en keek naar haar moeder.

na te gaan of de revolver nog in de limousine was. Hij opperde de mogelijkheid, dat Jack de revolver zou hebben meegenomen en er moeilijkheden mee zou veroorzaken. Hij heeft mij dat zelf verteld. Wat een idee om van zooiets mijn onschuldige dochter te verdenken. Wat zou zij voor reden hebben?”

Florio wendde zich tot Jo. „Nu kun jij met je verhaal voor den dag komen,” zei hij, „en misschien vinden we die reden dan wel.”

Daarop zei Jo: „Nou, juffrouw Poole, ik weet best, dat uw dochter een onschuldige jong meisje is en daarom vond ik haar ook te lief om op bezoek te gaan in het privé-kantoor van mijnheer Saxon.”

„Halt!” riep juffrouw Poole. „Wie is dit meisje? Dringt zich hier binnen, komt gemeene dingen insinueren omtrent mijn dochter!”

Dat kan ik niet toestaan. Ik verzoek u dit huis te verlaten.”

Bessie was opnieuw in tranen uitgebarsten en haar moeder schreeuwde zoo luid, dat Florio zei: „Hoor eens even juffrouw Poole, als ik Bessie meeneem naar het hoofdbureau, dan zullen ze haar heusch nog heel wat harder aanpakken. Dit is waarachtig niet zoo'n onschuldige geval. Dit is nu de laatste keer, dat ik u heb gewaarschuwd en ik verzoek u nu dringend miss Rodney niet meer in de rede te vallen.”

En Jo vervolgde: „Juffrouw Poole, ik heb werkelijk uw dochter niet willen beleedigen. Dat zou ik niet willen, voor niets in de wereld. Maar ik was in zijn kantoor op den middag, dat miss Poole uit zijn privé-kantoor kwam en ze zag er

zoo frisch en lief uit en zoo anders dan de meisjes uit de theaterwereld, dat ik mij afvroeg, waarom ze zoo hield. Maar zoo erg verbaasd was ik daar nu ook weer niet over, juffrouw Poole, want ik ken de loonwereld en ik weet hoe de directoren doen wanneer er een onschuldige meisje in hun handen valt. Het zijn precies gorilla's. En van mijnheer Saxon had ik zoo een ander gehoord en ik wist wat hij er voor een idee was met z'n gladde manieren en zoo. En toen uw dochter uit zijn kantoor kwam, was ze maar aan het huilen. Ik stond te wachten en ik bekeek een foto, die naast de deur hing en zoo kwam het, dat ik niet gezien werd, toen zij uit het bureau kwam. En zoo hoorde ik mijnheer Saxon zeggen, dat zij plezier moest maken zoolang ze jong en mooi was en dat het toch al kort genoeg duurde en dat een meisje wat ervaring moest hebben als ze tooneelspeeler wilde worden.”

Bessie zat nog altijd luidkeels te snikken.

Florio zei: „Ziedaar de reden, juffrouw Poole, Saxon was een gemeene vent. En nu zal ik u vertellen, wat uw dochter Bessie heeft gedaan om zich te wreken.”

„Oh, ik heb niets gedaan!” snikte Bessie. „Ik heb absoluut niets gedaan.”

Florio stond op en liep op haar toe en schudde zijn vinger voor haar gezicht.

„Jij hebt je moeder wijsgemaakt, dat je naar de bioscoop zou gaan om van huis weg te komen, met het plan om hier naar toe komen

en later als iedereen sliep weer moeders huis binnen te sluipen. Jij bent hier ook 's middags geweest en toen heb je een stukje kauwgom onder het venster van de salon gedaan, zoodat het raam niet gesloten kon worden en zoodat jij het kon openmaken.”

„Nee, nee. O, het is niet waar.”

„De revolver, die je uit den auto had genomen, had je verborgen.”

„Dat is niet waar. Dat heb ik niet gedaan.”

„Je wist, dat mijnheer Saxon gewoonlijk voor het naar bed gaan wat piano zat te spelen en daarom heb jij je opgesteld voor het raam eindje opgeschoven en toen mijnheer Saxon de kamer binnentrad en het licht aandoede, toen heb jij hem doodgeschoten.”

„O, nee. Ik heb het niet gedaan. Ik heb het niet gedaan!” Bessie gaf een gil, duwde Florio weg en liet zich languit op den grond vallen, waar ze bleef snikken.

Maar Florio toonde geen mededogen. Hij vervolgde: „Daarna gooide je de revolver op het grasveld om ons te doen gelooven, dat Shorball de dader was.”

„Nee! Nee! Nee!”

„Daarop ging je terug naar Oost-Boston, waar je naar bed ging. Dat is wat je dien avond hebt gedaan, Bessie Poole en daarom moet ik je arresteerden, beschuldigd van den moord op John Saxon.”

En Florio trok haar op van den vloer en haalde een paar handboeien uit zijn zakken.

Zijn ruwheid was ondraaglijk. Ik wist absoluut niet meer hoe ik het had. Dit keer had hij toch wel een theorie opgesteld met zooveel

lacunes, dat een arrestatie vrijwel een dwaasheid leek; en waarom diende zoo'n teer en zwak jong meisje met handboeien aan te worden opgebrakt? Maar wat mij nog meer verbaasde, dat was, dat juffrouw Poole al dien tijd, als in een soort trance, Florio koel bleef aanstaren. Plotseling begon zij te spreken:

„Mijnheer Florio, u kunt met niets bewijzen, dat Bessie dien avond in dit huis is geweest. Zij was dien nacht veilig in bed in het huis van haar grootmoeder, Jack Shorball heeft mijnheer Saxon doodgeschoten. Het gevonden pistool op het grasveld bewijst het. Jack Shorball heeft zelfs al toegegeven, dat hij dien avond hier is geweest. Bovendien had hij bedreigingen aan het adres van mijnheer Saxon geuit; ik heb ze met mijn eigen oren gehoord. En bovendien, die Olga Biscoom was ook niet voor een kleintje vervaard. Mijnheer Saxon moest haar Zondags gewoon het huis uitzetten, zoo ging ze te keer Zij is Maandagsavond ook hier geweest; Jack Shorball heeft haar gezien. En Jack heeft ook gezegd, dat mijnheer Jettland hier is geweest, hij heeft hem met het raam zien staan. En miss Lily Cloyd, die actrice, die is hier ook geweest.”

Daarop wees juffrouw Poole plotseling op mij. „En die mijnheer, die is hier ook geweest!” schreeuwde ze, „en één van hen kan net zoo goed mijnheer Saxon hebben vermoord. Mijn dochter Bessie is zo onschuldig als een pasgeboren kind!”

Florio stond te glimlachen en speelde met de handboeien. „Hoe

merkwaardig,” zei hij. „Hoe weet u eigenlijk, dat Lily Cloyd Maandagsavond in dit huis is geweest, juffrouw Poole?”

„O, moeder!” riep Bessie. „Moeder!”

Langzaam zei juffrouw Poole: „Heeft dan niet in de kranten gestaan, dat Lily Cloyd hier ook is geweest?”

„In de krant heeft gestaan, juffrouw Poole, dat een bekende actrice met haar auto hier in de buurt is geweest.”

„Ja,” zei juffrouw Poole, „en er stond bij dat er bloed in haar auto was gevonden.”

„Maar er stond niet bij, dat het miss Cloyd was, juffrouw Poole. Maar dat kunnen we wel laten schieten. Maar nu zou ik graag willen weten, juffrouw Poole, hoe u weet, dat deze heer hier ook is geweest?” En hij wees naar mij.

„Hij is er geweest. Is hij dan niet de Man in het Bruine Pak?”

„De politie heeft den Man in het Bruine Pak een week gezocht voor zij hem had gevonden. Hoe komt het, dat u hem zoo snel herkent?”

Bessie had plotseling opgevuurd met huilen en keek haar moeder aan met oogen, die wijd open stonden van ontzetting.

En Florio vervolgde: „Ik zal u zeggen, hoe het komt, dat u weet, dat mijnheer Gannett hier is geweest. En dat is ook de eenige manier, waardoor u dat kunt weten. U weet het, omdat uw dochter Bessie mijnheer Gannett hier met mijnheer Saxon heeft gezien, toen zij hier was om hem dood te schieten. Hij had dien avond mijnheer Saxon zijn stuk voorgelezen en Bessie heeft u over hem gespro-

ken. U hebt zelf gezegd, dat uw dochter geen geheimen voor haar moeder had.”

Met een hooge onbeheerschte stem riep juffrouw Poole: „Mijn Bessie heeft mijnheer Saxon doodgeschoten. Zij heeft het zelf gedaan. Ze is onschuldig. Ze is onschuldig!”

Daarop zei Bessie: „Ja, ik heb het gedaan. Arresteert u me maar. Ik heb hem doodgeschoten.”

Plotseling werd het stil in de kamer. Ik kon mijn ooren niet geloven. Ik zocht Jo's blik, maar zij keek strak naar juffrouw Poole. Met een vreemde stem zei Florio: „Dus je bent, Bessie?”

„Ja,” zei ze en haar stem had een uitdagenden klank. „Ik heb hem doodgeschoten.”

Florio keek rond en zag Jo. „Jo knikte. Florio stond op en schoof de handboeien om Bessie's polsen. Bessie zat recht op en geen woord; ze leek plotseling naar haar moeder. Juffrouw Poole scheen opeens verschrompeld voor oud, ieder sprankje leven schied haar te verlaten. En eindelijk zei ze langzaam: „Mijnheer Florio, zal u zeggen, wie Saxon heeft doodgeschoten. Ik heb het zelf gedaan.”

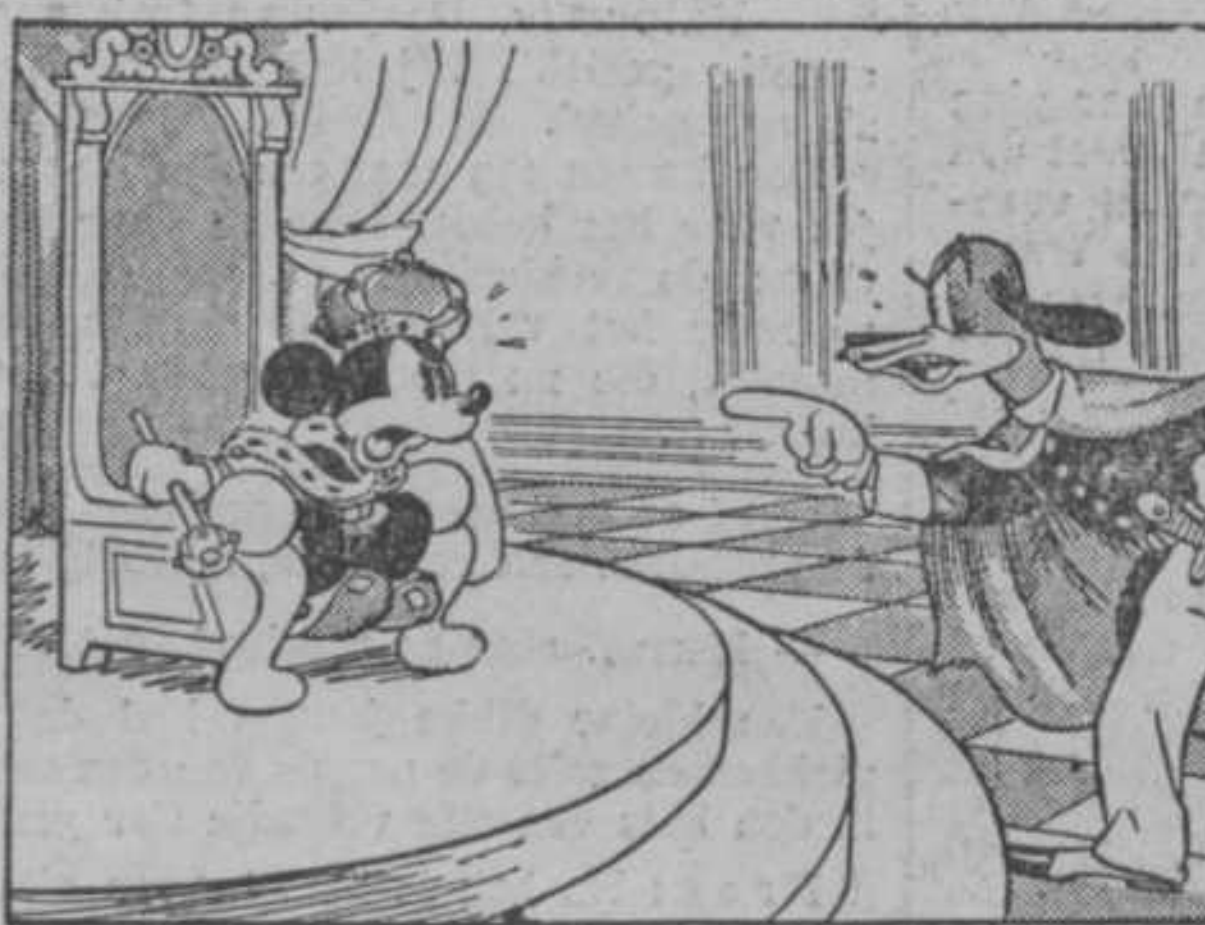
„O, moeder. Moeder,” gilde Bessie en opnieuw brak zij in tranen en stortte van tranen uit.

Tervrij wij allen naar haar blikken zonder een woord te spreken, bracht juffrouw Poole een oogenblik haar hand voor haar oogen.

En ten slotte zei ze:

(Wordt vervolgd)

ER IS GEEN KEUS

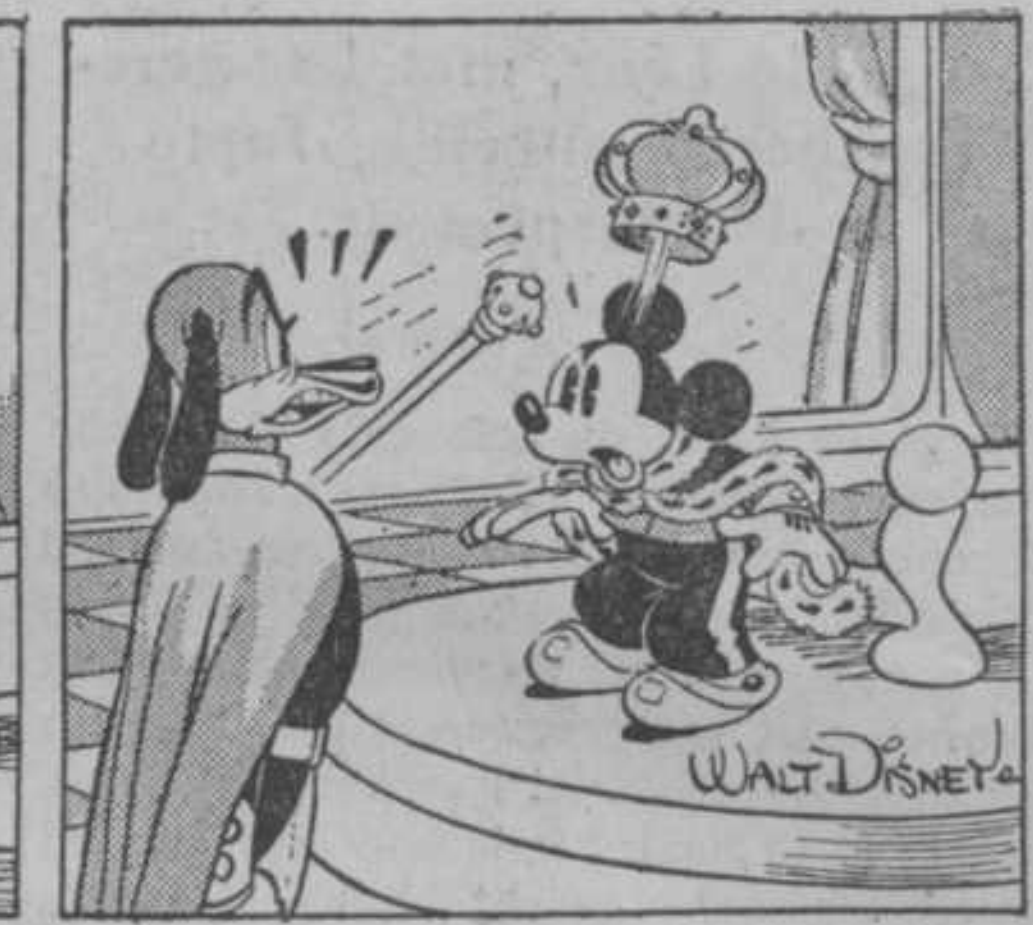
Mikkie vreesde natuurlijk het ergste. Als hij niet weten mocht waar Michael was, dan was den koning zeker iets vreeselijks overkomen, en dan... hijzelf onherstelbaar koning van Marsepeinië... trouwen met Fifi... Hij moest er niet aan denken — „Spreek op!” sprak hij met half verstikte stem tot den Zwarten Prins. „Wat heb je met Michael gedaan? Waar heb je hem begraven?” „Nee broer,” zei de Zwarte Prins brutaal, „zoo kom je er niet achter. Nooit zul je het weten, en luister waarom!”

„Ik wil,” ging de Zwarte Prins kalm voort, „dat jij onmiddellijk afstand doet van den troon en het paleis verlaat. Niets gemakkelijker dan dat, want voor zoover ik je ken, wil je toch geen koning zijn. Nou, en dan vertel je openlijk aan het volk, dat je afstand van den troon doet ten behoeve van mij...”

„Michael XIV doet afstand ten behoeve van zijn neef, den Zwarten Prins,” gromde de bezoeker, „dat klinkt goed, vind je niet? En dan verlaat je je voormalig koninkrijk, voorgoed natuurlijk — en ik ben koning!” — „Kun je denken!” barstte Mikkie los, terwijl hij in wilde woede van zijn troon opsprong. „Je bent gek, man! Ik denk er niet aan. Ik denk er zelfs niet aan, er ooit aan te denken! Van je fraaie plannetje komt niets terecht, wees daar maar zeker van!”

De Zwarte Prins liet zich niet uit het veld slaan. — „Wees nu verstandig, mannetje,” zei hij uit de hoogte tot Mikkie. „Je speelt hoog spel! Je hebt helemaal geen keus. Ik voel er weinig voor, om je het geval nog eens helemaal van voren af uit te zetten, maar ik herhaal, of je verlaat Marsepeinië, of je wordt hier in de kelders plechtig bijgezet. Een derde mogelijkheid is er niet.” — doodlijk ontsteld viel Mikkie weer op den troon neer en hij kernde zachtjes. Er was inderdaad niets aan te doen!

(Copyright voor Java „De Locomotief”).

WORDT GEVRAAGD Een APOTHEKERS-ASSISTENTE

(Europeesche)

In diensttreding 1 Juli 1938. Voorwaarden nader overeen komen.

Brieven aan de Administratie van dit blad onder No. 1689.

Bekendmaking.

Bij besluit van het College van Gedeputeerden van den Provinciale Raad van Midden-Java van 14 Maart 1938 no A 60/4/14 is aan Jong Foei Boen te Salaman gekend van dien datum voor den duur van vijf jaren, vergunning verleend tot het bezigen van openbare autobussen voor het vervoer van personen op het traject Kembang — Perworedjo.

Een afschrift van dit besluit ligt voor een ieder ter inzage ter provinciale secretarie te Semarang.

1699

Bij de Gele Rivier: Lieve Schipper Vaar Mij Over.

Ondanks Hardnekkige Pogingen Slaagden de Japanners er Niet in de Rivier Over te Steken.

Guerilla-Tactiek Voldoet Uitstekend.

Japanners genoodzaakt terug te trekken.

Opmarsch Gestuit.

Hankow, 6 Maart (Transocean). — De Japanse opmarsch langs den Tungpu-Pukow-spoorweg in het Zuid-Westelijke deel van de provincie Shansi schijnt, volgens de hier binnengekomen berichten, door Chinese troepen gestuit te zijn, ofschoon nog steeds gevechten plaats hebben ten Noorden van Haumas. De Chinese troepen, die geschat worden een paar duizend man sterk te zijn, opereren nog steeds in de buurt van Lin Feng, dat thans reeds door de Chinezen heroverd kan zijn.

Bericht wordt, dat grote Chinese troepenbewegingen aan de Oostelijke zijde van den Tungpu-Pukow-spoorweg plaatshebben die eveneens wijzen op een a.s. opmarsch naar Lin Feng. Er wordt, nog steeds hevig gevochten in het Zuid-oostelijk deel van Shansi, waar de Japanse opmarsch klaarblijkelijk eveneens tot stilstand is gebracht, zodat de Japanners gedwongen zijn versche troepen in het veld te brengen, teneinde in staat te zijn hun posities bij Feng Chiu, Men Hsien en Win Hsien, die alle gelegen zijn ten Noorden van de Gele Rivier, te handhaven. Heden hervatte de Japanse artillerie het bombardement op de steden aan den Wunghai-spoorweg langs den zuidelijken oever van de Gele Rivier. Het spoorweg-verkeer tusschen Cheng Chow en Lo Yang was gedurende twee uur opgeschort, teneinde de Chinese ingenieurs in staat te stellen de schade te repareren. De Japanse luchtmacht was heden eveneens zeer actief, toen zij enige aanvallen ondernam op den Lung-hai-spoorweg.

De Zondag kenmerkte zich door een stilstand der operaties in het gebied van den Tungpu-Pukow-spoorweg en den Peiping-Hankow-spoorweg, doch de Japanners beweren hun posities in de Noordelijke sectoren dezer twee spoorwegen verbeterd te hebben. Klaarblijkelijk ter bevelling van de groote troepenvervoerswegen, die vanuit Tientsin vertrekken.

LIEVE SCHIPPER...

Shanghai, 7 Maart (Reuter). — Gemiddeld wordt, dat de Japanners binnenkort een poging zullen doen om de Gele-rivier over te steken, hetzij bij Hoku, aan den Noordrand van Shansi, waar de rivier toevloeren is, hetzij 120 km. Zuidelijker bij Loyang, waar de rivier smal is, doch met stroomt. De Japanners beweren op beide punten de rivier te hebben bereikt; zij zouden de Chinese posities aan de oostzijde van de rivier hevig aan het bombarderen zijn.

Transocean seint uit Shanghai: Volgens hedenochtend ontvangen berichten, zou de Japanse opmarsch naar Puchow, gelezen in de uitersten Zuid-Westelijken hoek van Shansi, in. Indien dit bericht juist is, zou dit betekenen, dat de Japanners thans een belangrijke punten op den Noordelijken oever van de Gele-rivier bezet hebben, zodat zij mogelijk in de naaste toekomst zullen trachten de Hwangho op verschillende punten over te steken.

VOORBARIG.

Transocean seint uit Hankow: Behalve van het front verklaren, dat de Chinezen vastbesloten zijn niet ten Zuiden van de Gele Rivier terug te trekken. Volgens berichten van het front bereikten de Japanners hedenmorgen Yuen-shan aan den Tungpu-spoorweg, 70 km. ten Zuid-Westen van Houma, halverwege tusschen Houma en Puchow gelegen, zodat de Japanse berichten inzake de aanval van Puchow op zijn minst genomen voorbarig zijn. Terwijl de Japanners

Generaal Hata (rechts), die benoemd is tot opvolger van generaal Matsui als opperbevelhebber van de zich in China bevindende Japanse troepen.

Heden Aanvang der Onderhandelingen.

Lord Perth en graaf Ciano maken de agenda op.

Rome, 7 Maart (Reuter). — De Britsch-Italiaanse besprekingen zullen op 8 dezer aanvangen met een ontmoeting tusschen Lord Perth en graaf Ciano in het Palazzo Chigi. Deze conferentie zal gewijd zijn aan de voorbereiding van de agenda voor de toekomstige besprekingen, daar gemeend wordt, dat graaf Ciano het thans te druk heeft met den Poolschen minister van Buitenlandse Zaken Beck om een ernstigen aanvang te maken met de Britsch-Italiaanse besprekingen vóór de zitting van den grooten Fascisten Raad op 10 dezer.

Reuter seint uit Londen: Officieel wordt verklaard, dat de onderhandelingen tusschen Engeland en Italië in het begin van deze week een aanvang zullen nemen.

Reuter seint uit Rome: De Italiaanse pers zinspeelt niet op de Britsch-Italiaanse besprekingen, doch alle aanvallen op Engeland zijn gestaakt, terwijl de correspondenten te Londen er vlug bij zijn om elk bewijs van Britsche goodwill tegenover Italië te melden.

Voordeelen van Lage Lucht-Porti.

Imperial Airways profiteert ervan.

Londen, 6 Maart (Reuter). — Het record-cijfer van 19 ton Empire-vliegpost, hetgeen ongeveer 1.250.000 brieven betekent, werd door de Imperial Airways vervoerd in de week, die vandaag eindigde, na de invoering van de verlaagde tarieven voor luchtpost naar Britsch-Indië en het Verre Oosten. Voor de invoering van deze 1½-penny-port was het gemiddelde gewicht van de post ongeveer 7 ton per week. De eerste post, waarvoor een port van 1½ penny is berekend, kwam vandaag te Southampton aan met de vliegboot „Carpentaria“.

Waar is ds. Niemöller?

Autoriteiten verstrekken geen inlichtingen.

Berlijn, 7 Maart (Havas). — In de Stedtwijkkerke van ds. Niemöller van Berlijn Dahlem maakte de predikant het over ds. Niemöller uitgesproken vonnis bekend en voegde hieraan toe, dat de verdoemde in het concentratie-kamp te Sachsenhausen is opgesloten.

Gezeggende Duitsche kringen strekken geen inlichtingen over Niemöller's verblijfplaats en zeggen slechts, dat hij nog te Berlijn is. Men twijfelt er echter niet aan, dat hij zich in het concentratie-kamp te Sachsenhausen bevindt, dat overigens in een voorstad van Berlijn gelegen is.

Bezine-Schuit in Brand.

Drie personen gewond.

Luik, 7 Maart (Havas). — Op de Maas nabij Selesin is een schuit, beladen met 400.000 liter benzine in brand gevolgen. Bij dezen brand werden drie personen gewond.

Flandin Voor Onderhandeling met Rome en Berlijn.

Twee Tegenstanders met Eenzelfde Doel—Geheimen van Stresa Onthuld—Incident met Blum.

FranscheKamerdebat.

(Van een bijzonderen medewerker).

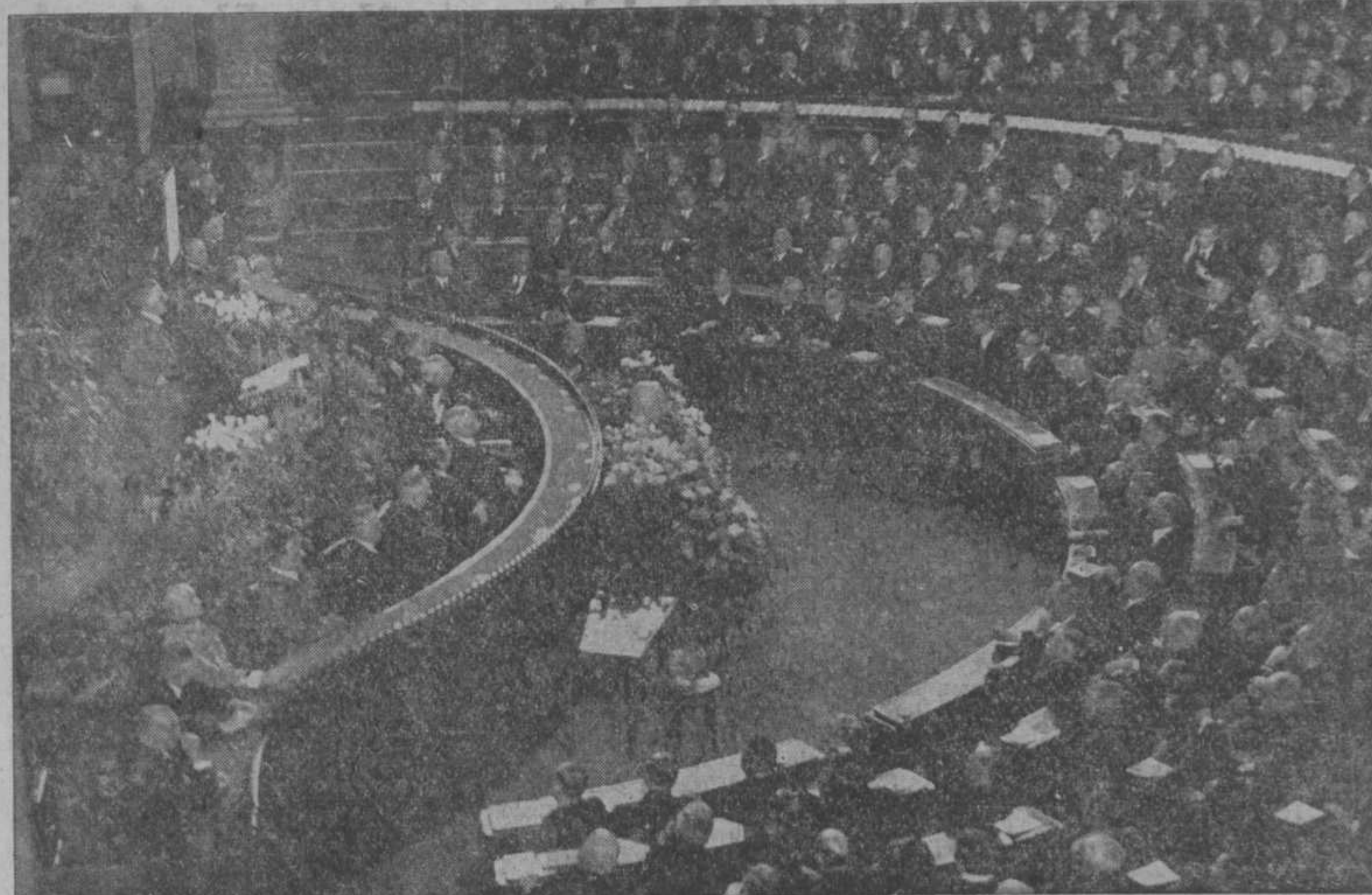
Parijs, 26 Februari.

Eerst in den loop van den namiddag heeft het sedert Vrijdagochtend aan den gang zijnde Kamerdebat een waarlijk belangrijke wending genomen. Voor dien tijd stonden de discussies niet op een bijzonder hoog peil en zelfs de rede, welke de minister van Buitenlandse Zaken, Delbos, hedenochtend gehouden had, onderscheidde zich in dit opzicht nauwelijks van haar voorgangsters.

Wanneer men dit betoeg van de franje ontmoet blijft slechts over een nieuwe betuiging van trouw aan den Volkenbond, de verzekering, dat de onafhankelijkheid van Oostenrijk een onmisbaar element voor de handhaving van het evenwicht in Europa vormt en de garantie, dat Frankrijk de ten opzichte van Cechoslovakije aangegane verplichtingen stipt zal nakomen.

Op een zoo ernstig oogenblik als Europa thans beleeft, komen die verklaringen niet geheel en al overeen met die, welke men van den leider der buitenlandse politiek eener groote mogendheid verwacht zou hebben. Echter kan de bekende omstandigheid dat Frankrijk voor een tweesprong staat en dat het gouvernement-Chautemps voornamelijk geen keuze wil doen uit de twee wegen, die het kan inslaan, voldoende verklaren, waarom Delbos zich, behoudens wat bovengenoemde punten betreft, tot een zekere terughoudendheid gebonden achtte.

Hedenmiddag is echter, gelijk hierboven gezegd, het hangende probleem in

De zittingszaal van den Oostenrijkschen Bundestag, tijdens de rede van Schuschnigg op 24 Februari j.l.

Schepen in den Storm.

Twee Nederlandsche zeelieden verdronken.

Vlaardingen, 7 Maart (A.N.I.P. Aneta). — De „Vredenburg“ van de Halyon Lijn, is op weg van Narvik naar Rotterdam, op 200 mijl van Westford in den storm geraakt.

Twee Nederlandsche scheepslieden zijn overboord geslagen en verdronken.

Havas seint uit Shanghai: Bezorgdheid heerscht over het lot der bemanning van den Franschen vrachtdoosier „Yolande“, die tijdens den storm op een zandbank bij Wei-haiwei geloopt is. De zware zee belet alle reddingspogingen.

Oslo, 6 Maart (Transocean). — De Duitse kruiser „Köln“ kwam een lichte machineschade tijdens een storm aan den ingang van de Dronheim-fjord bij de Noorsche kust.

Sleepboten zijn van Aalesund en van Roerik vertrokken om assistentie te verlenen aan den Duitschen oorlogsbodem, waarvan bericht wordt dat er geen gevaar bestaat.

Verzoening tusschen Carol en Helena?

Michael zou zijn ouders bij elkaar gebracht hebben.

Londen, 7 Maart (Reuter). — Koning Carol zal tijdens zijn bezoek aan Londen op 22 dezer vergezeld worden door kroonprins Michael.

Reuter seint uit Weenen: Verklaard wordt, dat de Roemeense regeringskringen de mogelijkheid bespreken van den terugkeer van prinses Helena, welke gevolgd zal worden door de nietigverklaring van de echtscheiding door koning Carol. Naar verluidt heeft kroonprins Michael een voornamelijk aandeel gehad in de pogingen om een verzoening tusschen zijn ouders te bewerkstelligen.

VOORAL DE VROUW

heeft het vaak hard te verantwoorden in de tropen. Tijdens de kritieke dagen weet zij soms geen raad van de pijn. Vele vrouwen hebben die pijn weten te verlichten, door het gebruik van Gardan. Probeer U ook eens!

GARDAN

Voorkomt en stillt pijn.

69-1068 (Ing. Med.).

Britsche Torpedoboot-Jagers Beschoten.

Tijdens den Spaanschen zeeslag.

Londen, 7 Maart (Reuter). — De admiraliteit maakt bekend, dat de torpedoboot-jagers „Blanche“ en „Brilliant“ op 6 dezer te 12 uur 's middags in de nabijheid van den zeeslag door ongedifferentieerde vliegtuigen aangevallen zijn. Verscheidene bommen werden geworpen, doch geen van beide schepen werd getroffen of beschadigd. Het vuur werd niet beantwoord, daar de bommen niet zeer dichtbij neerkwamen.

Ook werd bekendgemaakt, dat de gezonken kruiser zonder twijfel de „Baleares“ is.

UIT NEDERLAND.

NIEUW SCHIP VOOR „LA CORONA“.

Triëst, 7 Maart (United Press). — De 13.230 tons metende motor-tanker „Omala“, die op de Monfalcone-werf voor de Haagse petroleum-maatschappij „La Corona“ gebouwd werd is tewatergelaten.

„STAATS-BEMOEIENIS MET HET BEDRIJFSLEVEN“

Wassenaar, 7 Maart (A. N. I. P. Aneta). — Bij de herdenking van het 20-jarig bestaan van het Verbond van Protestant-Christelijke Werkgevers sprak minister H. Colijn over de „onzegbare mogelijkheid van staats-bemoeienis met het bedrijfsleven“.

het parlement is dus minder groot dan men na een oppervlakkige beschouwing zou meenen.

Slechts wat betreft de methode om tot het groote doel, de handhaving van den vrede te geraken, bestaat verschil van opinie. Flandin wil voor alles den tijd laten spreken en onderhandelingen met Duitsland en Italië openen. Reynaud is daarentegen vooral bedacht op de handhaving van het evenwicht in Europa en gelooft niet op nauwelijks aan het nut van onderhandelingen, althans voor zoover het Duitsland betreft.

FLANDIN SPREEKT 2 UUR.

De heer Flandin, wien 20 minuten spreektijd was toegemeten, had meer dan twee uur noodig voor het uitspreken van zijn betoeg. Bij zijn bestijging van de tribune werd hij door de communisten begroet met een overduidelijk geroep van: „Heil Hitler“, waarop men van rechts met uitroepen als „knechten van Stalin“ antwoordde.

Het eerste deel van Flandin's betoeg was er op gericht om aan te toonen, dat de collectieve veiligheid dood en begraven is en dat het Volksfront geen enkele garantie meer biedt.

Spreeker staafte dit door de jongste uitspraken van Chamberlain aan te halen. Hij achtte dus een nieuwe oriëntatie der Fransche politiek noodzakelijk, maar verdedigde zich tegen het hem gemaakte verwijt, dat hij een politiek van „terugkrabbelen“ zou aanbevelen. De feiten bewijzen echter volgens hem, dat Frankrijk niet langer alleen de rol van „gendarm“ in Europa kan spelen. De onontbeerlijke steun van Engeland daarbij zal alleen dan verkregen kunnen worden, wanneer de Fransche wapenfabrieken weer op volle kracht werken en wanneer in Frankrijks financiën en economischen toestand een markant herstel zal zijn ingetreden.

Alleen wanneer Frankrijk weer sterk is en Engeland zijn herbewapening zal hebben voltooid, valt er over een dawerkelijk actie van Frankrijk in Europa te spreken, besloot Flandin dit deel van zijn rede.

GEHEIMEN VAN STRESA.

Spr. ging daarna uitvoerig de ontwikkeling der betrekkingen met Italië in den loop van de laatste jaren na. Hij onthulde bij deze gelegenheid, dat het

accoord van Stresa geheime militaire clausules bevatte en dat volkomen overeenstemming bereikt was inzake wederkerige militaire hulp in geval van een bezetting van Oostenrijk's onafhankelijkheid. Nooit was Europa dichter genaderd tot het ideaal van een volkomen evenwicht en van een handhaving van den vrede.

In October 1935 veranderde deze situatie echter plotseling als gevolg van de campagne in Abessinïë. De Volkenbond besloot tot het toepassen van sancties. Bij die gelegenheid, verklaarde Flandin aan de adeloos toelisterende Kamer, is Frankrijk in een hinderlaag gelokt.

Geen enkele maal te voren, zelfs niet bij de verovering van Mandsoekwo door Japan, was sprake geweest van een toepassing van sancties. Ditmaal drong men van alle zijden daarop aan, omdat het tegen Italië ging, alhoewel men wel wist, dat het toepassen van sancties geen enkel praktisch effect zou sorteren. Zij zagen ons toen voor een moeilijk dilemma geplaatst: of de sancties weigeren en een verkoeling met Engeland riskeren, of de sancties goedkeuren en de accoorden van Stresa waardeloos zien worden. Spr. heeft destijds om den ernst van dit probleem in den ministerraad gewezen.

Hij blijft van meening, dat het beter geweest zou zijn de sancties niet goed te keuren. De Britsche openbare meening zou volgens hem begrepen hebben, dat Frankrijk wel een associë, maar geen ondergeschikte is. („Daverende toezichtingen bij rechts en het centrum“).

De heer Chautemps interrupteert hier: „Ook thans is dit nog het geval“.

Wat de Engelsche openbare meening niet begrijpt, ging Flandin voort, is dat men verplichtingen op zich neemt en die later niet nakomt.

Spr. antwoordt daarna op het hem gisteren door den socialist Grumbach gemaakte verwijt, dat de weigering van Frankrijk van petroleum-sancties op 2 Maart 1936 vijf dagen daarna de herbepanning van het Rijnland veroorzaakt heeft. Hij weet zeker, dat Engeland nooit bij Frankrijk heeft aangedrongen op een goedkeurend votum en dat Londen Frankrijks houding in dezen volkomen heeft weten te billijken. Van eenige animositeit van Engelse zijde is dus nooit sprake geweest. In het tegenovergestelde geval, zeide Flandin, had ik dit nog moeten bemerken.

Telegrafische Financieele Berichten

Beleggingen te Amsterdam vast gestemd, overigens weinig nieuws.

Wallstreet iets flauwer.

Amsterdam, 7 Maart (Amsterd. Effbld. via A.N.I.P.-Aneta). — Het gebrek aan stimulerende factoren en het aanbod van de arbitrage te Londen brachten een lusteloze tendenz voor Amerikaanse aandelen teweeg. De Yankees waren moeilijk te plaatsen, op de laatste lagen zij grotendeels verwaarloosd.

Beleggingen waren meendeels vast, vooral de laagrentende Nederlandse leening. 3% Indische leening goed prijshoudend. Duitse aandelen waren vast in verband met de krachtige uitlatingen van de Duitse minister van Economische Zaken, die verklaarde, dat de toekomstige taalkracht van Duitsland groeiende is. Naar zijn mening zijn de obligatiekoersen en de valutawaardering momenteel te laag.

Philips had een zwak debuut met matige vraag. Later was de stemming kalmer, de koers brokkelde af.

Aku was prijshoudend, Unilever was rustig en goed te plaatsen. Kon. Olie was bij het debuut zwakker. Op het midden van de beurs was het fonds verwaarloosd en tegen het slot gedrukt.

Scheepvaart waren grotendeels zonder handel. Ter laatste kwamen de eerste noteringen af, die iets lager waren. K.N.S.M. brokkelde af, Nieuwland lag lager in de markt.

Suikers waren nauwelijks prijshoudend. H.V.A. had een zwak debuut, waarna het fonds afbrokkelde onder zeer geringen handel.

Tabakken waren op de vroegbeurs gevraagd op lager niveau, later bood deze hoek geen weerstand meer.

Rubbers lagen verlaten in de markt met zwakke stemming.

Driemaands dollars noteerden driemaands dollars 1/8 tot 3/8, driemaands ponden 2 tot 2 1/2 disago.

Londense beurs.

Londen, 7 Maart (Transocean). — De effectenmarkt was lui gestemd en lag algemeen lager behalve voor de goudgeranden en de aandelen van het Verre Oosten, die aantrokken.

De stijging van Indian Irons vormde een uitzondering onder de overigens loome industrieën. Olie vertoonden eenigen weerstand.

Producten en wisselmarkt.

De Londense productenmarkt was zonder features.

Op de wisselmarkt flauwde de franc af tengevolge van het aanbod in verband met de onzekerheid, veroorzaakt door de regeringsplannen inzake de financiering van de herbewapening. De dollar was vaster op commerciële aankopen.

Parijs.

Parijs, 7 Maart (Havas). — De beurs was heden lusteloos. Rentes waren loomer. Buitenlandse aandelen, die aanvankelijk onregelmatig waren, sloten vaster. Geld was flauw.

Berlijn.

Berlijn, 7 Maart (Transocean). — De omzet op de aandelenmarkt was klein. De rede van den minister van Economische Zaken bij de opening van de Leipzig Messe werd druk besproken. Vooral de verklaringen betreffende de leningen in het buitenland en de stabiliteit van den mark hadden de aandacht. Obligaties vertoonden een vaste tendenz.

Callgeld noteerde 2% tot 2 1/2 pCt.

Wallstreet.

New-York, 7 Maart (A.N.I.P.-Aneta). — Ook de nieuwe week toonde aan, dat er geen verbetering in de beursituatie is ontstaan.

De markt opende prijshoudend ondanks bleef weifelend en onregelmatig ondanks de kleine stijging in de staalindustrie, nl. met 0.6 pCt. tot 29.9 pCt. Men meent dat deze stijging op weinig vooruitgang der industrie wijst.

Het uitstel van de verhoging der vrachtarieven voor de spoorwegen, alsmede de slechte resultaten van de spoorwagenaanbestedingen maken het publiek koopschuw. Na de eerste koersen brokkelde de noteringen af, speciaal van stalen, sporen en oliën. Tegen het einde van het tweede uur kwam er wat steun waardoor hier en daar een licht herstel intrad.

In den middag had weinig verandering van het koerspeel plaats. Bij het slot hadden de koersverliezen de overhand. Kopers en mijnen waren zwakker door de zwakke markt voor het product.

Sporen waren lager. Auto's, rubbers en warenhuizen waren met verliezen tot een maximum van 1 1/2 doll. Woolworth was echter beter op de grotere verkoopen gedurende Januari en Februari.

Kunststoffen waren wederom aan den vasten kant.

De omzet beliep 520.000 stuks.

AANKOOP UTILITEITSMIJEN.

New York, 7 Maart (A.N.I.P.-Aneta). — De autoriteiten van het dal van de Tennessee hebben een voorstel gedaan tot aankoop voor de gemeentelijke autoriteiten van de utiliteitsmaatschappijen die het bedrijf uitoefenen in de zeven Zuid-Oostelijke staten. Het doel van dezen maatregel is, de electriciteitspolitiek der regering een stap voorwaarts te brengen.

LEENING GEM. APELDOORN.

Apeldoorn, 7 Maart (A.N.I.P.-Aneta). — B. en W. van Apeldoorn stellen den raad voor over te gaan tot uitgifte van een obligatielening ad f. 2.955.000, rentende 3% met een looptijd van 25 jaar.

Producten-Index.

Reuters dagelijkse „U. K. Commodity“ prijs-index.	
Londen, 7 Maart 1938.	
Heden	145.8
Gister	147.2
Vorige week	147.2
Vier weken geleden	148.0
52 weken geleden	191.2
Basis 18 September 1931	100

AMERIKAANSCH STAALINDUSTRIE.
New York, 7 Maart (A.N.I.P.-Aneta). — De staalactiviteit in het district Chicago zal deze week 2.3% hoger zijn.

RUBBER STATISTIEK.

Londen, 7 Maart (Havas). — Symington and Sons verwacht, dat de Februari-consumptie van de Ver. Staten nog laag zal zijn en raamt deze consumptie op niet meer dan 27.000 ton. Opgemerkt wordt echter, dat er zekere verbeteringen in de Amerikaanse autoboomindustrie te constateeren zijn.

Symington and Wilson constateert in haar wekelijkse rapport, een langzame verbetering van de Amerikaanse autoboomindustrie, welke in Januari 202.450 eenheden bedroeg tegen 326.230 eenheden in December 1937. Batavia, 7 Maart (A.N.I.P.-Aneta). — Het Kantoor voor de Statistiek meldt de volgende telegrafisch ontvangen rubber-exportcijfers van Nederland-Indië over Februari.

Ordern. Java Mad.	6.548 tons
Id. Buitengew.	9.554 „
Totaal	16.102 tons
Totaal Januari	19.768 „
Van de Februari-productie komt tenlaste van 1938:	
Ordern. Java Mad.	4.176 tons
Id. Buitengew.	9.158 „
De voorraad bevolkingsrubber bij de erkende exporteurs in de Buitengewesten bedroeg 17.328 tons.	

DE JAVASCHE BANK.

Verkorte Balans van 5 Maart 1938.

Disconto's betaalbaar in N.I.	10.855.881.58
Wissels, buiten N.I. betaalbaar	2.460.925.45
Beleening en inclusief Voorschotten in Rekening-Courant.	50.180.043.17
Voorvochten aan het Govt.	7.086.357.12
Belegd kapitaal	4.473.233.47
Belegd reservefonds	6.132.282.13
Ned.-Ind. Munstukken	58.337.357.16
Munt en muntmateriaal	78.152.199.43
Felege pens.-en onderstandfonds	5.449.829.08
Geb. en meub. der bank	6.591.885.47
Diverse rekeningen	65.360.399.75
	295.090.413.81

Kapitaal	9.000.000
Reservefonds	6.150.650.61
Reservefonds	3.74.521.14
Penzioen- en Onderstandfonds	5.461.085.61
Bankbiljetten in omloop	187.814.285
Bank-sssn. nat. en in omloop	38.360.13
Rekening courant-soci.	79.040.209.05
Diverse rekeningen	3.649.261.64
	255.099.413.81
Beschikbaar Metaalsaldo	29.085.113.52

GELDMARKT

NEW-YORK NOTEERINGEN.	
New-York, 7 Maart (Anip-Aneta).	
1. slot-verkoopkoersen voor t. wissels waren:	
Londen	5.00 1/2
Parijs	3.25 1/2
Amsterdam	55.00 1/2
New-York-Japan	28.98

DE PROLONGATIE-RENTEN.
Amsterdam, 7 Maart (Anip-Aneta).
Prolongatie-geld noteerde heden 1/2 pCt.

BATAVIA NOTEERINGEN.	
Batavia 8 Maart (Aneta).	
Batavia/Singapore bied (lat.)	1.1 7/8
Batavia/Londen	8.94
Batavia/New-York	1.78 1/2

SEMARANG-NOTEERINGEN.
Semarang, 8 Maart.

N.I. Han-		N.I. Ned. H.	
deels.		Mij.	
Amsterdam	T. T.	100	100
Rotterdam	2 m. dato	100	100
's-Gravenh.	3 m.	100	100
	4 m.	100	100
	6 m.	100	100

T. T. Londen	8.97	8.97	8.97
Zicht idem	8.97	8.97	8.97
T. T. Australië	7.18	7.18	7.18
Zicht idem	7.18	7.18	7.18
T. T. New-York	1.79 1/2	1.79 1/2	1.79 1/2
Zicht idem	1.79 1/2	1.79 1/2	1.79 1/2
T. T. San Francisco	1.79 1/2	1.79 1/2	1.79 1/2
Zicht idem	1.79 1/2	1.79 1/2	1.79 1/2
T. T. Zicht Montreal	1.79 1/2	1.79 1/2	1.79 1/2
Zicht idem	1.79 1/2	1.79 1/2	1.79 1/2
T. T. Frankrijk	6	6	6
Zicht idem	6	6	6
T. T. Zicht België	30 1/2	30 1/2	30 1/2
Zicht idem	41 1/2	41 1/2	41 1/2
T. T. Zicht Zwitserland	9 1/2	9 1/2	9 1/2
Zicht idem	9 1/2	9 1/2	9 1/2
Toeristen Lires	8.90	8.90	8.90
Zicht idem	45 1/2	45 1/2	45 1/2
T. T. Oslo	45 1/2	45 1/2	45 1/2
Zicht idem	45 1/2	45 1/2	45 1/2
T. T. Kopenag	40 1/2	40 1/2	40 1/2
Zicht idem	40 1/2	40 1/2	40 1/2
T. T. Calcutta	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Zicht idem	67 1/2	67 1/2	67 1/2
T. T. Bombay	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Zicht idem	67 1/2	67 1/2	67 1/2
T. T. Madras	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Zicht idem	67 1/2	67 1/2	67 1/2
T. T. Rangoon	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Zicht idem	67 1/2	67 1/2	67 1/2
T. T. Colombo	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Zicht idem	67 1/2	67 1/2	67 1/2
T. T. Aden	67 1/2	67 1/2	67 1/2
Zicht idem	67 1/2	67 1/2	67 1/2
T. T. Taip. (Formosa)	52 1/2	52 1/2	52 1/2
Zicht idem	52 1/2	52 1/2	52 1/2
T. T. Hongk. Canton	56 1/2	56 1/2	56 1/2
Zicht idem	56 1/2	56 1/2	56 1/2
T. T. Shanghai	53 1/2	53 1/2	53 1/2
Zicht idem	53 1/2	53 1/2	53 1/2
T. T. Amoy	53 1/2	53 1/2	53 1/2
Zicht idem	53 1/2	53 1/2	53 1/2
T. T. Zicht Swatow	53 1/2	53 1/2	53 1/2
Zicht idem	53 1/2	53 1/2	53 1/2
T. T. Zicht Foonchow	89 1/2	89 1/2	89 1/2
Zicht idem	89 1/2	89 1/2	89 1/2
T. T. Zicht S'pore doll.	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Zicht idem	72 1/2	72 1/2	72 1/2
T. T. Duitsland	72 1/2	72 1/2	72 1/2
Zicht idem	40	40	40
Reisemarken	40	40	40
Reisemarken	40	40	40
Toeristenmarken	40	40	40
Reisemarken	40	40	40
B. Saigon ink	62	62	62
Zicht idem	34 1/2	34 1/2	34 1/2
T. T. Zicht Bangkok	6 1/2	6 1/2	6 1/2
Zicht idem	6 1/2	6 1/2	6 1/2

New-Yorksche Beurs onder Nieuw Bestuur.

De Reorganisatieplannen zullen naar alle Waarschijnlijkheid in Mei worden Doorgeroerd.

Beurspubliek Krijgt Grooteren Invloed.

(Door onzen correspondent te New York).

Eind November van het vorig jaar deed de voorzitter van de S. E. C., de commissie voor het Amerikaanse fondsen- en beurswezen, het voorstel om over te gaan tot een drastische reorganisatie van het bestuursapparaat der New-Yorksche beurs. Begin December riep het beursbestuur een speciale studiecommissie in het leven om deze kwestie te onderzoeken. Deze commissie heeft nu haar taak met den meesten spoed aan haar taak gezet, zodat reeds thans voorstellen zijn gedaan zooda in 't kort werd gemeld, terzake de reorganisatie van het beursbestuur.

Het rapport der commissie is door den raad van bestuursleden der New-Yorksche beurs onmiddellijk aanvaard en ook de studiecommissie nam daarvan met groote voldoening kennis, daar dit rapport op alle beslissende punten overeenkwam met de opvattingen van de commissie. Het is derhalve zeer goed mogelijk, dat de voorgestelde wijzigingen reeds voor de eerstkomende benoemingen welke in Mei van dit jaar plaats vinden, tot stand zullen komen.

Het reorganisatieplan brengt natuurlijk geen enkele verandering in de verhouding welke momenteel bestaat tusschen de beurs en de commissie voor het beurswezen, waar de functies van toezicht lichaam zijn geregeld in de beurswet van 1934. Constitutioneel blijft ook thans het recht van de beurs om onder staats-toezicht haar eigen bestuur en leden te mogen aanstellen gehandhaafd, hoewel van nu af aan voor het publiek een grotere invloed op het beursbestuur zal worden gereserveerd, welke invloed direct zooda als indirect wordt uitgeoefend.

Dit geschiedt hoofdzakelijk, doordat van nu af aan de leden van de beurs die in direct contact staan met het publiek, een beslissende invloed op de leiding van het beursbestuur zullen hebben. Dit zijn n.l. de commissieleden in tegenstelling met de beroeps-speculatie (daghandel, handelaren die voor zich zelf werken, specialisten etc.), die tot dusver domineerden invloed uitoefenden. Bovendien zullen voortaan als vertegenwoordigers van het publiek drie buitenstaanders als leden van het beursbestuur optreden.

Het bestuursapparaat.

Het reorganisatieplan heeft ten doel het bestuursapparaat van de beurs te vereenvoudigen en zoodaende aan den bestaanden toestand, waarbij het beheer wordt uitoefend door diverse commissies, definitief een einde te maken.

Voor dat doel wordt op de eerste plaats voorgesteld om de functie van president van de beurs, welke tot dusver een eerefunctie was, door een bezoldigde gelijknamige functie te vervangen. De president van de beurs wordt door den raad van bestuur benoemd en krijgt den beslissenden invloed op de leiding der zaken.

Naast de functie van bezoldigd president wordt een nieuwe functie, die van voorzitter van den raad van bestuur, in het leven geroepen. Dit is een onbezoldigd ambt, dat voor een van de leden van de beurs wordt voorbehouden. Deze wordt door een jaarlijksche verkiezing door alle leden van de beurs als zoodaand benoemd. De voorzitter van den raad van bestuur heeft voorts het recht de leden van de voornaamste beurscommissie aan te stellen, terwijl de leden van de andere commissies door den president van de beurs zelf worden benoemd, voor welke benoeming hij echter de goedkeuring van den raad van bestuur noodig heeft.

Voor den raad van bestuur zelf worden zeer vergaande veranderingen voorgesteld. Het aantal leden van dezen raad, die in zekeren zin voor de beurs de functie van een raad van commissarissen eener N. V. uitoefent, zal van 50 tot 32 worden verminderd, terwijl de volgende samenstelling van dit lichaam wordt voorgesteld: 15 leden van de New York Stock Exchange; 16 leden van de firma's die lid zijn van de beurs, die echter persoonlijk geen beurszettel hebben; 6 leden van firma's, wier hoofdkantoor niet in New York is gevestigd, waarbij geen rekening wordt gehouden met de vraag of deze leden persoonlijk lid zijn van de beurs of niet; 3 vertegenwoordigers van het publiek, die door den president voorgesteld en door den raad van bestuur telkens voor een jaar benoemd worden. De twee nog resterende zetels zijn voor den president van de beurs en den voorzitter van den raad van bestuur bestemd.

Bij de verkiezing van den raad van bestuur van de beurs, die bestaat uit 15 leden van de beurs, moet ervoor worden gezorgd, dat alle groepen van de beurs in voldoende mate vertegenwoordigd zijn. De leden van de beurs zelf krijgen dus zoodaende een kleine meerderheid in den nieuw van den bestuur niet allen zelf handelars behoeven te zijn, zal de beslissende invloed op den raad van bestuur van nu af aan bij de commissieleden berusten, die in onmiddellijk contact staan met het beurspubliek, daar de 12 vertegenwoordigers van beursfirma's buiten New York gevestigd en van de niet-leden tot deze categorie behooren.

De leden van den raad van bestuur worden in de toekomst slechts voor drie jaar benoemd.

Bovendien zal slechts eenmaal herbenoeming mogelijk zijn, waarbij geen rekening wordt gehouden met de vraag of een lid van het bestuur bij zijn eerste ambtsperiode de drie volledige jaren in functie was of niet. Een derde maal kan iemand echter weer worden benoemd wanneer een tusschentijd van een jaar is verstreken.

De president van de beurs en de raad van bestuur zullen worden bijgestaan door een bestuurscommissie, be-

staande uit zeven leden, die hoofdzakelijk adviserende functies verrichten. Deze commissie zal behalve uit den president van de beurs en den voorzitter van het beursbestuur nog zijn samengesteld uit vijf leden van de beurs, die worden benoemd door de geheele beurs op aanwijzing van den voorzitter van den raad van bestuur. Minstens een lid van deze commissie zal een vertegenwoordiger zijn van de commissiehuizen die geen lid van de beurs zijn.

COMMISSIES TOT ZES TERUG-GEBRACHT.

Op het oogenblik berust het bestuur van de New-Yorksche beurs nog bij zeventien commissies, die hun handen zoo vol hebben met kwesties van benoemingen en alles wat daaraan vast zit, dat zij tot dusver niet veel tijd hebben gehad zich met de zaken van principieel aard die onder hen reeds reeds worden gebroken. Niet alleen wordt voorgesteld het aantal commissies van 17 tot 6 terug te brengen (de bestuurscommissies niet medegerekend), het aantal leden van deze commissies tot 5 te reduceeren, maar deze commissies moeten in de toekomst tevens zooda mogelijk onthouden worden van de beslissingen die hen betreffen de taak waar het voor hen op de eerste plaats op aankomt te behartigen. De diverse functies van een aantal vroeger bestaande commissies zullen aan den president van de beurs worden overgedragen, terwijl een aantal andere commissies zal worden samengevoegd.

Behalve de bestuurscommissie zullen in de toekomst de volgende zes commissies bestaan:

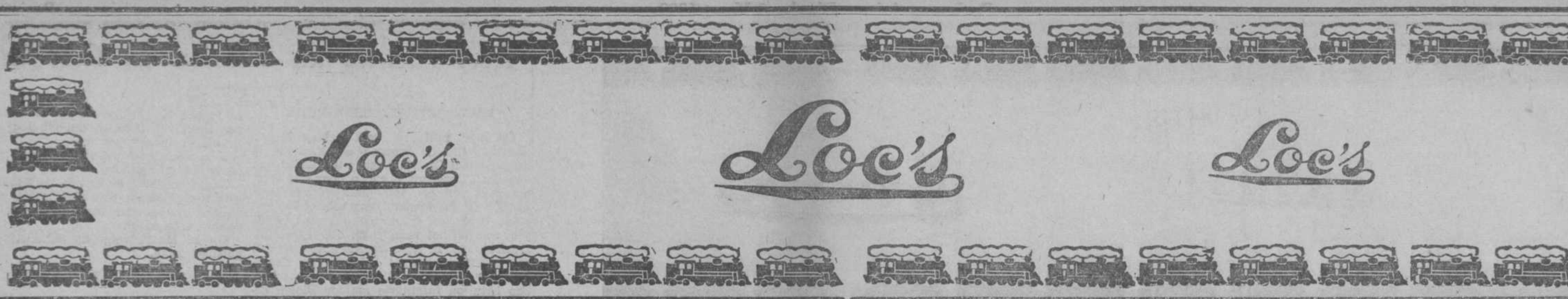
1. De commissie voor toelating van fondsen tot de notering.
2. De commissie voor het aanstellen van nieuwe leden van de beurs.
3. De commissie voor firma's die lid zijn. (Deze commissie neemt o.m. de taak van de vroegere „Business Conduct Commission“ over).
4. De commissie voor technische beurskwesties (Floor Procedure).
5. De commissie voor de relaties tusschen beurs en publiek (Public Relations).
6. De commissie voor arbitragekwesties.

Naast de leden van de bestuurscommissie zullen in de toekomst de leden van de commissie voor de toelating van nieuwe leden van de beurs en de commissie voor arbitragekwesties worden benoemd door den raad van bestuur. De commissie voor de toelating van nieuwe beursleden zal alleen uit leden van de beurs bestaan. Hierin zullen dus geen vertegenwoordigers zitting kunnen hebben van firma's die geen lid van de beurs zijn.

EFFECTEN

BATAVIA-KOERSEN.
Batavia, 8 Maart (Handelsvereniging).

Aandelen	L.	H.	V.	A.
Javische Bank	—	—	287	290
Cert. N. H. M.	—	—	165	167 1/2
Handelsb. 138 1/2-139	—	—	137	138 1/2
Kol. Bank	—	—	—	127
A'dam Bank	—	—	158 1/2	161
N.I. Esc. Mij.	—	—	109 1/2	111
H. V. A.	—	—	439	445
C. M. d. Vorstl.	—	—	—	—

De Courant een fundament der samenleving.

Courantenreclame fundamenteel voor elk verkoopproces.

De bekende Amerikaansche distilleerderij Schenley noemt zich trotsch: „Courantenvriend No. 1”.

De directie van deze onderneming verklaarde eens: „omdat de courant fundamenteel is voor de Amerikaansche samenleving, is de courant ook het fundament voor alle verkoopen aan het Amerikaansche publiek”.

Ziehier hoe zij deze overtuiging bevestigd zagen: in 1934 belegde Schenley bijna \$ 100.000 in courantenreclame; gevolg: verkoop \$ 40.000.000. In 1935 verdubbelde zij haar budget voor courantenreclame; gevolg: verkoop \$ 63.000.000, waardoor The House of Schenley Amerika's eerste distilleerderij werd.

Schenley was in 1936 niet minder vooruitstrevend; \$ 350.000 werd uitsluitend voor advertenties uitgegeven, die in 781 couranten in 685 plaatsen verschenen.

AU CHIEN QUI FUME

Paradeplein 4 — Tel. 43

Samarang

9 MAART STOKVISCH

met een glas Grinzinger. L 57334

Plant zelf Uw groenten. Indische — en Europeesche Groenten — voor laagvlakte en gebirge: 10 soorten f 1.50. Catalogus — Handleiding gratis. **ZEEUWSCHE ZAADHANDEL** Soekaboemi Tel. 233. L 57313

TE KOOP GEVRAAGD.

Drie wandspiegels, liefst in één lijst, te koop gevraagd door sport-school.

Brieven met opgave afmetingen en uiterste prijs: onder No. L 57340 Bureau Dagblad De Locomotief.

FOXTERRIERS-PUPS.

Reu f 7.50. **W. J. G. G. van Zanten** Oengaran. L 57329

Wensch U, keurige jurken te laten maken, komt U dan bij ons. Gegarandeerd concurrerend, en nette afwerking.

Ontvangen nieuwe modebladen. Maakloon van af: Kantoorjurken f 2 — 2.25. Middagjurken f 2.50 — 3. Avondtoilet f 3 — 4. Bruidsjapon vanaf f 30. — compl. **Mode-Atelier Mevr. TAN** Sajangan 11a. Samarang. L 57343

Loc's

ZIJN UITSLUITEND

CONTANT TE VOLDOEN.

Wie kwaliteit waardeert, neemt z'n rijwiel bij „De Concurrent”. Want wij leveren uitsluitend prima Hollandische en Engelsche rijwielen, t.w.:

- Gazelle,
- Nederlandsche Kroon,
- Humber,
- New Hudson,
- Hercules,
- Camel,
- Royal Scot,
- Westminster.

Prijzen vanaf f 45. — en afbetalingen van f 4. — per maand. Alle rijwielen zijn prima verchroomd en compleet uitgerust met oliebadkettingkast, bel, bagagedrager, olie-lamp, pomp en tasch met gereedschappen.

Vraagt onze prijslijst en bezoek onze Showroom.

Radio- en Rijwielhandel **„DE CONCURRENT”** Doewet 1A - Samarang - Tel. 661. L 57303

Loc's

GEVRAAGD

Rubber-Onderneming, Cultuur, Industrie of een handelszaak, die renderend is tot en met f 20.000. Sollicitaties Loc. No. L 57301.

„GEZUIVERDE WILDE HONING”

echte bijenhoning, vrij van schadelijke bestanddelen en conserveermiddelen. Een artikel van de Koffiebrandrij „Mocca” te Cheribon. Prijs: 50 cts. per flesch. L 57305

ZANGERES, SOPRAAN,

Milingalaan 12, wordt aangeraden RADJA PASTILLES te zuigen, waarop hooge „C” bereikbaar zonder „ketsen”. Muziekvriend (Inzending publiek). L 57312

Loc's

baby-club.

een daverend succes oogsten onze baby-leerlingen (duo willy & tilly) jl. zaterdag in hotel du pavillon! ook uw kleintjes kunnen wij zoo leeren dansen! geeft ze nog heden op voor de baby-club, welke binnenkort zal aanvangen!

dansinstituut m. nijland. samarang. tel. 998. L 57353

Vergenoegd vertrekken zij

DANK HUN DOOR

Hillebrand's Kantoor

GEHOUDEN

VENDUTIE

Het eenig juiste adres voor het houden van Uwe Vendutie. Prestigste voor aankoop van nieuw en 2e handsch Meubilair. Meest betrouwbare voor transport en emballage van Uw inboedel bij verhuizing of vertrek naar elders, waarvan talloze tevredenheidsbetuigingen ter inzage.

Wederom ontvangen een geheel NIEUWE partij SCHITTE-REND MOOIE TAPIJEN in diverse ontwerpen en kleuren en alle gewenschte afmetingen tegen uiterst scherp berekende prijzen.

HILLEBRAND'S KANTOOR

HEERENSTR. 30 TELEF. 652 SEMARANG. L 57309

Loc's

verschijnen elken Dinsdag en Vrijdag.

Prijzen: 5 regels f 1. —, 10 regels f 2. —, 15 regels f 3. — enz. Advertenties opgegeven door personen buiten Semarang worden wegens doorzending van inkomende brieven verhoogd met f 0.50. Uitsluitend Contant te voldoen.

Loc's

Philips 359 A

Eigenschappen:

- Vóór-selectie-trap
- Luidspreker met klankverstrooier
- Hooge middelfrequentie.
- Twee versnellingsafstemming
- Ontvangst over 3 golfbanden
- 6 lamps Super Heterodyne
- Rubber ophanging van het chassis
- Zeer werksame fading-compensatie.

Prijs slechts f 185. — Ook op gemakkelijke afbetalingsvoorwaarden. Vraagt demonstratie bij:

Radio- en Rijwielhandel **„DE CONCURRENT”** Doewet 1A - Samarang - Tel. 661. L 56924

Loc's

zijn uitsluitend contant te voldoen.

Een gezellig Home voor elke beurs. Europeesch en solide in afwerking levert het beste: **N.V.M.I. ANDRIESSE** BODJONG-PONTJOL-SEMARANG L 57304 Loc-HM 1. L 57345

WEGENS VERTREK TE KOOP AANGEBODEN.

Een in goeden staat zijnd ERRES RADIO-TOESTEL No. 217. Prijs f 140. — cash. Te bezichtigen Poerwosariweg 434 — Solo. L 57300

Loc's

PRIJZEN DER

opgegeven door personen buiten Semarang, worden wegens doorzending van inkomende brieven verhoogd met f 0.50.

Loc's

TE HUUR:

Paviljoen Pendrian No. 61. Huis Mangkoengaran No. 10. Huur f 25. — tot f 45. — p. maand.

Bevragen: W. H. OCKERS — Pendrian 75. L 57314

Loc's

Te koop gevraagd:

Een 2de handsch GRASSNIJ MACHINE, nog in goeden staat.

Brieven onder No. L 57330 van dit blad.

Loc's

GASSOLINE-INSTALLATIE,

compl. met tank, 5 lampen en leiding, in goede conditie, te koop gevraagd.

Br. fr. No. L 57331 v/d Blad.

Loc's

TE KOOP

aan meest biedende een aandeel „Grand Hotel de Djocja” Nominale waarde duizend gld. Brieven onder No. L 57321.

Loc's

TE HUUR:

HUIS KESAMBIWEG 3 bevattende terras, voorgalerij, groote woonkamer, 3 slaapkamers annex gemakken bijgebouwen, garage. Huurprijs f 65. — per maand. Te bezichtigen aldaar. Te bevr. Telf. Hvl. 304, K. F. Kousbroek. L 57319

Loc's

Ter overname wegens vertrek:

1 FORD TOURING „29”, buiten en binnenbanden nieuw, prijs f 200. — 1 RADIO ERRES in salonkast f 100. — 1 EUR. DAMESFIETS (als nieuw) f 35. — 1 VOLIERE met groene en blauwe parkieten f 12.50. Adres: Karang Tengah 31. L 57322

Loc's

ONTSLUIT UW TOEKOMST!

Bent U heden gelukkig of ongelukkig? Geluk is veranderlijk. Raadpl. **PROF. H. C. ROY** (wereldreiz.) Astroloog en Handijuk. Blindespekt. 9 Sng Telf. 1136. L 57332

Onze vrij snel wisselende voorraden lewijzen onze verkoop van goede wagens! Doet thans Uw keus uit o.s. merken:

FIAT 1500	Sedan	1936
FORD 10 PK	Sedan	1936
AUSTIN 10 PK	Sedan	1936
AUSTIN SEVEN	Sedan	1936
CHEVROLET	Sedan	1935
PLYMOUTH	Sedan	1934
FORD V-8	Sedan	1934
CHRYSLER	Sedan	1931
AUSTIN SEVEN	Touring	1935
FIAT 514	Touring	1932
NORTON 500 cc	1931 MOTOR	
MEISTER 225 cc	1935	

Wij vertegenwoordigen slechts de meestgevraagde automobielen! „SIDODADI” Auto Sales & Service, Peloran 57 Sng. Telf. 1947. L 57342

Loc's

TE KOOP:

rasede dwergpinchiers (3 mnd.) en Foxterriers (2 mnd.). Te bezichtigen ond. Medono bij Pringsoerat. Postadres Medono-Temanggoeng. L 57328

Loc's

Ongeveerbilderd

RUIM PAVILJOEN

te huur, voor Heer alleen z.b.b.h.h. Rustige, frische omgeving (nieuw Tjandi). Te bevr. Tel. 344 Hvl. L 57318

Loc's

GEVRAAGD

voor Juli '38 een groote pondok te Kopeng of Bandoengan. Ir. P. Ph. Steneke — Randoesarie 34 Samarang. L 57352

Loc's

Hotel-Pension „VAN BRUSSEL”

1 APRIL A.S. PAVILJOEN BESCHIKBAAR. L 57316

Loc's

TE KOOP:

Damesrijwiel „FONGERS”. Inlichtingen Mevrouw Jonker, Telf. 215. L 57323

Loc's

GEVRAAGD:

Een FLOBERT-KAMERBUKS met pas. Liefst repeteerend en fabr. Remington (cal. 22). Aanb. met opg. van prijs onder No. L 57324.

Loc's

Algemeene Notariële Cursus.

Mondelinge en schriftelijke opleiding deel I, II en III. Mr. A. P. G. HENS, Cand. Notaris, Kebonsirih 115 — Batavia-Centrum. L 57308

FL. 85. — per 1 Mei a.s. Gerieflijk, allestaand verdiepingshuis, eind Bendoweg, pracht uitzicht, 4 slaapk. enz., bewoond door den WelEd-Gestr. Heer Slors, A. R. — O'Herne, Ambarawa. L 57302

Loc's

TE HUUR:

gem. kamers m. z. kost. Te bevrigen Palmenlaan West 3. L 57336

Loc's

„DE VLEESCHWINKEL”

KARANGTOERIE 112 TEL. SM. 1643

Levert uitsluitend: **Prima Vleesch.** L 57335

Loc's

TE HUUR per 1 April a.s.

Gem. zit-slaapkamer, uitzicht op zee, sanitaire m/volledig sanitair pr. n.o.t.k. Goenoeng Sawo 8. L 57333

Loc's

AARDIG PAVILJOEN

te Huur, Zeer koel, 1 zit- en 1 slaapkamer, gemeubeld, aparte gemakken, vrij licht & water, Pl. 27.50. **WELS' RADIO**, Be Blauw Tjoanweg 70 Telf. 760. L 57351

Een uit vele attesten van onze tevreden Koopers. L. S. Door de N. V. Algemeene Hand. Mij. is tot onze volle tevredenheid de geheele meubilering van ons huis, Groot Gombel 14 verzorgd. Alles is zeer zorgvuldig en smaakvol afgewerkt terwijl de prijs zeer billijk is. w.g. Mr. O. VISSER. L 57345

Loc's

ZAAD- EN BLOEMBOLLENHANDEL

VAN HOUTEN EN LAMAN Telefoon 82 — SALATIGA. Ontvangen groote zendingen **GROENTE- EN BLOEMZADEN** van de NIEUWE OOGST. GROENTEZADEN p.p. 15 ct. BLOEMZADEN „ „ 20 „ Amer. DAHLIA'S 10 st. f 4. — GLADIOLUSBOLLEN 15 st. f 1. —

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

Loc's

TE KOOP:

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

Loc's

TE KOOP:

Goed onderhouden Damesrijwiel „FONGERS”. Inlichtingen Mevrouw Jonker, Telf. 215. L 57323

Loc's

GEVRAAGD:

Een FLOBERT-KAMERBUKS met pas. Liefst repeteerend en fabr. Remington (cal. 22). Aanb. met opg. van prijs onder No. L 57324.

Loc's

Algemeene Notariële Cursus.

Mondelinge en schriftelijke opleiding deel I, II en III. Mr. A. P. G. HENS, Cand. Notaris, Kebonsirih 115 — Batavia-Centrum. L 57308

FL. 85. — per 1 Mei a.s. Gerieflijk, allestaand verdiepingshuis, eind Bendoweg, pracht uitzicht, 4 slaapk. enz., bewoond door den WelEd-Gestr. Heer Slors, A. R. — O'Herne, Ambarawa. L 57302

Loc's

TE HUUR:

gem. kamers m. z. kost. Te bevrigen Palmenlaan West 3. L 57336

Loc's

„DE VLEESCHWINKEL”

KARANGTOERIE 112 TEL. SM. 1643

Levert uitsluitend: **Prima Vleesch.** L 57335

Loc's

TE HUUR per 1 April a.s.

Gem. zit-slaapkamer, uitzicht op zee, sanitaire m/volledig sanitair pr. n.o.t.k. Goenoeng Sawo 8. L 57333

Loc's

AARDIG PAVILJOEN

te Huur, Zeer koel, 1 zit- en 1 slaapkamer, gemeubeld, aparte gemakken, vrij licht & water, Pl. 27.50. **WELS' RADIO**, Be Blauw Tjoanweg 70 Telf. 760. L 57351

Een uit vele attesten van onze tevreden Koopers. L. S. Door de N. V. Algemeene Hand. Mij. is tot onze volle tevredenheid de geheele meubilering van ons huis, Groot Gombel 14 verzorgd. Alles is zeer zorgvuldig en smaakvol afgewerkt terwijl de prijs zeer billijk is. w.g. Mr. O. VISSER. L 57345

Loc's

ZAAD- EN BLOEMBOLLENHANDEL

VAN HOUTEN EN LAMAN Telefoon 82 — SALATIGA. Ontvangen groote zendingen **GROENTE- EN BLOEMZADEN** van de NIEUWE OOGST. GROENTEZADEN p.p. 15 ct. BLOEMZADEN „ „ 20 „ Amer. DAHLIA'S 10 st. f 4. — GLADIOLUSBOLLEN 15 st. f 1. —

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

Loc's

TE KOOP:

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

Loc's

TE KOOP:

Goed onderhouden Damesrijwiel „FONGERS”. Inlichtingen Mevrouw Jonker, Telf. 215. L 57323

Loc's

GEVRAAGD:

Een FLOBERT-KAMERBUKS met pas. Liefst repeteerend en fabr. Remington (cal. 22). Aanb. met opg. van prijs onder No. L 57324.

Loc's

Algemeene Notariële Cursus.

Mondelinge en schriftelijke opleiding deel I, II en III. Mr. A. P. G. HENS, Cand. Notaris, Kebonsirih 115 — Batavia-Centrum. L 57308

FL. 85. — per 1 Mei a.s. Gerieflijk, allestaand verdiepingshuis, eind Bendoweg, pracht uitzicht, 4 slaapk. enz., bewoond door den WelEd-Gestr. Heer Slors, A. R. — O'Herne, Ambarawa. L 57302

Loc's

TE HUUR:

gem. kamers m. z. kost. Te bevrigen Palmenlaan West 3. L 57336

Loc's

„DE VLEESCHWINKEL”

KARANGTOERIE 112 TEL. SM. 1643

Levert uitsluitend: **Prima Vleesch.** L 57335

Loc's

TE HUUR per 1 April a.s.

Gem. zit-slaapkamer, uitzicht op zee, sanitaire m/volledig sanitair pr. n.o.t.k. Goenoeng Sawo 8. L 57333

Loc's

AARDIG PAVILJOEN

te Huur, Zeer koel, 1 zit- en 1 slaapkamer, gemeubeld, aparte gemakken, vrij licht & water, Pl. 27.50. **WELS' RADIO**, Be Blauw Tjoanweg 70 Telf. 760. L 57351

Een uit vele attesten van onze tevreden Koopers. L. S. Door de N. V. Algemeene Hand. Mij. is tot onze volle tevredenheid de geheele meubilering van ons huis, Groot Gombel 14 verzorgd. Alles is zeer zorgvuldig en smaakvol afgewerkt terwijl de prijs zeer billijk is. w.g. Mr. O. VISSER. L 57345

Loc's

ZAAD- EN BLOEMBOLLENHANDEL

VAN HOUTEN EN LAMAN Telefoon 82 — SALATIGA. Ontvangen groote zendingen **GROENTE- EN BLOEMZADEN** van de NIEUWE OOGST. GROENTEZADEN p.p. 15 ct. BLOEMZADEN „ „ 20 „ Amer. DAHLIA'S 10 st. f 4. — GLADIOLUSBOLLEN 15 st. f 1. —

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

Loc's

ZAAD- EN BLOEMBOLLENHANDEL

VAN HOUTEN EN LAMAN Telefoon 82 — SALATIGA. Ontvangen groote zendingen **GROENTE- EN BLOEMZADEN** van de NIEUWE OOGST. GROENTEZADEN p.p. 15 ct. BLOEMZADEN „ „ 20 „ Amer. DAHLIA'S 10 st. f 4. — GLADIOLUSBOLLEN 15 st. f 1. —

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

Loc's

TE KOOP:

Goed onderhouden Damesrijwiel „FONGERS”. Inlichtingen Mevrouw Jonker, Telf. 215. L 57323

Loc's

GEVRAAGD:

Een FLOBERT-KAMERBUKS met pas. Liefst repeteerend en fabr. Remington (cal. 22). Aanb. met opg. van prijs onder No. L 57324.

Loc's

Algemeene Notariële Cursus.

Mondelinge en schriftelijke opleiding deel I, II en III. Mr. A. P. G. HENS, Cand. Notaris, Kebonsirih 115 — Batavia-Centrum. L 57308

FL. 85. — per 1 Mei a.s. Gerieflijk, allestaand verdiepingshuis, eind Bendoweg, pracht uitzicht, 4 slaapk. enz., bewoond door den WelEd-Gestr. Heer Slors, A. R. — O'Herne, Ambarawa. L 57302

Loc's

TE HUUR:

gem. kamers m. z. kost. Te bevrigen Palmenlaan West 3. L 57336

Loc's

„DE VLEESCHWINKEL”

KARANGTOERIE 112 TEL. SM. 1643

Levert uitsluitend: **Prima Vleesch.** L 57335

Loc's

TE HUUR per 1 April a.s.

Gem. zit-slaapkamer, uitzicht op zee, sanitaire m/volledig sanitair pr. n.o.t.k. Goenoeng Sawo 8. L 57333

Loc's

AARDIG PAVILJOEN

te Huur, Zeer koel, 1 zit- en 1 slaapkamer, gemeubeld, aparte gemakken, vrij licht & water, Pl. 27.50. **WELS' RADIO**, Be Blauw Tjoanweg 70 Telf. 760. L 57351

Een uit vele attesten van onze tevreden Koopers. L. S. Door de N. V. Algemeene Hand. Mij. is tot onze volle tevredenheid de geheele meubilering van ons huis, Groot Gombel 14 verzorgd. Alles is zeer zorgvuldig en smaakvol afgewerkt terwijl de prijs zeer billijk is. w.g. Mr. O. VISSER. L 57345

Loc's

ZAAD- EN BLOEMBOLLENHANDEL

VAN HOUTEN EN LAMAN Telefoon 82 — SALATIGA. Ontvangen groote zendingen **GROENTE- EN BLOEMZADEN** van de NIEUWE OOGST. GROENTEZADEN p.p. 15 ct. BLOEMZADEN „ „ 20 „ Amer. DAHLIA'S 10 st. f 4. — GLADIOLUSBOLLEN 15 st. f 1. —

Onze Nieuwe Geill. Prijscourant is verschenen. Gratis verkrijgbaar. L 57348

Loc's

IN PRIJZEN VAN:

f 1. — f 2. — f 3. —

Bestelt bij Uw langaan **TEN NOEVE'S ROGGEBOOD** gewoon, zoet of met krenten. Het echte Hollandische Roggebrood! Uitstekend voor de spijsvertering. L 57307

Loc's

Te koop gevraagd:

1 compl. i.g.s. verkeerende gebruikte waterpomp 80 à 100 M² V.O. Stoomspanning minimum 8 Atm. Brieven onder No. L 57325 van dit blad.

No. 5
D
VOOR NI
VOOR HE
Abonnem
Ho
Gro
De Di
Mr.
Twe
Gistern
het Hof
grote, of

Uitgave der Naamloze Vennootschap.
DAGBLAD DE LOCOMOTIEF

Directeur-Hoofredacteur:
W. G. N. DE KEIZER.

HET ABONNEMENT KOST:
VOOR NEDERLANDSCH-INDIË

per kalender kwartaal f 10.—
per maand „ 3.50

VOOR HET BUITENLAND (incl. port) per kwartaal „ 13.50
Men abonneert zich voor een vol kwartaal.
Abonnement moet bij aanvang van den termijn betaald worden.

DE LOCOMOTIEF

DERDE BLAD

ADVERTENTIE-TARIEF

Advertenties f 0.50 per regel, met een minimum van 10 regels. Bij plaatsing over de breedte van 2 kolommen wordt het dubbele gevorderd en zoo verder. Bij abonnement ruim rabat.

Familie-berichten f 5.— per plaatsing van 15 regels; elke regel meer 50 cent. Volgende plaatsing 50% reductie.

Voor plaatsingen in de Zaterdag-editie 25% verhooging. Het bedrag der advertenties dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Aanbieding van advertenties geschiedt vóór 10 uur.

Dit nummer bestaat uit VIER bladen.

Hof voor Islamietische Zaken.

Groote Belangstelling voor Plechtige Opening; Alle Belangrijke Autoriteiten Aanwezig.

De Directeur van Justitie,
Mr. De Leeuw, Spreekt.

Tweeledige Taak.

Gistermorgen werd op Tjikini te Batavia het Hof voor Islamietische Zaken onder groote, officiële belangstelling geïnstalleerd.

Het college is gevestigd in een eenvoudig doch zeer goed voor het doel geschikt gebouw.

De eerste zitting droeg een bijzonder plechtig karakter en werd door een receptie gevolgd. Zij had plaats in de achtergelegen van het gebouw, waar achter de groene tafel de president en leden van het Hof hadden plaats genomen.

De voorzitter is R. H. Mohamad Isa, leden van het college zijn de heeren: K. H. A. Abderrachman en H. Moechar; plaatsvervangende leden de heeren H. S. M. Hassan en R. H. Hasboellah. Als griffier treedt op mr. R. P. Notosantono; als adjunct-griffier de heer Mohamad Djoenaidi.

Boven den zetel van den voorzitter bevond zich, zoals in alle rechtscolleges, het portret van H. M. de Koningin. Enkele belangstellende inheemsche dames volgden de plechtigheden vanuit een ander gedeelte van het gebouw.

VELE AUTORITEITEN.

Onder de autoriteiten bevonden zich het lid van den Raad van Nederlandsch-Indië, prof. dr. Hoessein Djajadinan, de voorzitter van den Volksraad, mr. W. H. van Helsdingen, de wd. directeur van Justitie, Mr. De Leeuw, de directeur van Onderwijs, dr. Idenburg, de vertegenwoordiger van de Rechtschool, prof. Ter Haar, verschillende andere hoogleraren, de president van het Hoogerechtshof Mr. Nelissen, de adviseur voor Inlandsche Zaken dr. Pijper, de Regeerings-geschiedenis voor Algemeene Zaken, Mr. Harteveld, de secretaris der gemeente Batavia, Mr. Roovers, de resident van Batavia, Mr. Fievez de Malines van Ginkel, mede namens den gouverneur van West-Java, de beide regenten van Batavia en Meester Cornelis, de regent van Serang, de voorzitters van de beide Landraden alhier en nog vele andere ambtenaren.

Verder zag men onder de aanwezigen vertegenwoordigers van verschillende verenigingen, zoals de voorzitters van de Pengedar-beweging, van Al Irsjad, Arrahmah Alowijah, zoodat de zaal geheel werd was toen de voorzitter van het Hof het woord nam om de eerste bijeenkomst te openen en het woord te verlenen aan den vertegenwoordiger der regering, Mr. De Leeuw, wd. directeur van Justitie.

MR. DE LEEUW SPREKT.

De redevoeringen werden gehouden in de Maleische taal.

Mr. De Leeuw ving aan met eraan te herinneren, dat langdurige studie aan de instelling van dit Hof voorafging, waaraan een speciale commissie den voorbereidenden arbeid verrichtte. In het verslag dezer commissie werden eenige richtlijnen voorgesteld, waaronder ook het voorstel tot instelling van een Hof voor Islamietische Zaken, een regeling voor de oprichting van een boekkamer. Mede door financiële omstandigheden kon tot deze instelling niet worden overgegaan. Eerst in 1937 werden de voorstellen opnieuw aan de orde worden gesteld, waarvan thans de instelling van dit Hof het resultaat is.

Tot de instelling werd besloten per 1 Januari 1938. Zoo spoedig mogelijk is daarop tot benoeming van voorzitter en leden overgegaan.

Spr. memoreert de eischen voor benoeming van deze functionarissen, de taak van het Hof en verklaart, dat de regering verheugd is, dat de thans uitverkoren voorzitter en leden hun functie hebben willen aanvaarden. Spr. hoopt, namens de regering, dat hun arbeid moge bijdragen tot verbetering der rechtspraak in specifiek Islamietische aangelegenheden.

Het Hof heeft, behalve deze, ook nog een adviseerende taak. De regering verwacht, dat ook te dezer zake geen vergeesg bevestiging op het college zal worden gedaan.

ANDERE SPREKERS.

In antwoord hierop wordt vervolgens het woord gevoerd door den voorzitter, die dankzegging voor de goede wensen, namens de regering uitgesproken. Spr. legt nadruk op de wenschelijkheid der instelling van dit college en spreekt

Vliegcramp in Datta.

Air France toestel brandend neergestort.

Zeven inzittenden omgekomen. A.N.I.P.-Aneta seint uit New-Dehli, dat een vliegtuig van de Air-France, op weg van Indo-China naar Parijs en hedenmorgen uit Calcutta vertrokken, in den staat Datta brandend is neergestort. De vier leden van de bemanning en drie Franse passagiers, onder wie monsieur en madame Bourdon zijn omgekomen.

Het Ongeluk bij de L. A.

Vleugels van het toestel geheel vernield.

Naderom bijzonderheden.

Omtrent het vliegongeluk bij de Luchtvaartafdeeling meldt onze Batavia-sche medewerker dd. 7 dezer nog het volgende:

Hedenmorgen om half acht is een vliegtuig van de L. A. neergestort in de theetuin van de onderneming Goenoeng Hedjo bij Plered.

Wij vernamen van onzen correspondent te Poerwakarta telefonisch, dat de reserve tweede luitenant-vlieger J. P. G. T. Corsmit hedenmorgen een vlucht van Andir naar Kalidjati heeft gemaakt. Op den terugweg naar Andir is het ongeluk gebeurd.

Het vliegtuig vloog vrij laag. Het is mogelijk, dat luitenant Corsmit een noodlanding heeft moeten maken. Het toestel werd daarbij zwaar beschadigd, terwijl de vlieger een hoofdwonde kreeg.

Het betreft hier een Fokkervliegtuig, dat waarschijnlijk een mankement aan den motor had.

Nader vernamen wij, dat het vliegtuig tegen een helling in de theetuin van genoemde onderneming is opgevlogen. Het ongeluk geschiedde niet ver van den grooten weg van Poerwakarta naar Padalarang. De vleugels van het toestel werden geheel vernield. Ook de romp werd beschadigd.

De piloot, luitenant Corsmit, zat alleen in het toestel. Behalve een hoofdwonde kreeg hij nog eenige schrammen. Hij werd dadelijk naar de administrateurswoning gebracht waar hij een noodverband kreeg. De vlieger was bij kennis, doch eenigszins in de war.

Onmiddellijk werd de L. A. te Bandoeng telefonisch van het ongeval op de hoogte gebracht.

Ongeveer een uur na het ongeval arriveerde geneeskundige hulp van de L. A.

De gewonde werd dadelijk naar Bandoeng overgebracht. Het vliegtuig zou in den loop van den dag worden weggehaald. Goenoeng Hedjo is een rubber- en thee-onderneming op 10 K.M. afstand van de halte Plered, aan den hoofdweg van Bandoeng naar Poerwakarta.

Landbouw en Visscherij.

Dr. J. Th. White voor een moeilijke keuze.

Reorganisatie van dien dienst.

De reorganisatie van den dienst voor den Landbouw en Visscherij zal over eenige maanden haar volledig beslag krijgen. Wij hebben reeds gemeld, dat ir. A. Luytjes, thans nog hoofd van Landbouw-crisis-zaken, dr. Beumée als hoofd van den dienst zal opvolgen en dat ir. A. H. J. Kroon de leiding krijgt van Landbouw-crisis-zaken welke als onderafdeling onder den naam van Ondernemingslandbouw wordt ingepast in het kader van den Dienst voor Landbouw.

Als hoofd van de onderafdeling Landbouwvoorlichtingsdienst is reeds benoemd ir. G. A. van der Harst en tot leider van den Tuinbouwkundigen Dienst de heer J. J. Oehse.

Thans moet nog volgen de aanwijzing tot directeur van het Algemeen Proefstation van den Landbouw te Buitenzorg, hetwelk eveneens een onderdeel van den Dienst voor Landbouw uitmaakte. Als vanzelfsprekend werd daarvoor benoemd dr. J. Th. White, hoofd van het Bodemkundig Instituut.

De heer White is echter lid van den Volksraad, welke functie door de leiding van het departement van E. Z. onverenigbaar met het directoraat van het Algemeen Proefstation wordt geacht.

Men zal dus den heer White voor de keuze stellen of voor het Volksraads-lidmaatschap te bedanken, of de functie van directeur voor het Proefstation te weigeren.

Zijn wij juist ingelicht, dan zal dr. White de voorkeur geven aan zijn zetel in het Hertogspark boven dien in de directeurskamer van het Algemeen Proefstation.

Het Bezoek van de „Dorsetshire“.

Geslaagde cocktail-party.

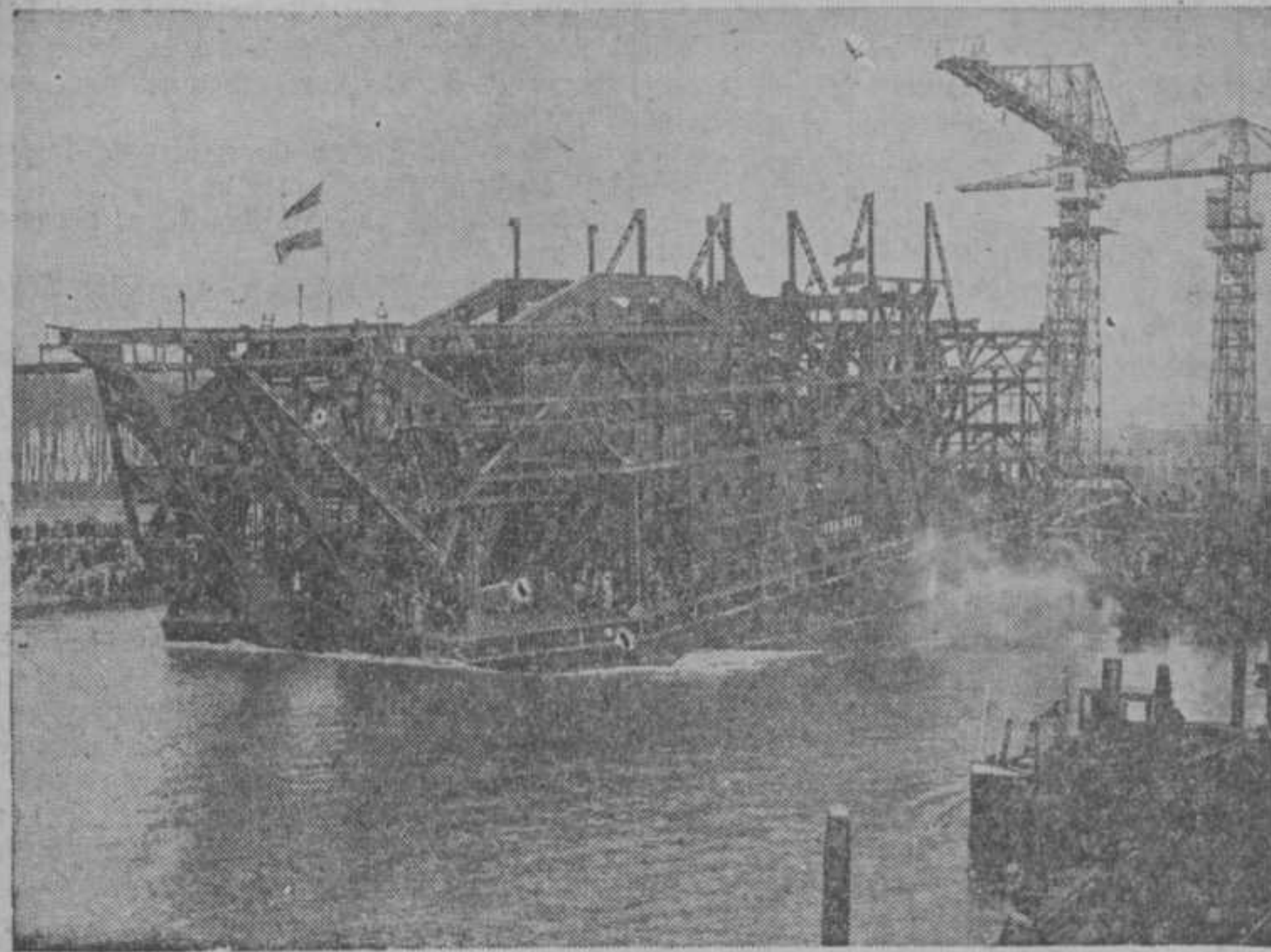
A. N. I. P.-Aneta seint uit Batavia, dat gisteravond aan boord van de „Dorsetshire“ een geslaagde cocktail-party plaats had.

Het Britsche oorlogsschip vertrekt vanmiddag naar Port-Darwin.

Hr. Ms. Flores.

Van 7 tot 10 Maart in Brisbane.

A. N. I. P.-Aneta seint uit Batavia, dat naar het departement van Marine meldt, Hr. Ms. „Flores“ op den 7den Maart j.l. te Brisbane is aangekomen, alwaar het tot den 10den d.o.v. blijft.

Zaterdagmiddag, 26 Febr. j.l., is de „Karimata“, 's werelds grootste tinbagger-molen, bestemd voor de Billiton Maatschappij, te water gelaten. Met de vlag fier in top glijdt het ijzeren gevaarte, dat naar Indië zal worden gesleept, doch eerst nog naar het goud van de „Lutine“ zal baggeren, het water in.

Djambi's Houtrijkdom.

Plannen voor intensieve exploitatie.

Uit de rubbergelden.

Indertijd hebben wij gemeld, dat de dienst van het Boschwezen een onderzoek heeft doen instellen naar den beschrijfsdom van Djambi, om in het bijzonder na te gaan, welke houtsoorten in de slechts weinig geëxploreerde bosschen van het gewest voorkomen.

Dit is, naar wij vernemen, een der eerste stappen, welke is gedaan om na te gaan, welke boschgebieden het eerst in exploitatie moeten worden gebracht, wanneer aanvragers voor hout-concessies van plan zijn een houtaanpak in dit gewest te beginnen.

Het is zeer wel mogelijk, dat in de komende maanden een intensieve exploratie zal worden begonnen dan tot nu toe heeft plaatsgevonden, de kosten hiervoor zullen uit de rubbergelden aangevraagd worden.

Wanneer de rapporten over de exploitatiemogelijkheden gunstig luiden, zal de dienst van het Boschwezen een min of meer uitgewerkt schema opstellen, welke de richtlijnen aangeeft voor een geleidelijken houtaanpak.

Tot nu toe is in Djambi slechts één panglong in bedrijf, welke evenals die van Bengkalis en Riouw voor den export naar Singapore werkt.

De „Java“ naar Denemarken.

Week-end te Kopenhagen.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Den Helder, dat Hr. Ms. „Java“ vandaar vertrokken is. Dit week-einde zal de kruiser te Kopenhagen vertoeven.

Vulkanische Werking.

Gasopwellingen in het Kawah Idjen-meer.

Het Vulkanologisch Onderzoek heeft van het hoofd der Irrigatie te Bondowoso bericht ontvangen dat sedert Zaterdag in het Kawah Idjen-meer een sterk verhoogde werking is waargenomen op een plek met een straal van 50 meter lengte.

De werking bestaat uit gasopwellingen welke de borrellingen tot eer halven meter boven het wateroppervlak brengen.

De temperatuur van het water is met ongeveer 88 graden gestegen.

De stand van het water is niet veranderd.

Een mantri van het Vulkanologisch Onderzoek op den Kawah Idjen gestationneerd doet doorlopend waarnemingen.

De Billiton-Maatschappij.

Ir. J. van den Broek naar Amerika.

A.N.I.P.-Aneta seint uit Den Haag, dat de directeur van de Billiton-Maatschappij ir. J. van den Broek, op den 9den Maart aanstaande naar Amerika zal reizen om besprekingen te houden inzake een vergroting van afzet der producten van de Billiton-Maatschappij.

De duur van deze reis zal ongeveer een maand zijn.

De Nieuwe Export-Centrales.

Installatie tegen het einde van de maand.

A. N. I. P.-Aneta seint uit Batavia, dat de besturen der vier nieuwe export-centrales tegen het einde van de maand gelijktijdig zullen worden geïnstalleerd, waarbij dan de kroscentrale te Soerabaja en de drie andere te Batavia in werking zullen worden gesteld.

Hoewel de installatieplechtigheid niet openbaar is, ligt het wel in de bedoeling, de redevoeringen na afloop te publiceren.

Het Ongeluk te Bandoeng.

Toestand aangereden leerlinge zorgwekkend.

Onderzoek naar schuldvraag nog niet afgelopen.

Omtrent het verkeersongeluk te Bandoeng, waarvan in een deel van onze plaag van gisteren nog melding werd gemaakt, vernemen wij nader van onzen Bandoengschen medewerker:

Zaterdagmiddag heeft op den Wigmanweg een droevig ongeluk plaats gevonden, waarvan de 17-jarige mejuffrouw Wiesje Groenendijk het slachtoffer is geworden.

Uit Zuidelijke richting kwamen op de fiets aangereden een jongmans en mej. Redderink, woonachtig in de Riouwstraat alhier. Mej. Redderink had als passagiere op haar bagagedrager de 17-jarige mej. Wiesje Groenendijk, wier ouders te Jogja wonen. Wiesje Groenendijk is een huisgeenote van mej. Redderink.

Uit Noordelijke richting naderde een auto, bestuurd door mevrouw Stephan.

Hoe het ongeluk zich heeft afgespeeld is nog niet duidelijk. Wij willen dan ook niet op de resultaten van het onderzoek vooruit loopen en zullen ons tot enkele mededeelingen bepalen.

Op een gegeven oogenblik schijnt er voor de twee fietsen en hun drie berijders niet genoeg ruimte voor passeeren overgebleven te zijn. Mej. Redderink en de andere fietsers hebben nog niet kunnen passeeren, doch mej. Wiesje Groenendijk is door den auto gegrepen en over een afstand van circa 10 meter meegesleurd. In zeer zorgwekkenden toestand is zij in het Boromeus Ziekenhuis opgenomen, nadat de heeren dr. Overman en dr. Poortman eerste hulp hadden verleend. In het ziekenhuis heeft dr. Baalde onmiddellijk operatie moeten ingrijpen.

Naar wij Maandagmorgen vernamen is de toestand van mej. Groenendijk zeer zorgwekkend.

Mej. Groenendijk is leerlinge van het Christelijk Lyceum te Bandoeng.

Personalia.

L. A. van Boven.

A. N. I. P.-Aneta seint officieel uit Buitenzorg, dat benoemd is tot officier in de orde van Oranje-Nassau, de vertegenwoordiger van de Billiton-Maatschappij, de heer L. A. van Boven.

Mr. K. L. J. Enthoven.

Wij vernemen dat mr. K. L. J. Enthoven, directeur van het departement van Justitie te Batavia, vermoedelijk per „Indrapoera“, die 27 Mei van Marseille vertrekt en op 16 Juni te Batavia arriveert van buitenlandsch verlof naar Java terugkeert. Om gezondheidsredenen blijft de heer Enthoven zoo lang mogelijk in Zwitserland en Italië.

Albert Balink.

De heer Albert Balink, die als technisch leider en als producer van de film „Trang Boelan“ een welverdiende reputatie heeft verworven, gaat Indië een dezer dagen verlaten.

Na eenige besprekingen te Singapore over een film, welke in de Straits vervaardigd zal worden volgens het draaiboek, dat hij geleverd heeft, zal Albert Balink naar Californië afreizen, waar een nieuwe werking, thans bij de Amerikaanse film- en journalisten-wereld hem wacht.

Hoofdbestuur N. I. O. G.

Voor de functies in het hoofdbestuur van het N. I. O. G. van alg. secretaris, alg. penningmeester, tweede redacteur en alg. bestuurslid zijn gekozen:

H. Th. Schouten, alg. secretaris; J. Poldermans, alg. penningmeester; H. v. Boheemen, tweede redacteur.

Voor alg. bestuurslid zijn geëcandideerd: J. A. van der Linde te Pekaongan, F. J. Pronk te Tegay, H. Verboorn te Madioen.

H. A. Peterson.

Met de „Nieuw Holland“ zal a.s. Vrijdag te Batavia arriveren de heer H. A. Peterson, de nieuwbenoemde Trade Commissioner van Australië.

Voornaamste Nieuws.

Ondanks hardnekkige pogingen zijn de Japanners er nog niet in geslaagd de Gole Rivier over te steken.

De Britsch-Italiaansche besprekingen nemen heden een aanvang.

Het schijn-proces te Moskou: Boekharin en Rykoff weigeren alles te „bekennen“.

Kroonprins Michael van Roemenië zou zijn ouders weer bij elkaar gebracht hebben.

In Datta (Britsch-Indië) is een vliegtuig van de Air France brandend neergestort.

Zeven inzittenden kwamen om het leven.

Uitbreiding van de Tegalsche Textielfabriek.

Spinnerij zal in November in bedrijf worden gesteld.

Een drie-ploegenstelsel in de weverij.

Ter uitvoering van de destijds gemelde plannen tot oprichting van een spinnerij naast de weverijen van de Javasche Textiel-maatschappij te Tegay, kan binnenkort tot den bouw worden overgegaan, terwijl naar taxatie de spinnerij in November a.s. in bedrijf zal worden gesteld. Zij wordt ingesteld op het spinnen van de garens, (voor bepaalde cambrics en shirtings), die de weverij te Tegay noodig heeft, omvattende een nummer-serie boven de 36. De machinerieën zijn in Europa besteld en zullen ter plaatse door monteurs van de leverende fabriek worden opgezet, waarna plaatselijke arbeidskrachten, die thans in opleiding zijn, voor de bediening worden gebruikt onder een eigen Europeesch leider van de spinnerij.

Het ontwerp voor het fabrieksgebouw, dat naast de weverij komt te staan, is van de hand van den heer Fermon, die in Europa vertoefde. Het wordt waarschijnlijk in Europa gereed gemaakt, daar bij een spinnerij het gebouw afhankelijk is van de machinerieën en de architect dus moet werken met een plattegrond, door de machinefabriek te leveren, als basis. Waarschijnlijk kan over anderhalve maand de aanbesteding plaats hebben, in ieder geval zoo gauw als het project hier is ontvangen.

Er zal met deze spinnerij, waarin tonnen worden gestoken, eerst ervaring worden opgedaan, voordat de verdere richtlijnen voor uitbreiding kunnen worden gekroket. Het is om die reden, dat de spinnerij een zekere capaciteit krijgt, welke niet boven de 70.000 spindles (garenspoelen) gaat. Een dergelijke capaciteit, die bovendien ruimschoots voldoende is voor de weverij der Java Textiel Maatschappij is, naar wij verder vernemen, de meest economische.

Met een eventuele uitbreiding der spinnerij of het vestigen van meerdere fabrieken wacht men op de bedrijfsresultaten. Inmiddels zijn door andere belanghebbenden reeds informatieve besprekingen gevoerd omtrent de vestiging van meerdere spinnerijen, o.a. door een Brabantsche en door een Indische groep.

Vasten vorm hebben deze plannen echter nog niet gekregen.

De leiding van het geheel blijft in handen van den heer Jansen, met een Europeesch expert voor de spinnerij onder zich.

Voorts kan nog het volgende worden gemeld:

De ervaringen met de weverij van de Javasche Textiel-maatschappij te Tegay zijn gunstig. Het blijkt dat de Westmoesson zich voor dit gevoelige bedrijf beter leent dan de Oostmoesson. In verband met deze goede ervaringen zal de weverij, die tot dusver met twee ploegen werkt, volgende maand het drie-ploegen-stelsel invoeren en dan een continu-bedrijf worden met een jaarproductie van niet minder dan zes-en-en-half miljoen yards, waarvoor gemakkelijk afzet is te vinden, al zijn de prijzen in dezen tijd dan ook niet zoo gunstig door de overstocking van de markt.

Hoog Militair Gerechtshof.

Verzwaarde straffen.

Het vonnis van den Zeekrijgsraad te Soerabaja, waarbij M. B., matroos 2e klasse aan boord van de „Pieter de Bitter“, wegens diefstal werd veroordeeld tot 1 maand voorwaardelijke gevangenisstraf, is in appel door het Hoog Militair Gerechtshof vernietigd, en beklagde veroordeeld tot 2 maanden gevangenisstraf.

Het vonnis van den Zeekrijgsraad te Soerabaja, waarbij werd beslist dat de zaak tegen J., matroos 2e klasse aan boord van den kruiser „Sumatra“, buiten strafrechtelijke behandeling zou worden afgedaan, is door het Hoog Militair Gerechtshof vernietigd, terwijl beklagde, wegens verduistering werd veroordeeld tot 50 gulden boete.

STADSNIEUWS

SEMARANG, 8 MAART 1938.

STAKINGEN IN SEMARANG.

Bijna 100 toekangs leggen het werk neer.

Gisteren hebben een 70-tal Chinese toekangs van de N. V. Meubelindustrie Andriesse en 20 toekangs van een Chineesche aannemer, welke werkt voor de Verenigde Javase Houthandel Maatschappijen, het werk neergelegd.

De toekangs van de Meubelindustrie Andriesse verschenen gisteren op den gewonen tijd op hun werk, en eischen loonsverhoging.

Niet gesteld in den vorm van een verzoek, maar als dwingend eisch: „loonsverhoging of we scheiden er mee uit“.

Onder deze omstandigheden wenschte de heer Andriesse het onderwerp zelfs niet in bespreking te nemen, met als gevolg dat de werklieden het werk neerlegden.

Eenige uren later volgden genoemde 20 toekangs van den Chineeschen aannemer welke voor de Javahout werkt, dit voorbeeld. Aangenomen kan worden dat tusschen beide groepen in den loop van den dag overleg heeft plaats gevonden en dat de Javahout-arbeiders de staking in sympathie met die van Andriesse begonnen zijn.

Hedenmorgen kwamen de toekangs van de Meubelindustrie Andriesse terug om hun gereedschappen te halen, blijkbaar dus niet van zins voorloopig den arbeid te hervatten.

Bij de Javahout is de situatie zoo dat aannemers een bepaald werk aan nemen en daarvoor een zeker bedrag ontvangen, waarvan ze ook de loonen aan de toekangs uitbetalen. Rechtstreeks heeft de Javahout dus niet de betaling der loonen niet te maken.

Zoowel bij Andriesse als bij de Javahout werkt het Inheemsche personeel door. Deze categorie arbeiders staat dus blijkbaar geheel buiten het loonconflict en er zijn geen tekenen welke er wijzen dat ze met de stakers zouden sympathiseren. Met de Inheemsche toekangs kan dus het werk worden voortgezet.

Een feit is wel dat de Chinezen het kwaliteitswerk leveren, zoodat de staking wel eenige moeilijkheden met zich brengt. Niet van zoodanigen aard evenwel dat zulke redenen zoo zijn om toe te geven aan ongemotiveerde looneischen.

Merkwaardig is wel dat het loonpeil in Semarang in deze branche ongeveer 20% hooger is dan het peil in Soerabaja, terwijl in laatstgenoemde plaats bovendien de levensstandaard hooger is.

HET NIEUWE RESTAURATIE-RIJTUIG.

Laatste proefnemingen uitstekend geslaagd.

Gistermorgen hadden de laatste proefnemingen plaats met het stalen restauratierijtuig van de S. C. S. De proefrit, welke uitstekend slaagde, werd meegemaakt door den hoofdverteenwoordiger der Zustermaatschappijen, den heer H. B. Stapel. Het rijtuig zal ongeveer medio April, althans in den loop van die maand, in dienst worden gesteld, op de lijn Semarang — Cheribon.

Uiteraard zullen later meerdere van deze rijtuigen met dubbele ramen welke het geluid miniseren en het reizen stofvrij maken, en met een speciale ventilatie-inrichting in de formaties worden gevoegd.

AANVAL OP VROUW.

Met een Kapmes.

Zondagmorgen viel de gepensioneerde militair S. wonende in kampong Karangem-pol plotseling zijn vrouw aan met een kapmes. Op het hulpgeroep van de vrouw snelden de buren toe, en dank zij snel ingrijpen liep het geval af met lichte verwondingen, o.a. aan den linkerslaap.

De dader werd overgebracht naar het doorgangshuis op Sompok. Vermoed wordt dat hij heeft gehandeld in een vlaag van verstandverbijstering.

REX BIER PRIJZEN.

Wij vernemen dat de prijzen, uitgelooft door de distributrice van Rex-bier ter gelegenheid van de opening van het filiaal van Kit Wan Kie, als volgt zijn toegekend:

1e Prijs	pracht heuten schenkerlamp No. 13.
2e „	moderne rooktafel No. 7.
3e „	staande leeslamp No. 36.
4e „	echtzuiveren Chineesch theekopje No. 42.
5e „	echtzuiveren idem No. 63.

Deze prijzen zijn binnen 14 dagen af te halen bij Kit Wan Kie, Bodjong.

Holland-Indië Luchtlijn.

Naar Indië	Plaats	Naar Holland
	Amsterdam	Torenvalk 7/3
	Marselis	
	Napels	
	Athene	
	Rome	
	Basri	
	Athene	
	Rhodos	
	Alexandrië	
	Lydda	
	Rutbah Wells	
	Bagdad	Oehoe 6/3
	Basrah	
	Bushire	
	Djask	
	Karachi	
	Jodhpur	
	Alahabad	
	Calcutta	
	Akyab	
	Rangoon	Reiger 6/3
	Bangkok	
	Alor Star	
	Penang	
	Medan	
	Singapore	
	Palembang	
	Batavia	

HIPPIsche FEESTEN TE SALATIGA.

Op 2 en 3 April a.s. opening van het seizoen.

Salatiga zal dit jaar het hippisch seizoen openen.

Op 2 en 3 April a.s. zal een concours benevens zeer attractieve demonstraties gegeven worden op het terrein van de S.H.S. Het programma zal nog nader bekend gemaakt worden. Wel kunnen we nu reeds zeggen dat er zeer aardige prestaties te zien zullen zijn, als het doen liggen van paarden, voltiennummers door recuten e.a.

Het terrein van de S.H.S. op de z.g. Bult achter het officierskampement is thans nagenoeg gereed. Een tribune is gebouwd, terwijl het springterrein buitengewoon verbeterd werd.

De feestelijkheden in de Sociëteit beginnen reeds Vrijdagavond 1 April. Te klokslag 8 uur aanvang van het toneelstuk „Vrijgezellen“, een geestig stuk van „Brammetje“. 10.15 Uur begint het knik-kortje te draaien tot Maandagochtend en kan iedereen zijn eerste kansen in het jaar 1938 wagen. De voorzaal van de Sociëteit, welke keurig werd gerestaureerd, zal wederom als ruime lichte speelzaal dienen.

Zaterdagavond zal een balsmaské met prijzen van heinde en ver bezoekers trekken. De Sociëteit vrees voor een tekort aan ruimte, daar samenwerking der S.H.S. met de renverenigingen Solo en Semarang, den leden van laatstgenoemde verenigingen vrijen toegang geeft tot de feesten. Het zal dus raadzaam zijn tijdig plaats te bespreken in de hotels.

Verdere inlichtingen verstrek; gaarne de secretaris van de Sociëteit „Harmonie“, tel. Salatiga 27.

DE N. I. S.

Personeel dienst van beweging en Handelszaken.

Aan den met ingang van 5 dezer bij de Maatschappij in dienst getreden controleur 2e klasse A. Son te Semarang is de bevoegdheid gegeven tot volledig onderzoek van de administratie en het kasbeheer van de stations.

Genoemde controleur is gedurende zijn dienstreezen ondergeschikt aan het hoofd der onderafdeeling, in wiens ressort hij zich bevindt.

BENZINEKOMFOOR ONTPLOFT.

Inlandsch Jongetje Verbrand.

Gisteren was in kampong Lempongari een bedienende bezig water te koken op een benzinekomfoor. Zoodat de komfoor, opgepompt, is aangestoken.

Een vijfjarig jongetje, zoon van den heer des huizes, kwam, al spelende in de buurt van het komfoor, dat op dat moment ontplofte en uit elkaar sprong. Het jongetje kreeg benzine op de kleren, welke onmiddellijk vlam vatten.

Zwaar gewond en in bewusteloozen toestand werd het kereltje naar de C. B. Z. vervoerd, waar het hedenacht aan de bekomen verwondingen overleed.

A. J. W. VORSTER.

Afgifte van Autovergunningen.

Naar men uit Nederland bericht is de heer A. J. W. Vorster, laatstelijk hoofdverteenwoordiger der N. I. Spoorweg-Mij. te Semarang, die verleden jaar als zoodanig aftrad en repatrieerde, thans met standplaats Den Haag, belast met de afgifte van autovergunningen. Als zoodanig is hij lid der daartoe van rijksweg ingestelde commissie, welke tot taak heeft, de coördinatie tusschen het vervoer per spoor en langs den weg te bewaken. Voor het afgeven der hiervoor bedoelde vergunningen is het inzicht van een spoorweg-deskundige noodig en men heeft in den heer Vorster iemand gevonden die de noodige kwaliteiten terzake bezit zonder dat men hem er van kan verdenken dat hij relaties met de Nederlandsche Spoorwegen, „partij ter andere“, heeft.

DE SCHILDERIEN-EXPOSITIE.

We herinneren er aan dat heden de schilderijen-expositie is aangevangen, waarover we reeds eerder schreven. De expositie wordt gehouden in het Logegebouw op Pendrian, vanaf heden tot en met Vrijdag a.s. Uren waarop het gebouw geopend is: 8-12 v.m. en 4-8 n.m.

Kunstlievend Semarang maakte hedenmorgen reeds in ruime mate van de gelegenheid gebruik om de expositie te bezichtigen. Vooral bestond groote belangstelling voor het doek dat wellicht van Rembrandt is en voor „de Kaartspelers“ van Brekelen-dam.

DE VRIJE VOGELS.

De Jeugdafdeling „Vrije Vogels“ van de Groep van Vrijzinnig Godsdienstigen viert op 12 dezer in de Dépendance van den Stadstuin haar tweede jaarfeest. Aanvang 7 u.n.m.

VOOR CHINA.

Naar we vernemen heeft de door de Chineesche vrouwenvereniging hier ter stede georganiseerde toenselavond circa f 400 opgebracht welk bedrag gestort zal worden in het steunfonds voor de slachtoffers van den oorlog in China.

Als bijzonderheid kan worden vermeld dat alle rollen gespeeld werden door dames en meisjes van de Chineesche scholen hier ter stede.

Er werd een aantrekkelijk „elek wat wils“ programma uitgevoerd. Vooral het toneelstuk in de Kuo Yu taal oogstte veel bijval.

„ASJOERA“ VIERING.

Ter gelegenheid van de viering van „Asjoera“ op 12 Maart a.s. zal het Gouverneurskantoor op dien dag gesloten zijn.

NIEUWE FILMS.

Royal-theater, vanaf hedenavond: „De geheime getuige“, met Edmond Lowe en Florence Rice.

INTERLOCALE TELEFOONGIDS.

Verschenen is de nieuwe interlocale telefoongids voor Java, Madoera en Bali.

„KLEUTERZORG IN MIDDEN-JAVA.“

De werkzaamheden der Vereniging in 1937.

In de samenstelling van het bestuur van de verg. kwamen weder eenige wijzigingen. Allereerst dient melding te worden gemaakt van het vertrek van den eerevoorzitter Gouverneur J. C. de Vos, in wiens plaats de nieuw-benoemde Gouverneur, de heer R. K. A. Bertsch zich bereid verklaarde het Eerevoorzitterschap te aanvaarden.

Het jaarverslag waaraan we deze gegevens ontleenen, brengt voorts dank aan de dames van Oldenborgh en Sliem en de heer Sant, Best en Lamers voor hetgeen zij in het belang van Kleuterzorg verrichtten.

Als nieuwe bestuursleden traden op mevrouw P. A. G. Asselbergs en de heer P. Vierhout.

Uitmo 1937 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Gouverneur van Midden-Java, eerevoorzitter:
C. W. van Heeckeren van der Schoot, voorzitter;
C. W. van Heeckeren van der Schoot, wnd. penningmeester;
P. Vierhout, secretaris;
Mevrouw E. J. Zimmerman-van IJzeren, mejuffrouw C. L. Bonnet, mevrouw P. A. G. Asselbergs, leden.

In den loop van het jaar bracht de Landvoogdelijke Familie Haar eerste bezoek aan Midden-Java en Semarang en het is met groote voldoening, dat het verslag gewag maakt van het feit, dat ook het Kleuterhuis werd opgenomen in het programma van de bezoeken van mevrouw Tjarda van Starckenborgh Stachouwer.

Het tehuis.

Het nieuwe tehuis aan Bodjong 150 bleef geheel aan de verwachtingen, welke men er van koesterde te voldoen. Door kleine verbouwingen en verbeteringen werd het voor zoover de geldmiddelen der Vereniging het toelieten, geliefkelijker gemaakt en beter beantwoordend aan het gestelde doel, nl. de kinderen een gezond en goed onderdak te verschaffen.

De leiding van het tehuis bleef gedurende verslagjaar in handen van de gewaardeerde directrice mevrouw J. A. W. A. Godefroy, die in haar zeker niet eenvoudige taak wordt bijgestaan door vier helpers.

Het aantal kinderen groeide gedurende 1937 gestaag, totdat er na de groote vacantie wegens het bereiken van den leeftijdsgrens, wederom een vijftal moest worden afgestaan aan het Protestantische Weeshuis.

Men ging 1937 in met 36 kinderen, welk aantal in den beginne terugviel tot 31, doch daarna zienderoogen vermeerderde, zoodat in Juni het maximum van 44 kinderen bereikt werd. Bij het einde van het jaar telde het tehuis 36 verpleegden.

Het aantal verpleegdagen bedroeg totaal 13.709, hetgeen tegenover 1936 met 10.394 wederom een aanzienlijke vermeerdering aanwist.

Evenals andere jaren werd het tehuis van verschillende zijden met kleren, speelgoed en lekkers geholpen, terwijl op de lijst voor Sinterklaas en Kerstfeest goed werd ingetekend.

Geneeskundige hulp.

De dagelijkse medische controle der kinderen bleef in de beproefde handen van het medebestuurlijk med. dr. Bonnet. Aan haar, evenals aan H. H. doktoren Hofer, Proot en Pilon betuigt het verslag dank voor hun belangvolle hulp.

Ook in het achter ons liggende jaar moest de hulp van de C. B. Z. worden ingeroepen voor de opname van eenige patiënten, die geïsoleerd dienden te worden gehouden.

Tenslotte wordt dank gebracht aan het Protestantische Weeshuis, waarvan veel hulp werd ondervonden en aan het Centraal Genootschap voor Kinderherstellingen en Vacantie Kolonies, hetwelk de Verg. wederom in staat stelde kosteloos eenige zwakke kinderen naar Salatiga te zenden.

Financieel overzicht.

Wat de inkomsten van de Vereniging in 1937 betreft, behoeft het verslag eindelijk weer eens minder in mineur gesteld te zijn.

Van de Gemeente Semarang en de Provincie Midden-Java werd als subsidie respectievelijk f 200. — en f 75. — ontvangen.

De Javase Bank steunde met f 100. — op welk bedrag ook in de toekomst mag worden gerekend.

Het reeds lang toegezegde aandeel in de groote loterijen werd toegewezen en zoodat in November jl. een bedrag van f 4018,62 ontvangen, waardoor men in staat is weer wat ruimer adem te halen. De toekomst kan met meer vertrouwen tegemoet worden gezien, temeer waar in de eerste helft van dit jaar waarschijnlijk weer een aandeel van een der loterijen zal worden toegekend.

Het totaal der uitgaven voor de exploitatie van het tehuis bleef gedurende verslagjaar stationair, hetgeen echter betekent, dat de uitgaven per kind door het groot aantal verpleegden aanzienlijk geringer werden.

Men is thans zoover, dat kleding, voeding, huisvesting en verpleging van een kind circa f 0,50 per dag kost.

Ter illustrering laten wij hieronder een overzicht van de kosten per verpleegdag over de laatste 3 jaren volgen:

	1935	1936	1937
Salaris Eur. personeel	0.375	0.262	0.199
Salaris Inl. personeel	0.102	0.075	0.049
Voeding	0.176	0.145	0.108
Ziekenbeh. & Geneesm.	0.044	0.010	—
Huishuur	0.150	0.091	0.071
Overige kosten	0.129	0.108	0.084

Totale exploitatie 0.976 0.691 0.511

HET WEER TE SEMARANG.

Van het Provinciaal Waterlooppkundig Laboratorium ontvingen we onderstaande temperaturen en regencijfers van af den 28sten tot en met den 6den Maart 1938.

	Min.	Max.	in m.m.
28 Februari 1938	23.4	32.1	—
1 Maart	24.5	30.8	0.9
2 „	25.2	32.2	—
3 „	23.5	31.8	13.9
4 „	24.5	31.2	10.6
5 „	23.0	31.0	26.8
6 „	24.3	31.7	12.0

In de afgelopen week bedroeg de gemiddelde vochtigheidsgraad des middags 55.6% en des nachts 87.7%.

Aanrijdingszaak Voor den Raad van Justitie.

Het Openbaar Ministerie Acht Beklaagde's Schuld Niet Bewezen en Eischt Vrijspraak.

Geheel Links Rijden Verklaarbaar.

Hedenmorgen heeft voor den Raad van Justitie terecht gestaan Th. v. W., oud 28 jaar, geboren te Apeldoorn, wonende in het regentschap Kendal.

Beklaagde wordt ervan beschuldigd, dat hij op Zondag, 4 Juli 1937 des voormiddags omstreeks halfniet met den door hem bestuurden auto merk Studebaker op den provincialen weg Semarang — Kendal nabij kilometerpaal 16 roekeloos en onvoorzichtig heeft gereden, met het misdien aan zijn schuld te wijten gevolg, dat die auto ter uiterste linkerzijde van den weg in botsing is gekomen met den voetganger Sanir en deze door die botsing van zijn daarvoor veroorzaakt val onder meer een wond op het achterhoofd en twee miltcheuringen heeft bekomen, tengevolg van welk letsel hij na korten tijd is overleden.

Door den officier zijn in deze zaak twee getuigen opgeroepen, n.l. K. a. K. van beroep tuijngonen, wonende in het regentschap Kendal en M. S., van beroep assessor van Toegoe, district Kaliwongoe, regentschap Kendal.

De Raad is als volgt samengesteld. President mr. Van Walsum, leden mrs. Abell en Albarda, griffier mr. De Graaf, terwijl het O.M. wordt waargenomen door mr. Gaymans.

Bekl. wordt niet bijgestaan door een verdediger.

Op de vraag van den president of bekl. erkent schuld te zijn zegt bekl. inderdaad den man aangereden te hebben, maar dat deze zoo plotseling voor zijn auto opdook dat hij geen aanrijding meer kon voorkomen, in weerwil van krachtig remmen.

Bekl. reed ongeveer 50 km., links van den weg. Hij was op weg naar Tjinalah, voor herhalingsoefeningen.

Pres.: Reed u niet wat harder, omdat u nog zo ver van uw bestemming was?

Bekl.: Neen, ik moest pas den volgende morgen opkomen.

Beklaagde's kebon zat bij hem in den auto; voor hem uit reed een vrachtauto.

Pres.: Bent u over den voetganger heen gereden?

Bekl.: Neen, mijnheer de president.

Voorts zegt bekl. van meening te zijn alles gedaan te hebben om een aanrijding te voorkomen.

Pres.: Had u niet naar rechts kunnen uithalen, of was er verkeer op den weg?

Bekl.: Niet dat ik weet. Ik heb slechts den vrachtauto gezien welke voor mij uitreed. Mijn kebon is van een andere meening, maar ik heb, behalve den vrachtauto, niets gezien.

Uit het verdere verhoor blijkt dat bekl. reeds rijdt sinds 1931 en nimmer een aanrijding heeft gehad.

Bekl. heeft na de aanrijding het slachtoffer in zijn auto naar een ziekenhuis vervoerd, zoodat snel geneeskundige hulp kon worden verleend.

Aan de hand van een situatie-teekening wordt het ongeluk nagegaan.

Pres.: Toen u begon te remmen, zag u het slachtoffer den weg oversteken?

Bekl.: Ja.

Pres.: Dus u hebt den voetganger niet op den berm van den weg aangereden?

Bekl.: In geen geval. Hij bevond zich reeds op den weg.

Beklaagde vertelt verder volkomen frisch geweest te zijn; hij had geen vermoeden van het ongeval. Hij heeft geen steun verleend aan de nabestaanden.

De getuigen.

Voorgeroepen wordt get. M. S., assessor van Toegoe.

Veel kan deze getuige niet verklaren; hij arriveerde toen het slachtoffer reeds was weggebracht. Er lag nog een mandje met paswaren op den weg.

Het ongeval vond plaats recht tegenover de woning van den voetganger, die eerst kort geleden uit het ziekenhuis was ontslagen, na een malaria-aanval. De huisgenooten hebben verklaard dat het slachtoffer zich niet prettig voelde en naar den pasar ging om medicijnen te koop.

G. e. heeft nimmer gehoord dat bekl. roekeloos reed.

Voorgeroepen wordt de tweede getuige, K. a. K. van beroep tuijngonen bij bekl. die dien bewusten morgen bij bekl. in den auto zat. Getuige zat links achterin den wagen. Hij zegt het slachtoffer reeds op eenigen afstand op den berm aan den linker kant van den weg te hebben zien loopen.

Pres.: Heeft bekl. getoeterd?

Get.: Ja.

Pres.: Keek het slachtoffer om toen hij wilde oversteken?

Get.: Neen.

Pres.: Wat deed bekl.?

Get.: Hij begon langzamer te rijden.

Het is best mogelijk, dat hij toen ook geremd heeft.

Pres.: Wat deed het slachtoffer, toen bekl. getoeterd had?

Get.: Hij bleef maar doorloopen.

De getuige verklaart verder dat bekl. niet over het slachtoffer is heengereden.

Pres.: Heeft het slachtoffer misschien nog iets gezegd?

Get.: Ja, ik hoorde hem mompelen: „Moeder ik ga dood“.

Dan komt de raad op de kwestie van den vrachtauto. Beklaagde heeft verklaard, dat de vrachtauto voor hem uitreed. Deze getuige zegt thans, dat het in de eerste plaats geen vrachtauto is geweest, doch een bus en dat deze bus niet voor bekl. reed, maar voor bekl. reed, doch hem tegemoet kwam.

Pres. tot bekl.: Wat zegt u daarvan?

Bekl.: Ik heb geen bus uit tegengestelde richting zien aankomen. Ik heb slechts den vrachtauto voor mij gezien. Het is echter niet onmogelijk, dat er uit tegengestelde richting een bus aankwam. Dat heb ik trouwens ook in het voor-onderzoek gezegd.

Mr. A. bell: Is het niet mogelijk dat er een bus voor bekl.'s auto reed en een bus uit tegengestelde richting kwam?

Get.: Neen. Er reed geen auto voor bekl.'s auto!

Bekl. persisteert echter eveneens bij zijn verklaringen. De zaak wordt hierop enkele minuten geschorst.

Het Requisitoir.

Na her-opening der zitting wordt het woord gegeven aan den Officier voor het houden van het requisitoir.

De Officier wijst erop, dat men hier met een eigenaardig geval te doen heeft n.l. schuld aan het ongeval en schuld aan den dood van het slachtoffer. De dood van het slachtoffer kan wel als een voorzienbaar gevolg van een dergelijke aanrijding beschouwd worden.

Intusschen is ook het slachtoffer medeschuldig aan het ongeval. Vaststaat dat bekl. uiterst links reed. De meeningen over den vrachtauto zijn verdeeld. Bekl. zegt dat er een vrachtauto voor hem uitreed, terwijl get. verklaart, dat er een bus uit tegengestelde richting kwam. In dat laatste geval is het uiterst links rijden van bekl. verklaarbaar.

Verder mag worden aangenomen, dat bekl.'s auto tot stilstand kwam op de plaats waar ook de aanrijding plaatsvond. Er bestaan hier omstandigheden die bekl.'s handelingen zouden kunnen verklaren.

Tenslotte recht de Officier het wettig en overtuigend bewijs van bekl.'s schuld niet bewezen en vraagt op grond daarvan vrijspraak.

De Raad bepaalt de uitspraak op Donderdag 10 dezer 's morgens elf uur.

RADIO VERG. MIDDEN-JAVA.

In verband met verhuizingswerkzaamheden is de Radio Verg. Midden-Java gisteren en heden niet in de lucht.

LOFS
ARANG

mpo" een
schwaren.

35 ct.
r 35 "
ORST
g. 130 ct.
RST

g. 150 ct.
ORST
g. 150 ct.
35 "

30 "

40 ct.
VER-
45 ct.

40 ct.
40 "
ORST
40 ct.
150 ct.
er)

PARK-
IEREN

194-1193

SCOTTE.

len als gehu-
aarde ook vo-
noordman heb-
trijd gespeel-
Male het de-
de, en hun

erpen: 4-
derdam: 2-
derdam: 9-
dam: 5-

Rotterdam: 4-
am: 7-

gelijk spel in-
kan inderda-

ist nog

, na afloop in
on. Op vijftien
het eerst
Schaatsen
had hiervoor
aldus ver-
saakte ik voor-

werd ik voor-
d gezonden, d-
at was in 190-
rd, alles wa-
ring het te di-
In het la-
dat in 1933
werd ik d-
aking, waar-
voor het een-
sten tijd man-
arna naar

ederland nam-

dat ik in 190-
meter twee-
voor Mathie-
b ik ook
gemaakt.
eesche kamp-
rnisch, bij
ed ik de 100-
g nimmer d-
was. Daarmee
terwijl ik
eworden.

ekomstige w-
a wereldreco-
endijk verda-
getracht om
goed mogelij-
thans in
de Nederland-
veren en ik
puntenaan-
dat het in
dsche rijde-
orden, om
men.

er op de f-
september be-
ingen voor
een ja-
jaar — en
ig om in co-

Langendijk,
aan de we-
tite resul-

**BOUWT
UW
HUIS
OP
HET
LAND PETERONGAN.**

327-1454

Zoekt U een bouwterrein voor Uw woning?

Wij hebben in het centrum van Semarang, aan verschillende wegen, bouwterreinen voor U tegen billijke prijzen.

Vraagt condities voor koop, huurkoop en hypotheek aan de N. V. Administratiekantoor „PETERONGAN”, in het gebouw van De Javasche Bank, tel. Smg. 295, toestel 7.

Familieberichten

Hierbij vervullen wij de treurige plicht kennis te geven van het overlijden te Tegay van onze jarenlange trouwen medewerker en vriend

J. M. LOLANG
In den ouderdom van 49 jaar.
De Administrateur en Geëmpleydeerden der Sf. „Djatibarang”.
Sf. Djatibarang, 4 Maart 1938, 1704

Dankbetuiging.
Voor de vele blijken van deelneming betoond bij het overlijden van onze Vader en Grootvader
„DS. C. ZWAAN
emer. miss. predikant van Jogja
zeggen wij hartelijk dank

Uit aller naam
A. C. Zwaan
Poerwokerto.
1705

Pangeran Adipati Ario Praboe Soeriodilogo, Hoofd van het Pakoe Alamsche Huis en Goesti Kangdjeng Bendoro Raden Ajece Adipati Pakoe Alam, hebben hierbij de eer kennis te geven, dat zij op 17 Maart 1938 des avonds om 7 uur bij gelegenheid van het honderd en vijf en twintigjarig bestaan van het Pakoe Alamsche Huis gaarne zullen ontvangen.

Kleding: Voor heeren rok en witte das.
Voor heeren officieren daarmee overeenkomende tenue!
1702

Goed Nieuws verlicht den arbeid.

DE HAV-BANK POLIS
VERLICHT UW ZORGEN VOOR OUDERE DAGEN

HAV BANK SCHIEDAM
LEVENSVZERKERING-LIJFRENTE

Directie voor Ned.-Indië
O. W. J. Schlenker
Assurantiekantoor voor Ned.-Indië N. V.
Semarang.
595-1824

GEVRAAGD:
ONDERWIJZERES
met Fröbelakte te Parakan.
Salaris f 30.— p.m.
Sollicitaties bij Bestuur Part.
H. C. S. Parakan. 1706

IMPORT

Wegens vertrek naar Europa zoekt eigenaar van Importfirma, gevestigd op EEN der hoofdplaatsen van Java aansluiting bij bestaande firma gevestigd op andere plaatsen (gunstige gelegenheid tot opening van nieuw filiaal), of Juniorpartner (procuratiehouder) in staat tot algeheel beheer der zaak.

Vereischten: Ia referenties, goede kennis van manufacturen. Uitvoering offerten onder No. LS 3112 aan N. V. Niar, Postbox 127, Soerabaja.
1701

OVERZEE-EDITIE
voor den **ARCHIPEL**
van „DE LOCOMOTIEF”.

Versijnt tweemaal per week in tijdschriftvorm, en is speciaal voor de Buitenbezittingen.

Abonnementsprijs **f 6.—** per kwartaal incl. porto.

De Editie voor Uw Advertentie.

Meer dan 48.000.000 menschen gebruiken
EX-LAX
Het onschadelijke chocolade laxermiddel voor klein en groot.
Bij alle Apothekers en Drogerijen verkrijgbaar.

WANNEER MUSKIETEN UW SLAAP VERSTOREN DOODT ZE MET FLIT

Indien de soldaat niet op het blik staat, is het geen FLIT

Dr. RICHTER'S KRUIDENTHEE
thans ook verkrijgbaar in TABLETVORM de zoogenaamde „DRIX TABLETTEN”
Overal verkrijgbaar à f 1.80 per blik.
Importeurs: **ELLINGER & Co.**
Soerabaja — Batavia-C.
365-1646

Grand Hotel Dieng
WONOSOBO. TELF. 39.

Geeft U in alle opzichten **satisfaction.**

487-1674

Crediteuren van de te Semarang gevestigde N.V. De Industrie in liquidatie wordt door liquidateuren verzocht hunne **vorderingen uiterlijk op 18 Maart 1938 in te dienen** ten kantore van den liquidateur **Mr. F. van Houten**, Hoogendorpstraat 30 te Semarang.
1703

een fraaie Buste in 8 dagen

Leest dit aanbod:
(Uitwendig, gemakkelijk, geheim)
seinform-Bustecreme
Kuur A-ontwikkeling
B-versteviging
C-vermindering.
Per kuur f 6.50 bij:
Maison ENOCH
57 BODJONG - TEL. 53 SM.
862-2218

REX BIER PRIJZEN

Bij de opening van het Chineesche restaurant

KIT WAN KIE Bodjong.

zijn de volgende prijzen op onderstaande nummers gevallen.

1e PRIJS	pracht houten schemerlamp	No. 13.
2e	moderne rooktafel	No. 7.
3e	staande leeslamp	No. 36.
4e	echtzilveren chineesch theekopje	No. 42.
5e	echtzilveren idem	No. 63.

Deze prijzen zijn binnen 14 dagen af te halen.

bij **KIT WAN KIE** Bodjong.
1697

DINSDAG EN VRIJDAG *Loez*

dames schoenen
bally mansfield
ontvangen de nieuwste modellen
waarbij diverse modellen in de nieuwe blauwe kleur.
speciale etalage
java stores
107-1106

1938 LINCOLN-ZEPHYR V-12

Een nieuwe wagen met ongekende eigenschappen.

Zooals een moderne luchtkruiser zich sierlijk en zelfbewust door het luchtruim speedt, zoo nadert U thans over de wegen van het land, even sierlijk, even zelfbewust, een nieuwe wagen, de 1938 V-12 Lincoln-Zephyr. Volkomen in harmonie met wat door distinctie en elegance wordt geboden is een nieuw voorfront ontworpen, zijn nieuwe stroomlijnvormen ontstaan welke ineenvloeiende lijnen een symphonie van staal het aanzien hebben gegeven.

De nieuwe Lincoln-Zephyr is inwendig ruimer en uitwendig grooter, de wielbasis is tot 3.18 M. verlengd en de veerbasis tot 3.45 M.

De zitplaatsen bieden het comfort van clubfauteuils, welk comfort nog wordt verhoogd doordat alle zitplaatsen in het midden van den wagen en tusschen de assen zijn geprojecteerd.

En opnieuw is de Lincoln-Zephyr, met handhaving van de fundamentele, juist gebleken, constructiebegrippen, gebouwd naar dusdanig vooruitstrevende ideeën dat de wagen opnieuw zijn tijd jaren vooruit is en gebleven is wat hij steeds was: Een unieke wagen in een eigen klasse.

De V-vormige 12-cylindermotor welke gedurende 1936 en 1937 meer dan 45000 Lincoln-Zephyr eigenaren met bewondering heeft vervuld, en dat niet alleen voor wat prestaties betreft doch ook door een zuinig benzineverbruik, is opnieuw verijnd om hetgeen U van een modernen motor verlangt nog weer soepeler, nog weer meer geruischloos te kunnen verrichten. Met zijn 110 P.K. motor beweegt de Lincoln-Zephyr zich handzaam door druk verkeer en snel over de wegen der vlakten en bergen daarbij slechts 1 Liter benzine verbruikend op 6 à 7 K.M.

Indien het gedurfde voorfront van dezen nieuwen wagen U aan den neus van een modern vliegtuig doet denken, is Uw gedachte juist. Het voorfront is ontworpen naar een moderne air-liner. De redenen daarvan zullen U duidelijk zijn. Practische grondslagen, meer nog dan den wensch om fraaie lijnen te scheppen hebben tot den huidige vorm geleid. Zoo geeft het laag gehouden, horizontale radiatorrooster, afgescheiden van zijn fraaien vorm, den motor meerdere koeling.

De constructie-principes van dezen wagen betekenen een definitief breken met de traditioneele opvattingen tot dusver op het gebied van den automobilbouw gehuldigd. In de gesloten typen zijn carrosserie en frame niet twee afzonderlijke eenheden, doch is een aaneengeslaschte eenheid geconstrueerd welke ook den vloer en het geheel stalen dak van den wagen omvat alsmede het voorfront, de achterzijde en de zijwanden. In den wagen rijdend is U geheel en al door staal omringd terwijl U het voorbijglijdend landschap beziet door veiligheidsglas van hooge kwaliteit.

Er is dit jaar aan de Lincoln-Zephyr serie een Convertible Sedan en een Convertible Coupé toegevoegd zoodat U thans een keuze kunt doen uit 6 verschillende carrosserie-typen.

Neem zelf het stuurwiel van den nieuwen Lincoln-Zephyr in Landen om ten volle te kunnen ervaren welke de voortreffelijke prestaties en de technische kwaliteiten van dezen wagen zijn en smaak het genot hetwelk een perfecten wagen en motor den kenner verschaft. In waarde, in prestaties, in lijn en vorm, is deze hypermoderne 12-cylindervagen een klasse-wagen welke tegen een laag prijs wordt aangeboden.

UIT VOORRAAD LEVERBAAR.

De naastbij-zijnde Ford-dealer zal U gaarne met details en prijzen van dienst zijn.

CITY THEATER

laatste voorstellingen

FRANK CAPRA'S RONALD COLMAN

LOST HORIZON

EEN UNIEKE WONDER PRODUCTIE! HET EVENEMENT OP FILMGEBIED!
Vooraf: METRO's uitgebreide PANAY-REPORTAGE:
VOOR ALLE LEEFTIJDEN.

Morgenavond HET NEW UNIVERSAL'S MEESTERWERK

ERICH MARIA REMARQUE'S
Schitterend vervolg op "IM WESTEN NICHTS NIEUWS" en op het doek gebracht in een der machtigste en aangrijpendste films van alle tijden!

TENS of MILLIONS
who read... and saw
Erich Remarque's "ALL QUIET on the Western Front"
NOW await its mighty successor

THE ROAD BACK
A UNIVERSAL PICTURE
featuring
JOHN KING, RICHARD CROMWELL, SKIM SUMMERS, ANDY DEVINE, BARBARA READ, LOUISE BAZZANO, JOHN EMERY, NOAH BEERY, JR., MAURICE MURPHY, ETIENNE GIRARDOT

EDMUND GRAINGER Associate Producer
Screen Play by R.C. SHERRIFF and CHARLES KENYON
A JAMES WHALE PRODUCTION
CHARLES R. ROGERS, Executive Producer

Een zuiver aangrijpende weergave van den ontworpen toestand der samenleving in de NA-OORLOGS JAREN.....
304-1425

HEDENAVOND

Première METRO'S sensationeel schlager

ROYAL THEATER

A NEW KIND OF MYSTERY!
It's exciting fun... when you get every clue with "Chris" Cross, new super-sleuth! Thrills... as you solve four crimes before he does (if you're that clever)!

UNDER COVER of NIGHT
Edmund Lowe - Henry Daniell
with Nat Pendleton - Sarah Haden
Directed by GEORGE B. SEITZ

De geheime Getuige.

Een zonderling moordmysterie aan de Universiteit!
Een super speurder ziet zich voor zijn meest raadselachtig en griezelig avontuur.

EEN ULTRA-MODERNE DETECTIVE LOST DEN EEUWEN-
OUDEN VORM VAN MISDAAD OP.
ADEMBENEMENDE SPANNING VAN BEGIN TOT EIND.

LET OP DE SPEEDDATA VAN:

"BIG CITY"
met
Luise Rainer en Spencer Tracy.

TOKO VAN DE POL

Lang gekoesterde wenschen

zullen in vervulling kunnen gaan. De verjaardag is in het verschoot of wel de trouwdag is bepaald. Wat zal een welkom geschenk wezen en tevens een bezit voor het leven?

Is er voor de huisvrouw een grooter genot dan het dagelijks gebruik van Zilmeta, het onovertroffen zilverwitte Gero-metaal, dat door en door vlekvrij is, nooit gepoetst behoeft te worden, onverslijtbaar is en steeds nieuw blijft?

Bepaal Uw keuze op Uw gemak uit de vele mooie couvertsmodellen in Zilmeta. Kies met zorg de cassette die juist dat assortiment bevat dat Uw wenschen bevredigt.

Wij kunnen slechts enkele modellen afbeelden. Laat U zich daarom de complete collectie voorleggen. Alle goede zaken op dit gebied kunnen U van dienst zijn.

Zilmeta
GERO (ZILMETA)

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

VLEKVRIJ DOOR EN DOOR

In de cassette Model no. 763

641-1510

ELKEN DINSDAG EN VRIJDAG

Loe's

Heden werden wij verblijd met de geboorte van een flinken zoon, dien wij noemen.
Moeder en kind maken het best

„Moeder en kind maken het best“

In het begin mijner zwangerschap had ik veel te lijden van hevige krampen door het gehele lichaam. Mijn arts schreef mij Kalsantabletten voor, welke ik stipt innam. Binnen een week had ik nergens last meer van. Op aanraden van mijn arts bleef ik Kalsan gebruiken. De gunstige uitwerking bleef niet uit. Ik kreeg groote rust, terwijl de brakeningen in het geheel niet voorkwamen. Mijn gezondheid liet niets te wenschen over en „last not least“ de bevalling is eveneens zeer gemakkelijk gegaan.
Mevr. K. K. L. te D.

Natuurlijk maken zij het best. Want tijdens de zwangerschap nam de nu zoo stralende moeder Kalzan. Daar Kalzan minerale ondervoeding voorkomt, de oorzaak van zoo menige moeilijkheid in deze periode, heeft zij geen ontstoken tanden gekregen en is er geen haaruitval opgetreden, terwijl ook brakeningen of duizelingen zijn weggebleven. Haar jeugdige veerkracht heeft zij geheel en al behouden.

En baby heeft met behulp van Kalzan een sterk gestel voor zijn heele leven meegekregen. Kinderziekten, zoals rachitis, hebben geen vat op hem.

Laat Kalzan ook Uw nimmer falende hulp zijn bij het vormen van een gezond en gelukkig gezin.

KALZAN
HET CALCIUM-NATRIUM VOEDSEL

EEN GROOTE VOORUITGANG DER WETEN SCHAP

De moderne verfrische shampoo en haarverf

KLEINOL

INDIEN BIJ UW KAPPEL NIET VERKRIJGBAAR: VRAAGT UITVOERIGE BROCHURE BIJ TRIMSCHER & CO. BATAVIA-C
844-2184

NACET MESJES
MADE IN ENGLAND
25 CENTS VOOR 10

VOOR DRIETANDS-APPARATEN

Nacetmesjes zijn favoriete wagens hun superieure kwaliteit en lage prijs. Waagt U niet aan goedkope mesjes. Koop Nacetmesjes en U scheert U goed en prettig vele malen met één mesje. Nacetmesjes passen op alle drietands-apparaten.

ELKEN DINSDAG EN VRIJDAG

Loe's

Verkrijgbaar bij: **Toko SPIEGEL**
208-1207

OOST JAVA BIOSCOPE Heden-avond laatste voorstellingen.

Western SOUND Electric SYSTEM

O, MOEDER, DIE ZEEMAN
Miss Pacific Fleet
MET **Joan Blondell - Glenda Farrell**
Hugh Herbert - Allen Jenkins.
EEN KLINKENDE COMEDIE - EEN KOSTELIJKE AMUSEMENTS-FILM!

Morgenavond première VAN DE GROOTE COLUMBIA CABARET FILM

CALLING ALL STARS
The Show of Shows

AMBROSE en orkest - EUGENE PINI en zijn Tango-band - CARROL GIBBONS en zijn Savoy Orpheans.

TURNER LAYTON - FLOTSAM en JETSAM - LARRY ADLER - Harmonica Virtuosi - THE 12 ARISTOCRATES - THE BEGA FOUR de overweldigende acrobatische dansers - de rolschaatsen fenomenen - THE WHIRLWIND KATERS en nog tal van andere beroemdheden - de rijkste amusementsfilm ooit gemaakt.

Een SUPER SHOW zoals alleen de film U vermag weer te geven daar zoo'n groot ensemble tezamen op het toneel/onbetaalbaar zou blijken te zijn!
304-1423

LEVENSPPOSITIE.

Wegens gebrek aan opvolger, wordt gevraagd een **compagnon met kapitaal** voor electrisch bedrijf met toko-verkoop, in koel klimaat, met vooruitzicht de zaak over te nemen.

Sollicitatie met uitvoerige inlichtingen en referenties onder No. 1123 aan Brinkmans Advertentie Bureau, Tamblong 8, Bandoeng. 1700

ADVERTERT in

„De Overzee Editie voor den Archipel“
van
„De Locomotief“.

VERSCHIJNT 2 x PER WEEK IN TIJDSCHRIFTVORM.

REX Djocja

HEDEN VOOR HET LAATST
WARNER BAXTER EN MYRNA LOY in
TO MARY WITH LOVE

VANAF MORGEN E.V.A.
CONRAD VEIDT in **UNDER THE RED ROBE**

LUXOR Djocja

HEDEN EN MORGENAVOND
DE KONING DER PRAIRIFILMS
POWDER SMOKE RANGE

MET EEN SCHITTERENDE ROLBEZETTING VAN GROOTE COWBOY-STERREN.
302-1423

VOOR **KLACHTEN** OVER DE **BEZORGING VAN ONS BLAD** na 5 u. n. m. belle men op **HVL. 547.** (Ks 7 u. n. m. zijn geen couranten-loppers meer beschikbaar).

Wij ontvangen heden

een **KLEINE** Bezending **grote MONOPOLY spelen.**
Het grootste gedeelte is reeds uitverkocht. Zoo lang de voorraad strekt leveren wij voor f 8.50.

GODIMA
Het Indische Mail Order huis Semarang tel. 1015 v/d Burgstraat 2 (Parade Plein)
838-2173

BUITENLAND.

Het Gezond Verstand der Franschen zal Winnen.

Frankrijk voor de Keuze: Sovjet-Politiek, of Samenwerking met Engeland voor den Vrede.

Vorbereiding van Europa's Eenheid.

Oorlog en vernedering of vrede en voorspoed?

door

Pierre Flandin.

(Oud-premier van Frankrijk)

Bondskanselier Schuschnigg heeft na zijn bezoek aan Berchtesgaden zijn regering gewijzigd; Hitler heeft een groote rede gehouden, Eden is afgetreden; Engeland en Italië gaan onderhandelen — elk dezer feiten is belangrijk genoeg om de staatslieden aan het denken te brengen; het samenvallen dezer gebeurtenissen heeft de volken in beroering gebracht.

Schuilt er echter in dit alles veel, dat onverwacht kwam? Naar mijn mening niet; in het Boek van het Lot staan trouwens nog meer gebeurtenissen, welke zich weldra zullen voltrekken. De eenige onzekerheid, welke thans bestaat, is hoe de verschillende volken op deze gebeurtenissen zullen reageren. Ik wil trachten te schetsen hoe het Fransche volk er tegenover staat.

Onze openbare mening is sedert 1919 in slaap gewiegd door de sussende welsprekendheid der tribunen van Genève. Eerst arbitrage, veiligheid en ontwapening, daarna collectieve veiligheid, wederkerige bijstand en ondeelbare vrede; het zijn twee zangen, welke de Franschen langen tijd in hun vreedzaam rust deden voortzinnen. Het is waar, dat de samenhang soms door eenige vreugdevorstouders werd onderbroken. Maar, zoo zeide men ons, dat waren slechts onbeschaamde schreeuwers, die door den machtigen Volkenbond wel spoedig getuchtigd en tot rede gebracht zouden worden. Ja, het is zelfs gebeurd, dat het orkest eenige medewerkers geheel verloor, doch men overtuigde er Frankrijk van, dat dit van geen betekenis was: straffen zij, die heengingen, niet het meest zichzelf? Het leek wel, of het belangrijkste was, dat de Bond bleef voortbestaan, dat er sekundum-rapporten kwamen, resoluties en processen-verbaal, benevens een monumentaal paleis om dit alles in op te bergen.

Toch hebben verscheiden Franschen zich wel eens verbaasd, als zij merkten, hoe de feiten in strijd waren met hun droomen. Maar zij werden voor het meerendeel niet ontroeven aan de traditionele opvattingen, waarin de leiders hen gestadig bleven versterken, ook toen velen zich afvroegen, of men niet inderdaad met een droombeeld te maken had.

DE GROOTE VRAAG.

Nu zal er binnenkort in de Fransche Kamer een groot debat beginnen over de buitenlandse politiek. Stellig zullen we er weer betuigingen van trouw aan en hoop in den Volkenbond hooren. Dat is niet te verwonderen, want ten slotte kan men het probleem van vrede of oorlog niet meer ter zijde schuiven.

Maar de vraag, waarvoor het Fransche volk thans geplaatst is, luidt naar mijn mening aldus: Moet Frankrijk zich in een oorlog laten vervlechten door zijn deelneming aan een ideologische blok, dat men ten onrechte een blok der democratiën heeft genoemd en dat tegen de totalitaire staten, Duitsland en Italië, is gericht? Of moet Frankrijk integendeel een poging doen, om tot toenadering en verzoening te komen met alle Europeesche landen, onafhankelijk van hun regime?

Het antwoord, dat de Britsche natie steeds op deze vraag heeft gegeven, is: „Nimmer onvoorwaardelijke samenwerking met Frankrijk van ongemeene betekenis, maar dan ook is de Fransche openbare mening overtuigd van de noodzakelijkheid van een accoord tusschen Frankrijk en Engeland, zoowel in het belang van Europa als van den wereldvrede. Zij zou niet twijfelen, dat de regering en het parlement ten opzichte van de belangrijke problemen, welke beslissen over oorlog of vrede,

de, een houding aannamen, waardoor de Fransch-Britsche samenwerking in gevaar zou komen te verkeren.

DELICATE KWESTIE.

Anderzijds zou het evenwel nutteloos zijn te verhalen, dat het aanvaarden ener politiek van ontspanning en samenwerking met Rome en Berlijn, ook indien dat gebeurt in volledige harmonie met Londen, in Frankrijk een delicate kwestie van binnenlandsch-politiek aard aan de orde stelt. Ons volksfront immers is de belichaming en vertegenwoordiging ener anti-fascistische en anti-Hitleriaansche ideologie.

Wie er aan twijfelt, leze eens de drie bladen „Humanité“, „Populaire“ en „Oeuvre“, die heel duidelijk het volksfront weerspiegelen in zijn communistisch, socialistisch en radicaal-socialistisch aspect. De eerste en eenige moeilijkheid, waarop Léon Blum stuitte in zijn betrekkingen met zijn parlementaire meerderheid, is ontstaan door de kwestie der interventie of non-interventie in Spanje.

De Britsche regering heeft, door na Hitler's rede, welke de Italiaansch-Duitsche solidariteit tegen het roode Spanje onderstreepte, toenadering tot Rome te zoeken, ongetwijfeld den Gordaanschen knoop van den Spaanschen oorlog en zijn mogelijke uitbreiding in de Middellandsche Zee en in Europa, doorgehakt. Tegelijkertijd echter verplicht zij de Fransche regering tot een keuze: tusschen de Russische politiek en den steun aan de communistische partij enerzijds en de Fransch-Britsche samenwerking en een breuk met het volksfront anderzijds.

VOLKSFRONT-METHODES.

Waarschijnlijk zullen krachtige pogingen worden gedaan — eigenlijk zijn zij al begonnen zoodra Eden's heengaan te Parijs bekend werd — om het Fransche volk te overtuigen van de onbestendigheid der nieuwe Britsche politiek. Allen in Frankrijk, die vernocht zijn aan de Russische politiek — en dat is niet alleen de communistische partij — ja allen, die de voortzetting wenschen van het volksfront-experiment, zullen zich gaan bejiveren aan te toonen, dat de politiek van ontspanning en toenadering tot Rome en Berlijn tot mislukking gedoemd is.

Nadat ik twee maanden geleden deze politiek heb bepleit, heeft men mij dagelijks pro-fascist en pro-Hitler genoemd; ik betwijfel niet, of Neville Chamberlain zal in de Volksfrontpers dit lot weldra met mij gaan deelen.

Daarna zal men trachten de Fransche openbare mening er van te doordringen, dat de positie van het Britsche ministerie aanzienlijk is verzwakt, dat spoedige algemeene verkiezingen in Engeland onafwendbaar zijn en dat de nederlaag der conservatieven en de overwinning der socialistische zeker zijn.

En ten slotte — de bronnen der communistische propaganda zijn rijk en gevarieerd — zal men pogen het verzet tegen Hitler's eischen ten opzichte van Tsjecho-Slovakije en de vroegere Duitse koloniën uit te buiten. Door een zonderlinge manoeuvre zullen degenen, die de volkomen onderwerping der Fransche politiek aan het Foreign Office predikten, toen deze overeenstemde met hun anti-fascistische doeleinden, thans de van der revolutie hijnschen tegen een nieuwe Britsche politiek, welke niet voldoet aan hun strijdjustige verwachtingen.

Maar hoe zal dit alles eindigen? Naar mijn mening zonder eenigen twijfel met een versterking der Fransch-Britsche samenwerking, naar de volle mate waarin deze alle kansen aanrijpt om vrede in Europa te herstellen, onafhankelijk van ideologische tegenstellingen. In Frankrijk zal dat gepaard moeten gaan met een ommekeer in de binnenlandsche politiek, een ommekeer, welke door de moeilijke financiële, economische en sociale situatie in elk geval spoedig moet plaats vinden.

Het Fransche volk wil den vrede. Het benadde den Volkenbond, omdat het van hem de handhaving van den vrede en de garandeering zijner veiligheid verwachtte. Maar het heeft te veel gezond verstand om zich vast te klampen aan een formule, welke haar inhoud heeft verloren. Het zal zich vereenigen met iedere politiek, welke het oorlog of vernedering bespaart en welke de Europeesche eenheid voorbereidt, zoo noodig voor het algemeen herstel van den voorspoed. Het zal die politiek te meer toejuichen met het oog op zijn koloniale rijk, dat in de Fransche politiek een steeds belangrijker rol speelt.

(Nadruk verboden).

Zuid-Afrika's Nieuwe Rol in de Wereld.

Pirow: halfweg tusschen Oost en West.

Grahamstown (Kaapprovincie), 23 Febr. — Vroeg of laat zal het noodzakelijk zijn de duizend piloten onder te brengen, die thans in de aanvullings-escaders worden opgeleid, zoo zeide de Zuidafrikaansche minister van Defensie Pirow in een rede, waarin hij er op wees, dat de Unie zich een eigen plaats veroverd heeft in het gemeenbest der naties. De minister zou gaarne zien, dat Grahamstown het centrale punt werd voor deze eskaders, die deel moeten uitmaken van de verdediging der Oostkust.

Pirow zeide verder, dat men hem wel den „Hitler van Zuid-Afrika“ heeft genoemd, doch hij legde er den nadruk op, dat de Unie steeds een democratisch land zal blijven. De Afrikaansche bevolking van de Unie maakt 60 procent uit van het totaal. De overige 40 procent is Engelsch. Laat ons er dankbaar voor zijn, aldus de minister, dat wij op zekere punten overeenstemming bereikt hebben — laten deze zaken niet de voetbal worden voor partijpolitiek.

Wat een eventuelen oorlog aangaat, verklaarde Pirow, dat de Unie zich van te voren niet kan binden. Wanneer een socialistische regering in Engeland oorlog zou gaan voeren met generaal Franco, dan zou de Unie zich daar niets van aantrekken. Een andere kwestie is, wanneer „een of andere Oostelijke mogendheid“ te Lorenzo Marques aan land zou gaan. Hij was van oordeel, dat voor Zuid-Afrika moeilijke tijden voor de deur stonden. Eens lag de Kaap halfweg tusschen het Westen en het Oosten, er kan in de toekomst een tijd komen, dat zij halfweg tusschen het Oosten en het Westen ligt.

De Pacificatie van Abessinië

Lijst der gevallen.

Rome, 5 Maart (Havas). — Officieel wordt bekendgemaakt, dat tusschen 1 December 1937 en 28 Februari 1938 32 officieren, 6 onderofficieren, 2 soldaten en 3 zwarttheden tijdens politie-operaties in Abessinië werden gedood.

In dezelfde periode zijn 94 officieren en minderen ten gevolge van ziekten of ongevallen overleden.

Van het Vaticaan.

De Paus ontvangt kardinalen en bisschoppen.

Rome, 5 Maart (Transocean). — Z. H. P. Paus ontving heden een aantal kardinalen en bisschoppen, onder wie mgr. Palazzi, apostolisch vicaris van Hankow, pater McCormick, rector magnissimus van de pauselijke Gregoriaansche universiteit en mgr. dr. J. H. Hoogveld, apostolisch visitator van de seminaria in Nederland.

Edén: „Nimmer onvoorwaardelijke besprekingen met Italië“.

De vroegere president van de Vereenigde Staten, Hoover, heeft tijdens zijn bezoek aan Rijsel het studententehuis niet overgeslagen. Daar werd den oud-president de cere-baret van 't corps aangeboden.

De Ecclatante Overwinning der Britsche Regeering.

Politiek van Praten doch Niets Doen om Vrede te Verzekeren Moet Tenslotte tot Oorlog Leiden.

Halifax „the Mystery Men“ van Whitehall.

Heftige Debatten.

(Van een Londensche medewerker).

De politieke crisis is voorbij. Eden is heen gegaan, doch er zullen geen andere ministers aftreden. Voorts zal in het Lagerhuis de regering geen nederlaag lijden en ten slotte zullen er geen onmiddellijke algemeene verkiezingen plaats hebben, zoo schreef de „Daily Express“ reeds direct na Eden's aftreden. En de feiten hebben het blad in het gelijk gesteld.

Dinsdag-avond, 22 Februari dienden de Socialisten in het Lagerhuis de volgende motie in:

„Dat dit Huis de omstandigheden betreurt waaronder de minister van Buitenlandsche Zaken verplicht is geweest af te treden en dat het geen vertrouwen heeft in de huidige adviseurs van Zijne Majesteit, wat betreft hun houding in zake buitenlandse aangelegenheden“.

De voorspelling van de „Daily Express“, dat slechts een handvol conservatieven deze motie zou steunen dan wel zich van stemming zou onthouden, werd eveneens bewaarheid, daar de motie met 330 tegen 168 stemmen werd verworpen. En daar mede waren tevens onmiddellijke algemeene verkiezingen van de baan.

Aan deze overwinning der regering ging echter een hooglopend dispuut tusschen den premier, Chamberlain en Lloyd George vooraf.

Toen het debat ten einde liep, werd het volgende bericht uit Parijs ontvangen:

M. Delbos, Fransch minister van Buitenlandsche Zaken, deelde de commissie voor Buitenlandsche aangelegenheden mede, dat wanneer de Engelsch-Italiaansche besprekingen succes zouden hebben, soortgelijke besprekingen ook door Frankrijk in beschouwing zouden worden genomen; dat de politiek van Chamberlain „niet beschreven kan worden als onverenigbaar te zijn met die van het Fransche ministerie van Buitenlandsche Zaken“.

Het debat tusschen den premier en Lloyd George duurde vijftien minuten. Het jelaat van beide mannen was rood verhit. Beiden spraken met verheffing van stem.

Lloyd George beschuldigde er Chamberlain van, het document, waarbij Mussolini de Britsche formule in zake Spanje had aangenomen, te hebben aangehouden, tot na het aftreden van Eden.

Prompt wierp Eden hierop in het midden: „Het Departement van Buitenlandsche Zaken heeft niets ontvangen, ten tijde dat ik nog minister van dat departement

was. Wanneer dat wel het geval ware geweest... zou het natuurlijk in het geheel geen wijziging hebben gebracht in mijn beslissing.“

Luide kreten weerklonken van de banken van de Socialisten. Een woedende Lloyd George verklaarde daarop:

„Wanneer ik een mijner collega's op zulk een manier had behandeld, zou ik mij schamen, en“ — zoo vervolgde hij scherp — „zoo zou elke premier hebben gedaan“.

Weer rees Chamberlain van zijn zetel, onder hoogelach van de Socialisten. „Dit is“, zoo zeide hij, „een aanfluiting van mijn persoonlijk eer“.

De premier legde toen uit, dat hij Zondagmorgen 20 Februari, door tusschenkomst van een vriend, die den Italiaanschen Ambassadeur Grandi kende, het nieuws vernam, dat Graaf Grandi een gunstig antwoord uit Rome had ontvangen.

De premier vervolgde: „Ik deelde dit het kabinet mede. Het maakte geen verschil uit voor Eden. Ik verwachtte dat ook niet. Ik zie dus niet in, dat ik iets onfair heb gedaan“.

Luide toejuichingen van de Tories en kreten tot Lloyd George gericht als: „neem je woorden terug!“, waarop hij terugriep: „Ik neem niets terug!“

Vermoed ging Chamberlain verder: „Ik zag het document niet eerder dan toen Graaf Grandi het mij Maandag 21 Februari bracht. Ik kon er dus moeilijk reeds Zondag met iemand over spreken, den dag dat Eden aftrad.“

Lloyd George veranderde nu van aansluiting en hij vervolgde woedend: „De Italiaansche beslissing van zulk een groote betekenis, werd tot Maandag aangehouden — tot na het aftreden van Eden. Dat was juist wat de Italianen wenschten“.

EEN KOUDE CHAMBERLAIN.

Koud verhiel Chamberlain zich weer van zijn zetel. „En welke gevolgtrekking wordt daaruit getrokken tegen mij?“

Waarop Lloyd George antwoordde: „De gevolgtrekking die ik maakte, toen de premier mij interrupteerde was, dat Graaf Grandi het document heeft achtergehouden tot na het aftreden van Eden. De premier had dat document in handen moeten zien te krijgen en het vervolgens moeten overhandigen aan den minister van Buitenlandsche Zaken“.

Voor het laatste stond Chamberlain op en vroeg: „Is dat de ufaire daad welke ik begaan heb?“

„Ja“, riep Lloyd George, vóór de premier nog tijd had gehad weer te gaan zitten. „Oh“, was alles wat Chamberlain zeide, waarop hij zijn schouders optrok en zich, naar zijn partijgenooten wendend, lachte.

Terwijl de conservatieven hun leider luide toejuichten hield Lloyd George zich luide stem vol: „Graaf Grandi heeft zich nimmer de moeite getroost, om het docu-

ment te overhandigen, omdat hij wenschte den minister van Buitenlandsche Zaken kwijt te raken“.

„En de premier“ zoo vervolgde hij, „heeft zich nimmer de moeite getroost om het document in handen te krijgen. Dat was de knoelboel, waarin deze aangelegenheid is afgehandeld“.

Behoudens dit heftige debat, gaf de premier een duidelijke uiteenzetting van de nieuwe lijn, welke de Britsche buitenlandse politiek voortaan zou volgen. Het scheen het Lagerhuis toe of daar een nieuwe premier aan het woord was.

Chamberlain's ernst en vastbeslotenheid, deden den man die slechts zelden zijn emotie toonde in een hartstochtelijken toon zijn woorden uit en zijn anders zwakke en toonloze stem, klonk thans frisch en wel-luidend.

HISTORISCHE BESLISSING.

Van die rede treffen wij in de „Daily Express“ de volgende uitspraken aan, uitspraken waarop de premier het volle licht liet vallen in zake de historische beslissingen welke er thans werden genomen:

„Bij de laatste verkiezing, geloofde ik zelf aan een collectieve veiligheid. Ik geloof er nu niet meer aan“.

Wenschen wij besprekingen met Italië of niet? Wanneer het eerste het geval is, moeten die besprekingen zoo spoedig mogelijk plaats hebben.“

„De politiek van de Socialistische partij om te praten, doch niets te doen, ten einde den vrede te verzekeren, moet uiteindelijk leiden tot oorlog“.

„Het kan zijn, dat een of andere premier op zekeren dag de geweldige verantwoordelijkheid zal hebben te dragen om een oorlog te verklaren. Maar een even zware verantwoordelijkheid ligt op den man, die voelt dat, wanneer hij niets doet, Engeland morgen of vandaag voor die vreeselijke vraag wordt gesteld en die voelt dat wanneer hij wel iets doet, hij dat vreeselijke kan vermijden. Ik zou het als een verzaking van mijn plicht beschouwen, wanneer ik thans niet tot een actie overging“.

„Spottertijnen van een mr. Attlee“, zoo vervolgde de premier, „dat ik zou jammeren om Signor Mussolini te ontmoeten, laten mij absoluut koud. Een sterk land als wij zijn kunnen ons permitteren iets te doen wat een klein en zwak land niet kan. nl. — zich grootmoedig toonen“.

LORD HALIFAX.

Ondertusschen is tot Eden's opvolger benoemd De Groote Onbekende — ten minste tot op heden.

Edward Frederick Lindlen Wood, Viscount Halifax is een man, wiens stempel door de geheele Britsche geschiedenis wordt gevonden.

Hij is de meest teruggetrokken man wat de politiek betreft. Hij is de perfecte „Man achter den Troon“.

Hij is om kort te gaan: „De geheimzinnige man van Whitehall“.

Ik ben er zeker van zoo schrijft Guy Eden in de „Daily Express“, dat Lord Halifax alles in het werk heeft gesteld om Anthony Eden er van te weerhouden af te treden.

Ik durf er ook alles onder verdedden dat, indien Eden een moment gearzeld heeft, dat een gevolg is geweest van Halifax' woorden.

Hij heeft een manier om degenen met wie hij spreekt te doen voelen, dat zijn gezichtspunt onoverlegbaar redelijk is —

Wanneer Lord Halifax een rede houdt, is hij noch overmatig bedachtzaam in zijn spreken, noch overmatig vlug. Hij heeft er den slag van vol belangstelling ergens over te spreken, terwijl zijn geest vervuld is met iets anders.

En tijdens een ministers-zitting staat hij steeds klaar om een suggestie te opperen, wanneer zich een moeilijkheid voordoet, terwijl hij eveneens steeds bereid is om een ministerie de behulpzame hand te bieden.

EDEN'S HULP.

Zoo herinner ik me, vervolgt Guy Eden in de „Daily Express“, dat zijn hulp werd ingeroepen door Eden, toen Hitler een crisis veroorzaakte door de remilitarisatie van het Rijnland.

Er waren vergaderingen, die den geheelen dag doorduurden en den daarop volgende nacht tot drie à vier uur 's morgens.

Ik zag Halifax vaak in die zware dagen — meestal tegen drie uur 's morgens.

Eden was dan bij hem, de oogen bijna gesloten van vermoeidheid, zijn lichaam gebogen door de lange vermoeiende uren der vergaderingen.

Halifax, die al die spannende, vermoeiende uren had medegemaakt stond dan naast hem, steeds klaar met een suggestie of een opheldering.

Wanneer Eden struikelde over den juiste vorm van een zin — en wanneer de geschiedenis van die gevaarlijke dagen eens zal worden geschreven, dan zal eerst bliken, hóveel van den vorm van zoo'n zin afhing — stond Halifax direct klaar om de juiste bedoeling van dien zin weer te geven.

En het meest viel dan op, de wijze waarop hij dat deed. Nimmer vergat hij daarbij, dat Eden de „baas van het spel“ was, dat buitenlandse zaken een zaak was van het Departement van Buitenlandsche Zaken.

En wanneer hij dan een opmerking plaatste, geschiedde dat steeds met een binninnlijken glimlach, en zonder het minst wat maar aan een „vaderlijken toon“ zou doen denken voegde hij er steeds aan toe: „Tenminste, wanneer a die meening ook is toegestaan Excellentie“.

Het Nicaragua-Kanaalplan.

Schijnt Opnieuw een Stap Nader tot zijn Verwezenlijking te zijn Gekomen.

Ontwerp is Ingediend.

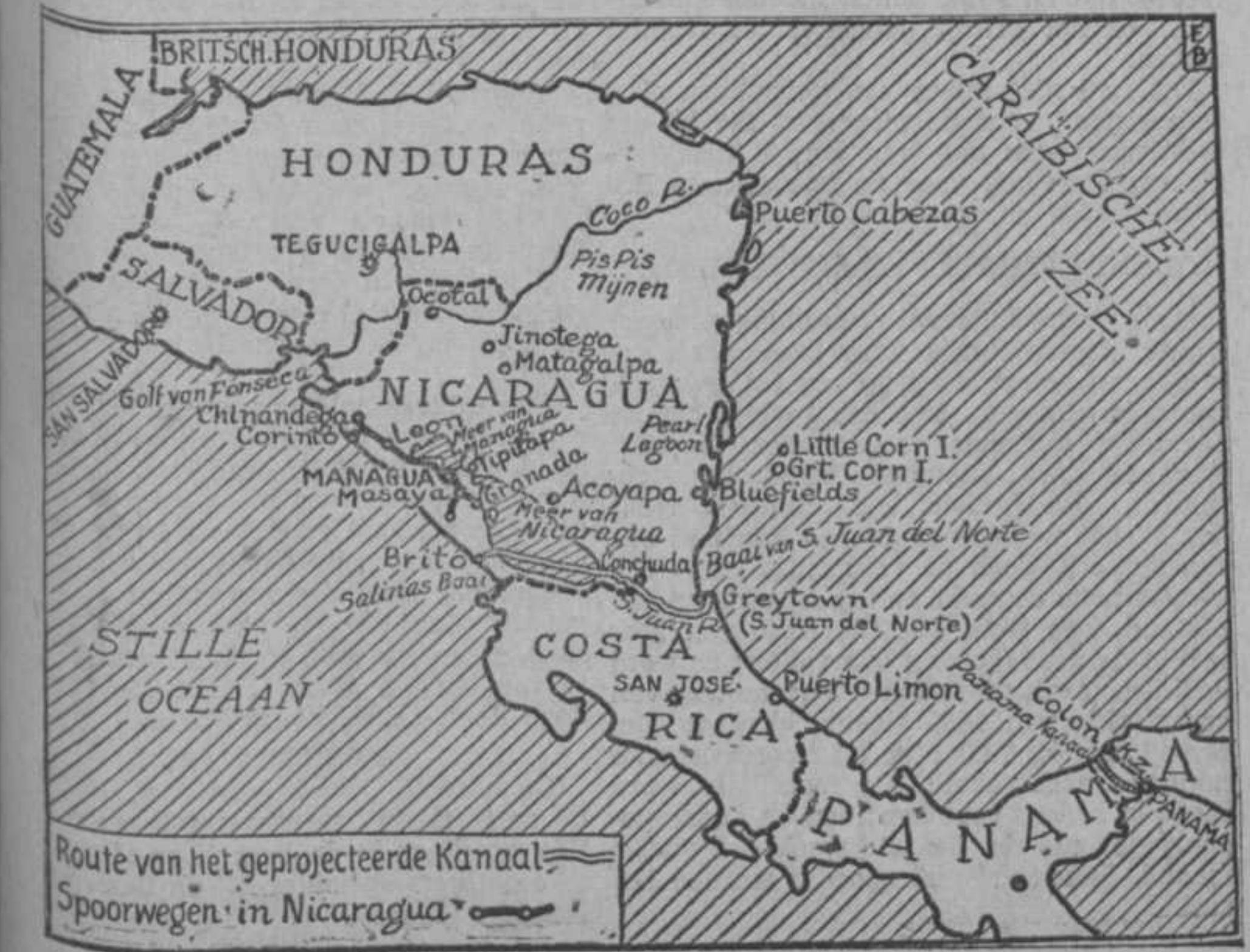
Het plan voor een kanaal dwars door Nicaragua, waarvan sinds lang sprake is, schijnt opnieuw een stap nader tot zijn verwezenlijking te zijn gekomen. Het Californische lid van het Huis van Afgevaardigden, Ed. V. Isaac, heeft namelijk voor kort een voorstel tot den aanleg van een dergelijk kanaal, waarvan de kosten 700 miljoen dollar zouden bedragen, ingediend. De toestemming van de regering van Nicaragua is reeds verkregen.

Men weet, dat de voorstanders van een dergelijke tweede verbinding naast het Panama-Kanaal tusschen den Atlantischen en den Stille Oceaan, voornamelijk te vinden

zijn in militaire en marinekringen. Het Panama-Kanaal, dat op het oogblijk nauwelijks groot genoeg is om de grootste slagkruisers door te laten, wordt onvoldoende geacht om in tijden van een mogelijk conflict in den Stille Oceaan de zeestrijdkrachten snel uit den Atlantischen Oceaan naar het gebied waar het gevaar dreigt over te brengen. Een tweede kanaal zou hierin zeer zeker een verbetering kunnen opleveren.

Isaac heeft dezer dagen het plan in details aan president Roosevelt op het Witte Huis voorgelegd, die er blijkbaar wel mee instemde, doch zich anderzids over het moment, waarop met den aanleg zou moeten worden begonnen, niet uitliet.

„Wij hebben alle bijzonderheden van het kanaal diepgaand besproken“, aldus zeide Isaac na zijn bespreking met den president,

liederen. 19.3
harjono, 2
eische opera,

SPORT EN SPEL.

Het Tournooi om het Wereldkampioenschap.

Nederland en het Indische Elftal Hebben Niet Onfortuinlijk Geloot.

Groote Spanning in de Competitie.

De Laatste Plaats.

Zoals de telegrammen reeds meldten, heeft Zondag te Parijs de indeling en de loting voor de wereldkampioenschappen voetbal plaats gehad. In de eerste plaats werden de zestien overblijvende landen verdeeld in twee groepen van acht, de groep der sterksten en de groep der zwakkeren. Wat de sterksten betreft, stond de aanwezigheid van zeven landen op grond van hun prestaties in het afgelopen seizoen vrijwel vast. Dat waren de Zuid-Amerikaanse landen Argentinië en Uruguay, de Centraal-Europese landen Oostenrijk, Hongarije en Tsjecho-Slowakije en voorts Italië en Duitsland. Voor de achtste plaats waren er vele gelijkwaardige concurrenten en dat men tenslotte Frankrijk genomen heeft, is voor een deel te danken aan het feit, dat dit land het tournooi organiseert. Bovendien heeft Frankrijk in het afgelopen jaar goede prestaties geleverd: het won van Zwitserland, Nederland en België en het speelde gelijk tegen Italië. Deze indeling werd genomen, hoewel de voorwedstrijden nog niet beëindigd zijn. Vervolgens had in tegenwoordigheid van verschillende diplomatieke afgevaardigden de loting plaats, welke het volgende resultaat opleverde:

- A. Duitsland — winnaar Zwitserland/Portugal. (Straatsburg).
- B. Oostenrijk — Zweden (Lyon).
- C. Winnaar Hongarije/Griekenland — winnaar Verenigde Staten/Ned.-Indië (Reims).
- D. Frankrijk — België of Luxemburg (Parijs).
- E. Winnaar Argentinië/Centraal-Amerika — Roemenië (Parijs).
- F. Winnaar Tsjecho-Slowakije/Bulgarije — Nederland of Luxemburg (Le Havre).
- G. Brazilië — winnaar Polen/Jugoslawië (Toulouse).
- H. Italië — Noorwegen (Antibes of Marseille).

Al deze wedstrijden worden gespeeld op 5 Juni met uitzondering van Argentinië — Roemenië, welke ontmoeting een dag eerder plaats heeft.

DE KWART FINALES.

De loting voor de kwart finales had het volgende resultaat:

- 1. Winnaar E — Winnaar B.
- 2. Winnaar A — Winnaar C.
- 3. Winnaar H — Winnaar D.
- 4. Winnaar G — Winnaar F.

DE HALVE FINALES.

Tenslotte de loting voor de halve finales:

- 2. Winnaar 4 — Winnaar 3.
- 1. Winnaar 2 — Winnaar 1.

DE KANSEN.

Mocht Indië dus het geluk hebben te winnen van de Verenigde Staten, dan zou het Indische elftal waarschijnlijk moeten uitkomen tegen Hongarije, een sterk elftal, dat aan onze Indische voetballers wel geen winkansen zal geven. Niettemin: al men de ijsst nagat, ziet men, dat Indië het nog heel wat slechter kan hebben treffen. Ook Nederland heeft niet onfortuinlijk geloot, al geeft men over het algemeen Tsjecho-Slowakije de beste kans.

De Tsjechen zijn technisch uitstekend, maar zij spelen een spel, dat ons goed ligt. Neemt men daarbij in aanmerking onze hechte verdediging en de overrompelende en onberekenbare aanvallen onze voorhoede, dan kan worden gezegd, dat deze wedstrijd niet bij voorbaat verloren is. Theoretisch hebben de Tsjechen de beste kans, praktisch is Oranje zeker niet kansloos.

WEINIG ANIMO.

In de Verenigde Staten, de tegenstander van Indië, schijnt er voor de wereldkampioenschappen maar weinig belangstelling te bestaan. Ons association voetbal is nu eenmaal niet populair en van oefenwedstrijden hoort men niets. Afwachten is dus de boodschap. Maar het Indische elftal kan er op rekenen, in het Feyenoordstadion niet begroet te zullen worden als spelers uit den vreemde, maar als landgenooten.

DE COMPETITIES.

In de competities vallen we van de een verassing in de andere. Niet in Afdeling I, want daar werd D. W. S. op regelmatige wijze kampioen door een 2-0 overwinning op A. D. O. Wel won ook Ajax, maar deze overwinning kwam telat. Vrijwel niemand had verwacht, dat de Amsterdamsche volksclub aan Ajax de loef zou afsteken. Maar Caldenhove c.s. hebben het succes zeker verdiend, ook al omdat de ploeg tien wedstrijden achtereen wist te winnen. Heel Amsterdam-West vierde Zondagavond feest! Scarta stelde zich wat veiliger door een 4-1 zege op V. U. C. Een gelijk spel tegen Excelsior is voor de Spartanen reeds voldoende. In de andere afdeling wist Haarlem Feyenoord te kloppen. De Rotterdammers hadden aan een gelijk spel genoeg om kampioen te worden, maar het feest ging niet door en dus zullen de wedstrijden Feyenoord — Xerxes en Stormvogels — Haarlem de beslissing moeten brengen. Er ken in deze beide ontmoetingen nog van alles gebeuren. Merkwaardig is wel, dat Feyenoord in een paar weken tijd vier punten van haar veilig lijkenden voorsprong verloor. Hermes en D.H.C. leden allebei een zware nederlaag. Ook hier zullen de laatste wedstrijden Hermes — Blauw Wit en D.H.C. — C.V.V. de beslissing moeten brengen. Nog erger dan Feyenoord maakte Heracles het. De Heraclden hadden vijf punten voorsprong op Go Ahead en staan nu met de Deventenaren gelijk. Go Ahead won op regelmatige wijze van Z.A.C. en Heracles, hoewel in het veld veel sterker, verloor van Tubantia.

HET PHOBI SPORTPRAATJE.
door
HAN HOLLANDER.

pioen te worden, maar het feest ging niet door en dus zullen de wedstrijden Feyenoord — Xerxes en Stormvogels — Haarlem de beslissing moeten brengen. Er ken in deze beide ontmoetingen nog van alles gebeuren. Merkwaardig is wel, dat Feyenoord in een paar weken tijd vier punten van haar veilig lijkenden voorsprong verloor. Hermes en D.H.C. leden allebei een zware nederlaag. Ook hier zullen de laatste wedstrijden Hermes — Blauw Wit en D.H.C. — C.V.V. de beslissing moeten brengen. Nog erger dan Feyenoord maakte Heracles het. De Heraclden hadden vijf punten voorsprong op Go Ahead en staan nu met de Deventenaren gelijk. Go Ahead won op regelmatige wijze van Z.A.C. en Heracles, hoewel in het veld veel sterker, verloor van Tubantia.

De Almelo-ers brachten alle kansen, die zich voordeden, en dat waren er heel wat, om zeep. Zelfs een strafschoep werd door zenuwachtigheid gemist. Nu vesteert nog Go Ahead — Heracles! Wat de onderste plaats betreft kan P.E.C. het in het gunstigste geval tot een beslissingswedstrijd met Hengelo brengen. In het Zuiden schudde Philips door een stevige overwinning B.V.V. van zich af. De eenige concurrent is nu nog N.A.C., dat met 6-3 in Maastricht won.

Ook Be Quick heeft langzamerhand een groot deel van haar voorsprong verpleet. Zondag wisten de Groningers het ene punt, welke ze nog voor zijn, te behouden. Be Quick speelde weliswaar gelijk, maar G.V.A.V. bracht het ook niet verder dan tot een verdeling der punten. Nog maar zelden is de spanning zo intens geweest en is ze zo lang blijven bestaan. Hoewel het spel steeds wisselvalliger wordt en men allerlei systemen uitdoktert, blijft de onzekerheid en dat is tenslotte de factor, welke voetbal zo populair doet zijn bij de massa.

Doet Japan afstand van de O.S.?

Int. Athletiek Federatie zou pressie uitoefenen.

Parijs, 25 Febr. — Loopt Tokio gevaar voor de Olympische Spelen in 1940 en krijgt Helsingfors opnieuw een kans? Het congres der Internationale Athletiek Federatie, dat deze dagen hier bijeenkomt, is niet de instantie, welke aan de te Berlijn genomen beslissing iets kan veranderen, doch het vertegenwoordigt wel de sport, die als de meest belangrijke bij de Olympische Spelen geldt. En een van deze zijde uitgeoefende pressie zal ongetwijfeld niet nalaten grooten indruk te maken.

Vertegenwoordigers van tal van landen, waaronder een uitgebreide Japanse delegatie, zijn reeds te Parijs aangekomen, en uit gesprekken, die wij met een aantal van hen voerden, bleek wel, dat de kwestie Tokio ter sprake zou worden gebracht. In verschillende landen ziet men de situatie in het Verre Oosten zeer somber in en acht men de mogelijkheid niet uitgesloten, dat de spelen aldaar een mislukking, zoo niet onmogelijk zullen worden.

Meer in het bijzonder neemt men aan, dat Engeland ernstige bezwaren te berde zal brengen en men acht het mogelijk, dat dit land en zijn Dominions eventueel een terugtrekken van de spelen in uitzicht zullen stellen, waardoor de wedstrijden een zeer verliezen.

Zijn wij goed ingelicht, dan ligt het in de bedoeling te pogen Japan er toe te brengen, dat het voor 1940 vrijwillig van de spelen afziet, waardoor Helsingfors — de tegenstander te Berlijn in 1936 — opnieuw een goede kans zou krijgen.

Nummer vijf! Opnieuw een treffend doel van Smit. De bal verdwijnt hoog in het Belgische doel, onbereikbaar voor Braet. Het doelpunt, dat aan alle Belgische illusies, voor zoover nog aanwezig, een einde maakte.

Smit brengt den stand op 2-0. Het koelbloedigste van de zeven Nederlandsche doelpunten. Een fraaie Nederlandsche aanval, met als gevolg een tot de doellijn opgelopen Van Spaendonck, die daarop een trekbal gaf naar Kiek Smit, die onmiddellijk inschoot in den uitersten rechterhoek van het doel. Geheel links Mijnders, geheel rechts Smit, daartusschen de Belgische achterhoede en Van Spaendonck achter de doellijn.

Nederland—België 7—2.

De Belgische Pers Ontevreden Over de Voorhoede.

Capelle Zondenbok.

Antwerpen, 27 Febr. — De „Gedachte van Antwerpen" noemt den goalgetter Smit, die zoo puik zijn schiettalenten toonde, den bezieler van de Nederlandsche voorhoede en daardoor den grooten bewijzer van de daverende zegen der Oranje-hemden. Dit blad roemt van de eigen spelers den voortreffelijk werkenden vleugel Raymond Braine-Voorhoof, die echter, althans in den beginne, zeer te lijden had onder de hopeloze onproductiviteit van den midvoor Capelle. Er wordt dan nog aangestipt, dat de Nederlandsche spelers minder dan de Belgische last schenen te ondervinden van het gladdie veld.

Ook het Brusselsche blad „Het Laatste Nieuws" komt in het verslag in zijn Zondagavond-editie niet tot diepgaande beschouwingen over spel en spelers. Men leest, dat de Oranje-mannen in het begin der tweede helft overwegend in de meerderheid waren, terwijl ten aanzien van de eerste speelhelft aan de verdedigingen van beide partijen meer lof toegezwaaid wordt dan aan de respectieve aanvallen.

De „Soir" spreekt haar teleurstelling uit over het uitermate zwakke spel van de twee Belgische kant-halves en van doelman Braet in het tweede deel van den wedstrijd. En ofschoon de „Soir" geen kwaad zegt van het samenspel tusschen de Belgische aanvallers, noemt ook dit blad den midvoor Capelle werkelijk slecht. Maar de Nederlandsche voorhoede, zeker na de doelswisseling, was prachtig. Vente en vooraal Smit waren kanonniers van de groote klasse, terwijl de Nederlandsche vleugelspelers, als gevolg van het zwakke spel der Belgische halfspelers, de gelegenheid hadden zich te onderscheiden en deze situatie zou uithouden, dat zij een doorlopend gevaar voor de Belgische defensie vormden.

Voor de Keuze-commissie van den Koninklijken Belgischen Voetbalbond, besluit de „Soir" haar korte bespreking, kan het moeilijk zijn, voor den revanche-wedstrijd van 3 April een team samen te stellen, dat in staat is, niet slechts beter, doch zelfs veel beter te spelen dan de ploeg, die het publiek in het Feyenoordstadion zoo bitter ontgoochelde.

De „Dernière Heure" en het „Hollandse Elftal van Antwerpen" beperken zich voorhands tot een gedetailleerd relaas van den wedstrijd. Het „Hollandse Elftal van Antwerpen" wist nog op de groote geestdrift, waarmede beide ploegen tot de laatste minuut gestreden hebben. Wat Braine's spel betreft, kan de tweede helft de vergelijking met de eerste niet doortaan.

Naast de pluimen, die „De Dag" het Hollandse elftal op den hof steekt, gewaagt, dat Antwerpsche blad er van, dat er gebreken is, hoe voorbarig sommigen de Nederlandsche voetbalploeg 1938 afgeschilderd hebben als een team, dat zijn besten tijd gehad heeft.

In den strijd van Zondagmiddag deed de vorm van de negen Oranje-mannen, die reeds drie jaar geleden hun aandeel hadden in de vergruizeling van het Belgische elftal van 1935, niets of weinig onder voor dien, welken zij toen demonstreerden.

Ook voor „De Dag" was Smit een ster onder de sterren en Caldenhove een rots, waarop de aanvallen der Belgen steeds te pletter sloegen. Maar de cijfers, waarmede

België de nederlaag leed, waren toch een tikje te geflatteerd.

Antwerpen, 28 Februari. — „Sambre Dimanche" luidt de kop van het verslag van den Holland-België-wedstrijd in het Antwerpsche blad „De Dag", welk blad vaststelt, dat de oudere generatie van het Nederlandsche elftal vooral na het derde doelpunt weer de geestdrift voelde oplossen, waarmede het enige jaren geleden de Belgische ploegen met 7 à 8 doelpunten wist te verslaan. Voor de Nederlanders was het de goede, oude tijd die weer gekomen was op het ogenblik, waarop iedereen hem als volledig afgesloten dacht. De Oranje-mannen zijn te vlug afgeschilderd als grijsaards en slinkend in geestdrift. Smit, aldus „De Dag", was ongetwijfeld de beste van allen en dat als speler van een voorhoede, die in haar geheel allen lof verdient. Ook de Nederlandsche middenlinie was gaaf, maar de Belgen hadden in iedere linie een bres: Capelle in de voorhoede, de spil Maertens, de back Smellinckx en de doelwachter Braet.

De „Courant" meldt, dat de Nederlandsche „oudgedienden" een aarzelen en besluiteloos, Belgisch elftal overklasten. Het samenspel van Smit en van Van Spaendonck was prachtig en het was voor een groot deel hun werk, dat de tweede interland-wedstrijd van dit seizoen der Roode Duivels voor de Belgen even slecht uitviel als de overwinning op het Fransche team destijds een meevaller was.

De Nederlandsche overwinning was in alle opzichten verdiend, zegt „La Métropole". Holland demonstreerde een superieure tactiek. De ploeg kon rekenen op een excellenten goalgetter als Smit en op een Vente, die aandeel had in eigenlijk alle doelpunten. De score wordt wellicht iets te geflatteerd geoordeeld, ofschoon het blad niet aan verontschuldigingen voor de eigen spelers zoekt. Behalve Smit en Vente worden ook Van Heel, Caldenhove en Van Male uitblinkers genoemd.

Smit, Smit, Smit! Ook de „Morgenpost" heeft het over de geweldige talenten van onze „swerver". De 7-2-zege was ten volle verdiend, want in de tweede helft, besloten met een verbluffend laatste kwartier der Nederlanders, hadden de Belgen b.v. niets meer in te brengen. Evenals „De Dag" ziet ook de „Morgenpost" den derde goal der Nederlanders aan als het doelpunt, dat ontredender bracht in de geleerden der Belgen. De oude garde in de Oranjeploeg speelde met verbeterd woede, omdat zij wist dat 9/10 van de Nederlandse voetbal liefhebbers geen vertrouwen meer in haar stelde en zij gaf, in zake macht en weerstand, den Belgischen spelers een les.

Het „Handelsblad van Antwerpen" acht België door Smit overwonnen. Het Belgische team toonde zoals te Parijs tegen Frankrijk, hoe arm het is aan tactiek. Men pingelde maar, zonder dat er een enkel behoorlijk schot gelost werd. Wat een tegenstelling met onze tegenstanders, die niet de minste gelegenheid lieten voorbijgaan, om onze verdediging op de proef te stellen. Het spel der Nederlanders was minstens een klasse sterker dan dat der Belgen. Op Van Heel en op Anderiesen hebben de jaren blijkbaar geen vat, terwijl Mijnders naast Smit Nederlands beste voorhoedespeler genoemd wordt. Ook Pasuwe voldeed bijzonder.

Een enigszins ander oordeel dan de meeste Belgische bladen heeft de „Gazet van Antwerpen". Zij zag de Oranjeploeg niet als een groote ploeg, ofschoon er toegegeven wordt, dat nog veel stuwende kracht van Anderiesen en Van Heel uitgaat. De kwaliteiten der Nederlanders waren te vinden in hun schotvaardigheid en hun besluitvaardigheid, maar van hoogstaande techniek gaven de Nederlanders niet blijk. De voorhoede was het sterkste deel van het Nederlandsche team en Smit de beste speler van het veld en Van Spaendonck de minste in het Hollandse aanvalsequent.

De cijfers van de Nederlandsche zegepraal zijn enigszins overtreven, aldus „Het Laatste Nieuws". De zoektocht der Belgische nederlaag wordt gezocht in het feit, dat de aanvallers hun taak verkeerd hebben opgevat en de bal maar steeds bleef bij de drie binnenspelers van de Roode Duivels. De tegenstanders daarentegen speelden een breuk en open spel. After all, Nederland speelde gisteren misschien een van zijn beste wedstrijden, één die herinnerde aan de voormalige glansperiode.

„Les Sports" ten slotte heeft dezelfde meening als het overgrote deel der Belgische bladen, nl. de groote meerderheid van het Nederlandsche elftal.

De Zweedsche Koning.

Zorgt Goed Voor Zijn Spelers.

(Van een bijzonder correspondent).

Beaulieu, 25 Febr. — Begunstigd door buitengewoon mooi weer werden vandaag de partijen voortgezet in het tennis-tournooi van Beaulieu. Van de Nederlanders viel Van Swol af, die tegen Boussus verloor in twee sets, terwijl Hughvan Botelli won in drie. Beide spelers wonnen daarna in de heereendubbel van Robertson — Zarif, een weinig sluitende dubbel. De volgende ronde is helaas tegen Austin — Hughes, zodat slechts een eervolle nederlaag in het verscheid kan liggen.

Een verrassing was voorts de nederlaag van Lesueur tegen den Amerikaan Nelson, van wien nog nooit iemand had gehoord.

De koning van Zweden gaf van zijn belangstelling blijk; hij heeft speciaal belangstelling voor de Zweedsche tennisverteenwoordigers. Elke match van hen, hoe onbelangrijk ook, slaat hij gade, waarbij hij hun moed inspreekt.

Hij behandelt ze precies alsof het zijn kinderen zijn en omgekeerd: als hij ergens gaat zitten in een stoel, wordt zorgzaam een plaider over 's konings knieën geworpen en goed gezorgd, dat hij geen kou lijdt.

Beaulieu, 25 Febr. (Eigen tel.). — Na Van Swol is thans ook Hughvan Botelli geschakeld in het heerenkampspeel te Beaulieu. Hij verloor met 6-4, 1-6 van Peters. Verdere uitslagen waren: Mitic sl. Floreszki 7-5, 6-2, Cejnar sl. Hughes 1-6, 6-3, 6-3. Puncoc sl. Ritchie 6-2, 6-2. Boussus sl. de la Plane 6-1, 6-0. Anderson sl. Ellmer 6-2, 6-4; Austin sl. Robertson 6-0, 2-6, 6-1.

EEN JUBILEUM.

A. G. O. V. V. bestaat 25 jaar.

Apeldoorn, 26 Febr. — De receptie van de Oostelijke eerste klasse voetbalvereniging A. G. O. V. V. te Apeldoorn ter gelegenheid van haar zilveren feest, werd overstelpend druk bezocht. Het bestuur was gezeten te midden van tientallen bloemstukken, welke door bevriende clubs van heinde en ver en door particulieren waren gezonden.

Tijdens de receptie heeft een dertigtal sprekers het woord gevoerd. De heer Coldey uit Deventer heeft namens den K. N. V. B. en het districtsbestuur gesproken. Hij wenschte den voorzitter, den heer W. Coers, geluk met zijn 25-jarig lidmaatschap van A. G. O. V. V. Hij releveerde, dat de vereniging door allerlei ups and downs heen, een vereniging van betekenis was geworden, waarvoor vermoedelijk in de eerstkomende jaren het kampioenschap zal zijn weggelegd. De club had zich volgens hem laten kennen als een gevreesde, doch faire tegenstander. Haar verhouding met de andere clubs kenmerkte zich door sportiviteit. Als geschenk van den K. N. V. B. bood spr. een elektrische klok voor het clubhuis aan.

Burgemeester jhr. C. G. C. Quarles van Ufford heeft namens het gemeentebestuur van Apeldoorn gesproken en de prestaties van A. G. O. V. V. geprezen. Hij wenschte haar ook verder een glorierijke loopbaan toe.

Verder hebben o.a. nog het woord gevoerd de heeren V. Volgers, wethouder van Openbare Werken, de heer Denkers namens de vereniging van Oostelijke Eerste Klasse, de heer P. de Vries namens het huldigungscomité van leden en donateurs, de heer J. Lulofs namens de supportersvereniging van A. G. O. V. V. en de heer P. Savelkoel, als een der oprichters.

Tevreden over zijn prestatie — vier fraaie doelpunten — maar besmeurd met modder, verlaat Smit na afloop als een der eersten het veld, toegejuicht door de Feyenoord-jugend, die de eerehaag vormde. Iets anders is Paverick (links) er aan toe, die met gebogen hoofd de droge kleedkamer opzoekt.

Joe Louis — Nathan Mann

Wereldkampioen Steeds in de Meerderheid.

(Speciale berichtgeving).

New York, 23 Febr. — De boksmatch om het wereldkampioenschap zwaarwicht tusschen den titelhouder Joe Louis en Nathan Mann die hedenavond in Madison Square Garden plaats vend, werd snel beslist: in de derde ronde won Louis door k.o.

Na precies 176 seconden was de strijd om het wereldkampioenschap dus reeds beslist: twee rondes kon de uitdager tegen den neger volhouden, hoewel hij in de tweede ronde reeds voor negen tellingen down ging. Toen kwam hij met moed overleed en de gong redde hem op dat moment reeds van de nederlaag. In de derde ronde echter zette Louis zijn offensieve voort, en deze ronde was 56 seconden later toen Mann opnieuw getroffen werd door de harde punch van den neger en knielde out ging. Dat betekende meteen het einde van den strijd.

Vóór de strijd een aanvang nam had de gebruikelijke voorstelling plaats van allerlei andere grooten uit de boksweld. Deze zijn waren het echter niet alleen wereldkampioenen, maar ook andere wereldkampioenen, zoals bokkers als Harry Thomas, Buddy Baer en Tommy Farr, maar ook Max Baer en Jim Braddock namen braken niet op het applé.

Louis legde de jury zeer ongewone handschoenen ter goedkeuring voor. Wogen wel is waar de voorgeschreven pincuss, maar ze waren veel omvangrijker, doordat ze aan de groote handen van de negerboksers waren aangepast. Er werden direct bezwaren geopperd tegen deze afwijkende handschoenen, maar ten slotte besprekingen, die vijftien minuten in beslag namen, werden zij toch door de jury aanvaard.

De eerste ronde van het gevoerde zette reeds terstond veelbelovend in, want de wereldkampioen direct het initiatief nam. Wel kon hij niet met succes de verdediging van Mann heendringen, maar toch verliep deze ronde in het voordeel van Louis.

In de tweede ronde kreeg Mann evenmin veel kans het initiatief te nemen, maar Louis weer, terstond in den aanval was en er zelfs in slaagde Mann door de ring te drijven.

Een snelle zege voor Louis was waarschijnlijk, toen de neger Mann danig raakte, dat deze tegen den grooten ging. Negen tellingen bleef hij liggen, maar toen was hij nog juist op tijd weer op de been. De gong redde hem van verdere afstraffing.

Deze ronde was beslissend voor het gevecht: Mann was, nadat hij met moed weer overeind was gekomen, volkomen groggy, en toen de verlossende gongklonk wankelde hij naar zijn hoek. Zijn helpers brachten hem zooveel mogelijk op de been, terwijl Louis rustig in zijn hoek zat. De vraag was toen nog slechts hoe lang Mann het zou volhouden. Dat hij de volle 15 rondes zou halen kon nimmer ten worden geacht.

En inderdaad bracht de derde ronde binnen de minuut de beslissing: Louis stormde op zijn tegenstander af, en liet een reeks van slagen op Mann's hoofd, die hem neermalen. Zes en vijftig seconden was deze ronde out, toen een harde directie op de kaak Mann veldde.

De uitdager richtte zich bij den zesden tel nog even op, hij rustte op de knie, die hij bleek niet meer in staat den strijd voort te zetten, en onder luid gejoel van het publiek — er waren 20.000 toeschouwers in Madison Square Garden — werd hij uitgedeld.

Daarmede was de kortste beslissing in een match om het wereldkampioenschap sinds jaren gevallen.

DUIZEND DORSTIGE BELGEN VOOR EEN CAFÉ.

Duizend dorstige Belgen hebben, na loop van den wedstrijd Nederland—België, urenleng te Zwijndrecht moeten wachten, zwoeren zij met de pont overgezet te worden. Ze hadden hun jongens aangestuurd en keerden wat moedeloos naar Zwijndrecht terug, al zongen ze voortdurend: „Houdt er den moed maar in". Van al zingen wordt men dorstig en die dorst kweltend, als men uren moet wachten daarbij enkele café's passert. Een dorstige Belg voor een café bestaat niet, hij dringt naar binnen, voordat iemand er iets van heeft gemerkt. En toch is te Zwijndrecht het wonder gebeurd, dat duizend dorstige Belgen voor een café stonden en er binnen gingen, niet binnen... mo kien, dat in Zwijndrecht op Zondag de café's dicht moesten zijn. Nederland—België niet, vreemdelingsverkeer of niet, moesten de Belgen dicht. Op het oogenblik van hun verovering, dat zó iets ergens overleed mogelijk is op den grootsten speeldag van het seizoen.

VOOR NEI
VOOR HET
Me
Abonnement

Door

Wij hebben
recht. Niet
ex-collega's
„bejes",
„nec
en met welk
hijf versiere
zin van pluim
dit gebied ge
een meer he
en tong, g
menscht u h
haaldelijk st
gezonderijk
uitvoeren.

Volgens de
de P.T.T. da
en daarvan
„De bacteri
uitgerekend,
van elken p
beind, 6
7 miljard le
de menscht
beeft u h
nog geleerd
griep zoo be

Dan is er
geveerd en
zwoeren: ha
gens onzen h
handeling, d
pleegt te zij
serien naar l
mische getal
meden de we
Een van on
ger, die veer
te geweest h
te slaan, ve
vergadering
batalers zeke
geld voor he
een natten vi

Kunnen
zaak zijn van
der andere o
naar bleef v
en vinger v
Hoeveel, o
schen zijn on
en boek kun
voor enige
den vinger g
zen een Ned
och ze leent
van wij t
het lezen va
aan ongerech